

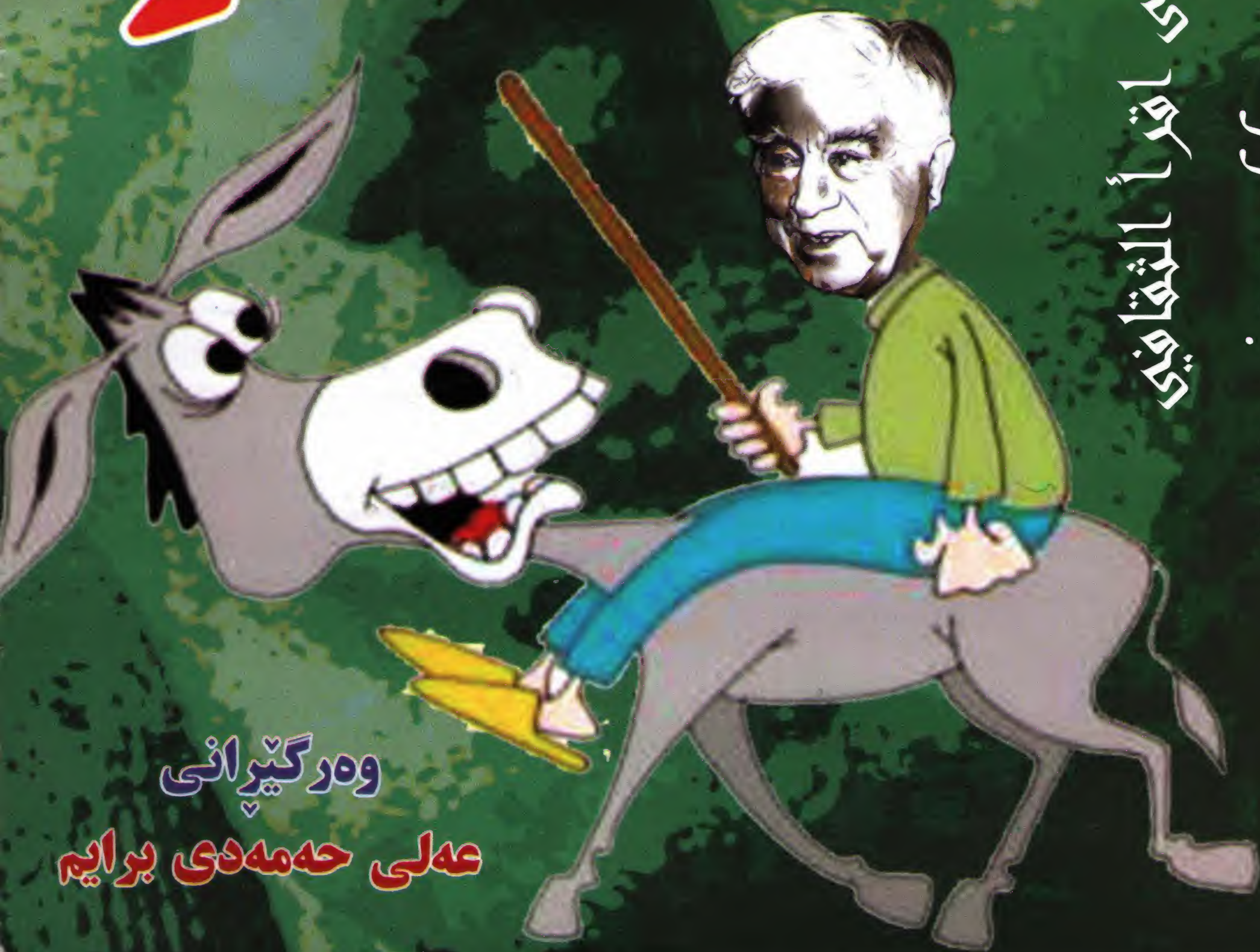
نووسینی

عہزیز نہ سین

کہ در ی تو پیو

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

وہر کیپانی

عہلی حمہدی برایم

بلاوگراوی خانہ ی چاپ و بلاوگر دندہومی چوارچرا

زنجیری ۱۲۹

ناونیشان / سلیمانسی — سرهتای شقاقسی مہولہوس بہرامبہر پالانس

موبایل ناسیا ۰۷۷۰۱۵۷۵۰۶۷ — سانا ۰۷۵۰۱۱۲۳۳۸۸

نرخ (۷۵۰۰) دینارہ

رۇمان

كەرى تۆپىو

غەزىز نەسىن

وەرگىپرانى
عەلى جەمەدى برايم

۲۰۱۱

بیّناسی کتیب

ناوی کتیب: کهری تزییو

بایعت : رۆمان

نوسینی: عزیز شسین

وهرگیرانی : علی حممەدی برایم

نۆبەتی چاپ : چاپی یەكەم ۲۰۰۸

شوینی چاپ : چاپەمەنی هینن

تیراژ : ۱۰۰۰ دانە

نرخ : ۲۵۰۰ دینار

ژمارە ی سپاردنی (۵۷۸) سالی (۲۰۰۸) ی پینراوه

"نامەي يەكەم"

"كەرەكە باس تۆپپىنى خۇي دەكا"

براى زۆر خۇشەويستىم "ميشە كەرەنە"....

دەليام كاتىك كە ئەم نامەيەت پىدەگات، پر بە دەم ھاوار دەكەي "ئەي
ھوار كەرى تۆپپو چۇن نامە دەنوسى؟"

لەبەر خۇتەو دەلىي: ناي كە كەرىكى بى چاۋ و پرو بوو.

سلاننىكى دوور و درىژ بناۋ گوى و بن گونىم درىشە ھاژن كرد، كەچى
ئىستا بى شەرمانە نامەم بۇ دەنوسى، خۋاي گەورە دەبى ئەو لە چ
گەرىكەو سەرى ھەلدابىتەو؟ زۆر سەيرە! خۇ دەمىكە تۆپپو بوو
بەورىانى حازرى.

دەلران مەبە "ميشە كەرەنە" ھاۋرىم من لەگۇرستانەو نامەت بۇ
دەوسم، ئەمە دواين نامەي من نايىت، ئەگەر پەلە ئەكەي و ئارام بگىرى
ھەمو مانگىك نامەيەكى مەت لەگۇرستانەو پى دەگات. بەلى لىرەو
لەگۇرستانى ئاۋەلەن ھەر ئاۋا چەند سەد مەترىك دوور لەگۇرستانى
ئاممىزادەكان، ئەوانەي كەچەند سالىك لەژياندا پىاۋى گەورە و ئاۋدار
و بەيز بوون ھەمو لىرەن، بەلى لىرە گۆپى دەيان شاعىر و نوسەر و
ھومرەندى لىيە، كە لەژيان دا نرخی كەرىكيان نەبوو، نان نەبوو
بىلەن، ھەر لەخۇرا پاۋەدوويان دەنان، دواى مردنيان ھەموو چلە و
سانەيان بۇ دەكرى. ئاخ مىشە كەرەنە ئازانى ئىمە چەند زىندوو كوژى

مردو پەرستىن "مىشە كەرانه" باوەرپەت بى مردن ئەو نىيە كە لەژيان دا نەوهندەى لى دەترساين، ھەر كەمردى لەھەمووى خۆشتەر ئەو نىيە كە زىندووھەكان دەلەين بە راستى بە مردنى زىيانكى گەرەمان لى كەوت، ھەرگىز جىنگاى پر نابىتەو. بۇ ھەتا ھەتايەش لەدلى زىندووھەكاندا دەژى. ئەو نىيە كەجىار خۆشە كە راستەوخۆ لە دواى مردن ھەستى پى دەكەى ئەو نىيە كە كاروبارى گۆرستان بە شىوھەكى خىرا و زۆر پىك و پىك بەپىوھ دەچى و ھىچ دام و دەرگاىەكى دەوڵەتى لى نىيە.

"فەرمان بەر" ھەر ناویشى نابىستى لىرە دامەزراوھ دەوڵەتییەكان نىن، تا بە كارە ناشرىن و ھەلەكانىان دلى مەوھەكان بىتەقەين. بۇ نمونە كە تۆ وىستت نامەيەك بۇ ھاورپىيەكى خۆشەووستت بنوسى پىووست ناكات سەردانى وىستگەى پۆستە و گەياندن بەكى ھەر بە خىراى تىشك ئەو نىيە بە خەيال و مىشكى تۆدا دى لە پستەى جوان و بىزەكى ورد راستەوخۆ لە مىشك و ھەستى ھاورپىيەكەت دا دەچەسپى. سەرسام مەبە مىشە كەرانه ئەم نامەيەى من شىوھەكە لەو نامانە.

مىشە كەرانهى زىندوو، لىرەدا دەمەوى باسى مردنى خۆمت بۆ بەكم. پەنگە پۆژىك لە پۆژان كە ژيان بىزارى كردى و وىستت خۆت لە ناو بىبەى يان لەبەر پىرى و نەخۆشى لە مردن نەزىك بىبەرە، كەلك لەر باسە و ھىرگىرى. ئاوا من مردم، مردنى بە راستى و لە رىزى زىندووھەكاندا نەمام، نەك وەك ئەوانەى لە ژيان دا كە تىونويان بوو. ھاوار لە شاگردى گازىنويەكان دەكەن: ئاخ مردم خىرا شەرىەتتىكى ساردەم بۇ بىيە

دەزانم دوو كەس لە دنيا بە دل بۆم دەگرىن، يەكەم ھالەى ھاوھەمە كە ھەرگىز پۆژىك لە پۆژان نەيتوانى جەمە ئالىكىگم ھەم، ھەم، لىرەم كە

سالانیک بوو دهست و پیلې خوی و مال و مندانې بووم. دوهم ناله ی کورتان دورووه، سور دزمانې که هرگیز نهو په نجا لیره یی دهست ناکه ویتوه که به قهرز دوا کورتانی میراتیمی بۇ دروو بووم دهشیزانی که نهو بره پاره یی که مانگانه له قاله ی خاوه نم دهستی دهکوت به هیزې شان و ملی من پیدای دهکرد.

میشه که رانه ی خوشه ویست: کاتې که بریارم دا بمرم گه وره که ی خوم هه لېژارد، به لام که بمرم کرده و مردن له سهر جیگا و له ناو نوین سهر شوپیه وازم له مردنی ماله و هینا.

نهم به خه یالدا هات که من له هه موو ژیانم دا نه متوانی تنها جاریک کاتیکې خوش له یه کیک له هاوینه هه وار دکانی وولاته کم به سهر بمرم. بویه بریارم دا برؤم بۇ یه کیک لهو شوینه خوشانه بمرم. منیش وهک پشيله کیوی که کاتی مردن هات دهچیته شوینیکې لچه پ تا دورژمنه کانی به بینینی لاشه که ی خوشحال نه بن. پروم کرده جیگایه کی کراوه و جوان و دلگیر که به سهر لیواری دهریادا دهریوانی.

پیش نه وې بمرم داوام له خوم کرد، دوا نارغزوت له ژیان دا چیه؟ بیلې تا بؤت جینه جې بکم. له قولایې ناخمه و هه وار دیک هه ستا، ژیان، ژیان به خوم وت واز لهو دواکاریه ت بینه. بۇ دواچار پیت دهلیم دواوین دواکاریت چیه؟ چونکه هه میشه نه وانه ی حوکمی له سیداره دانیان به سهر دا دمه پینن نهو پرسیاره یان لی دهکن. نه گهر دواکاریه کی ناساییت هه یه فرموو داوای که. دیسان له ناخیکې قولتر هاواریکې بهر زتر، ژیان، ژیان.

ئاي مېشەكەرانى گەۋاد، بەسەرى تۇ دىنيا ئەۋە نامېنى. بەرپىزىت دەيان
سالە لە بن كلكى ئەسپ و لا مىلى كەرى دىز دەژى و دەرزىيان تى
دەچەقېنى، چىت بە چى كىرد... ھا؟

ھەر كە گىيانم دەرجو، چاۋەكانم لەسەر يەك دانان، بە ئارەزۋى خۇم
قاچەكانم لى پاكىشا و مردم.

يەكەم رېبوار كە بە لامدا تېپەرى تۆزىك لىم ورد بوۋە لەقەيەكى لە بەر
ورگم كوتا تۆزىكى تر لىم ورد بوۋە و بە نوكى پىنى لمبۆزى بەرز
كىردمەۋە كە زانى ھەستىم لى براۋە، دەستى كىرد بە پىشكىنىم، ختووكەم
دەھات، پىم وابو لە سەعات و جىزدان و ئەنگوستىلە دەگەرا، ھەر نەبى
چەرخىكى گىران بەھا يان قتوۋە جگەرەيەكى دەست كەۋى
زۆرە، ئەۋەندەى نەمابو لە قاقاي پى كەنن دەم. دانم بە خۇمدا گىرت من
كە مردووم چۆن دەبى پى بىكەنم دىۋى ئەۋەى كابرا ھىچى لە
گىرفانەكانمدا دەست نەكەۋت نە پارە، تەنانەت قەنەم پاندانىكىش
لەقەيەكى لە لاچاۋم دا و پۇشت بە پاستى پىۋىكى خاۋەن وىژدان
بوۋ، چۈنكە من مردووم دەيتوانى شتى خراپىرىشم لەگەل دا بكا.

تۆزىك پۇيشت توۋشى رېبوارىك بوۋ.

دەزانى لە سەر رېگايە مەيتىك كەۋتوۋە؟

بۇ ناچى پۇلىس ئاگادار كەيتەۋە؟ ھەرچەندە زۆر زەخمەتە پۇلىسىش
ھىچى لە بارەۋە بزانى چۈنكە ھىچ ئاسنامەيەكى ھەل نەگرتوۋە
رېبوارەكە گوۋتى خىراكە با بېۋىن، ئىستا بە يەك چىركە پىنت دەلىم كى
يە.

گوۋتى: ئىمە پۇلىسىن، پۇلىس! ھىچ شتىك لە ئىمە شارۋە نە

باوهرت بى ئىمەي پۇلىس:

لە موو موو دەردىن.

باشە بە نام چۇن؟

تۆ راوہستە ئىستا وای ئى دەكەم قسە بکا.

بە خوا سەیرە! مردوو قسە بکا؟

ئەو نەينى کارەكەي مە، ھەموو كەس دەتوانى زىندوو بخاتە قسە بە نام مە مردوو ھەكەن دەينمە قسە. تەنانت كەن دزەكان وا ئى دەكەم كە لەبەر ھات و ھاواری مروو ھەكەن نەتوانن بە پۇخى گۆرستانەكاندا بېزىن چ جاي ئەو ھى كەن بېزىن.

پۇلىسەكە دوو جار سەرھە بىنى كەردم و چەند پارچە شىعەرىكى لە گىرغانم دەرىنا.

ئای خۇ ئەو شاعىرە، دەزانى وا باشە ئى گەرىم و بە دەنگى نەھىم. ئەو شاعىرە، شاعىر، بىكەرىتە قسە نەك بە مەن بە پۇلىسى ھەوت دەولەت بى دەنگ ناكەرى. دەستى كەرد بە خويندەنە ھى شىعەرىكان كەبرا بە پۇلىسەكە گەوت:

دەزانى مەن ھىچ لە ماناى ئەو شىعەرانە تى نەگەيشتم؟ بىرالە ئەو شىعەرى نوين! نە تۆ و نە باوكى پۇلىس و نە جەماوەر لە ماناى ئەو شىعەرانە تى ناگەن. دەبى بىان دەمە پۇلىسى بەشى سىياسى تا ماناكانىيان لىك بەدەنەو و بىزانن كە دىرى دەولەت نەنوسراون؟ دوايى پۇلىس و پىتوارەكە ھەر يەكەيان قاچىكىيان راکىشام و خستىانمە چالىكەو.

بەلى: "مىشە كەرانە" ئى بەرپىز و زىندوو مەن بەم شىنەو يە مردم، بەلام پىت وايە مردن لە وولاتى ئىمە ھەر وا شتىكى سوک و ئاسانە؟ باوەر بىكە با

بمىرى ئەگەر جارىكك لى لى دايك بونت پەشىمان بىيەۋە ھەزار جار لى
مۇردنەكەت پەشىمان دەبىيەۋە.

ئىمە ھەرچەند لى كات و شويىنى دىارى كراۋ لى دايك بوين،بەلام كە
بمانەۋى بۇيىن ناھىيلىن،كە بمانەۋى بشمىرىن ھەر ناھىيلىن.چارەۋى بە لى
نامەۋى داھاتوۋمدا بۇت باس دەكەم كە لى دواى مردنم چىم
بەسەرھات.سلاۋ و پىزىم بۇ ھەموۋ ئەۋانەۋى كە لىم دەپرسن،بەلام تىكام
ۋايە جىنگا و شويىنى من بەۋ "مىشە كەرانە" مەلى كە ھاۋپىتىن نەكا
بزان و خۇيان بمرىن، بە خۇيان و درىشە تىرەكانيان بىنە ھەمان
گۇپستان و دەرۋى ناژنم كەن و ھەسانەۋى ئەۋ دىنام لى تىك دەن.
بۇيە دەلەيم ناۋ نىشانى من مەدە بە كەس لى كۇتايى دا دەريىيە
تىرەكەت ماچ دەكەم.

دەلسۆزىت

((كەرى تۇپىۋ))

((نامەى دووم))

((ياسى گواستىنەسى تەرمەكەى بۇ))

((خەستەخانە بە ئۆتۈمبىلى))

((قىياكەوتى))

مىنشە كەرانەى خۆشەويست:

لە نامەى پىشوم دا بۆم باس كىردى كە چۈن مردم.يان باشتىر وايە بلىم
چۈن ھەردو قاقچىم لى.پاكىشا و خۆم كىرد بە مردو،كىشەكان لىرەو
دەستيان پلى كىرد دواى ئەوۋى كە پۇلىس و پىبوارەكە جىيان ھىشتىم
ھەر پىبوارىك كە لە نىزىكەو ەت دەبو لای دەدايە سەر تەرمەكەم تا
واى لى. ھات خەلىكىكى زۆر لەسەرم كۆ بوونەو.يەككى ھاوارى كىرد
ئەرى ئىو ە چۈن بىيادەمىكن.كەسىك لەبەر چاوتان مردو ە كەچى
موچوپكىك بە دلتان دا نايە يەككىكى كە ھاوارى كىرد تۇزقالىك شەرەفم
نەبى ئەگەر لەم وولاتە بىمىنم و،نەپۆم بۇ ھەندەران كە ئەوۋى ناۋى
مىرۇقايەتییە لەم وولاتەدا نىيە.

تەنانت ھاۋكارى مردووش ناكەن.

ئەوۋى تەنىشتى پىنى گوت:ئەى تۇ بۇ ھاۋكارىمان ناكەى.ئەى تۇ مىرۇ
نى.يا بە تۇ محاسەبەى خۆت بىكە وان لە من بىتە.

- جا تۆ چۈزۈش؟ من كارم ھەيە دەنا ھەر نىستا دەچۈوم خەستە خانەم ناگادار دەكردەۋە.

- ئەي كە كارت ھەيە خىرە سەعاتىكە لىرە ۋەستاۋى؟
تا دىھات قەرەبالغىيەكە زىيادى دەكرد و دەنگ و ھەراش بەررتەر دەبوۋەۋە.

- ئەرى كاكە لە ئاۋ ھەر ھەموو خەشامەتە دىكتورىكتان تىدا نىيە؟
- دىكتورى چى؟ برادەر ديارە ئاگات لە خالى پۇژنامەكان نىيە پۇژ نىيە ھەۋالى كۆچى چەند دىكتورىك پانەگەنن كە بەرە و ئەوروپا و ئەمريكا كۆچ دەكەن.

يەككىك ھاۋارى كرد: دە باشە كەسىك بېرا لەو نىزىكانە تەلەفونىك بىكات.
دىار بوو ئەۋەيان زۆر بە وىژدانە كە دەيگوت: ئەي ھاۋار خۋاى گەۋرە لە بەرچاۋى ئەو ھەموو خەلكە دەمرى، كەسىك ناتوانى تۈزە يارمەتییەكى بىدا. ئاى دادپەرۋەرى، كۋا دادپەرۋەرى؟ ئاخ ئەگەر شتىكى ئاۋا لە ئەوروپا پۈيدەدا، دەتانبىنى، يەككىكى كە گوتى: بابە قسەى قۇر مەكە بۇ پىت وايە دادپەرۋەرى لە ۋولاتى ئىمەدا نىيە؟ گۋايە شارستانىيەت ھەر لە ئەوروپا ھەيە؟ ئەگەر پىاۋى ئەو قسانە لەبەردەمى ئەو خەلكە دووبارە بىكەۋە.

- بابە ۋاز لەو قسە ھىچ و پوچانە بىنن خەرىكە دەمرى.
- دەزانى لە ئەوروپا نوسىنگەى تايبەت بەر جۆرە كارانە ھەيە؟ ئەگەر سەگىك بە ئاستەم قاچىكى ئازارى پى بگا، ھەر خىرا دەگەنە سەرى و دەيەنە خەستە خانەى تايبەت بە ئازەلان.

ئەوۋى تەننىشى ھەلىدە: نەخىر ۋا نىيە لە ئەمىرىكا ۋ ئەوروپا كەس
كارى بە سەر كەسەرە نىيە. ھەر كەسەرە ئىشى خۇي دەكا ئەگەر كەسىدە؛
ھاۋار كا بۇ خاتىرى خوا لە تىنۋان خىنكام كەس چۈرە ئاۋىكى
ناداتى، ئەرى بەرېز ئىۋە ئەوروپاتان دىۋە؟

ئەى بەرېزتان سەردانى ئەوروپاتان كىردۈۋە؟
مى بەش بە ھالى خۇم نەخىر... بەلام لە بارەى ئەوروپاۋە زۇرم شت لە
خەلك بىستۈۋە، بۇ خۇشم شت زۇر دەخوئىنمەۋە. ئەى بەرېزتان؟
بەتلى بە دىنىيائىيەۋە، ھەر سالى پار ئەۋ رىكخراۋە پۇشنىرىيەى كە مى
كارى لى دەكەم، گەشتىكى بۇ دەرياي سىپى ناۋەپاست ساز كىردە.
ماۋەى دوۋ ھەفتەدا يۇنان ۋ ئىتالىا ۋ ئىسپانىا بە درىزايى ۋ بە پانى
گەپاين.

بە پاست كام لەۋ شارائە زۇر سەرنجى پاكىشاي؟
شار گىرنگ نىيە گىرنگ ئەۋەيە كە مى ئەوروپام دىۋە. لەۋ گەپانەى
ئەوروپام بۇم دەرگەۋت كە لە ناۋ ئىۋەدا وىژدان ۋ چاكە كىردە زۇر
كەمە. بىگرە ھەر نىيە.

بۇ نىيە كاكە؟
دە ئەگەر ھەيە با يەكىك لە ئىۋە بىۋا خەستەخانە ئاگادار كاتەۋە.
ئەزانى ھەرچەند تۇ ئەوروپات دىۋە يەلام لە ھىچ ھالى ئابى ۋەك مى
بىستۈمە لە ئەوروپا ۋ ئەمىرىكا كەس كارى نە بە مىردوۋ نە بە زىندوۋ
نىيە.

بۇ؟

ئەبەر ئەۋەدى ۋولائى شارسىستانىن، با پىنت بلىم ئەۋى بۇ ھەر جۈرە
 پوداۋىك پىنگىراۋىكى قايىبەتى ھەيە، تەننەت ئەۋانەى كە لە دار
 دەكەۋنە خوارى لەگەل ئەۋانەى كە دەكەۋنە ئاۋ گۇمار و زەلكاۋەكان
 كۆمەلەى جىاۋاز ھەيە بۇ پىزگار كىردىنبا، پىنت ۋايە ئەۋى ۋەك نىرە
 ۋايە، فەرموۋ مردوۋقان لە بەر دەستدايە و ھەر يەكە لە ئاۋازىك
 دەخوینى كەچى پىاۋىكتان تىدا نىيە بىروا خەستەخانەى لى ئاگادار
 كاتەۋە.

ئەكىك لە ئاۋ ئاپۇپاىا كە ھاۋارى كىرد: ئەرى كاكە.. دە يەكىك تۈزىك
 رايۋەشىنى بەلكە بىتەرە ھۆش خۇى.

ئەكىكى كە دەستى خەستە سەر دىلم، ھاۋارى كىرد: ئۇف.. ئۇف.. ھەزار جار
 بە داخەرە مرد! ئاخ خۇ تۈزىك پىش ئىستا زىندوۋ بوۋ ئاى بەستە زەمان
 خۇ مرد!...

ھەستە لە تەنىشتى ئەۋ ئاخ و ئۇفەى ئاۋى، ھەموۋ گىيائەبەرەك پىش
 ئەۋەدى بىرى زىندوۋە.

تا دەھات ئاپۇپاىەكە زىادى دەكىرد ئەۋانەى دواۋە خۇيان ھەلدەبىرى و
 لەسەر شانى ئەۋانەى بەردەمىيان سەبىريان دەكىرد ھەۋلىيان دەدا بىزان
 چى پۇيداۋە. ئەگەر دەمزانى بە مردنى كەسىك خەلكى ئەۋەندە سەرقال
 دەپن و ئاۋا مەشت و مېرى لەسەر دەكەن دەچوۋم لە باخىكى گىشتى نىزىك
 شەقامىكى سەرەكى دەمرد، ئىستا مەن كە بەلىنم بە خۇم داۋە كە بىرم
 خۇ ئاكىرى پاست بىمەۋە و بىرۇم بۇ باخىكى گىشتى، دىيارە سەر شۇپرىيە
 لە بەردەم ئەۋ ھەموۋ خەشاماتە لە بەلىنى خۇم پەشىمان
 بىمەۋە. ئەۋانەى لە پىش ھەموۋياندا ھاتوۋن ئاپۇن زىاتەر تامە زىۋى

دەنگ و باسن لە بارەى مردنى منەو. منالێكُ لەبەردەم پیاویكدا
وەستابوو كە دەستی لەسەر شانى ژنەكەى دانا. بوو. پیاوێكە بە
ناڕەزایی دەربڕینەو:

بە راستى لەم زەمانە گەورە و بچوكى نەماوە بۆیە دەولەتەندەكان لە
دەرەوێ شار باغ و قیلا دروست دەكەن تا منداڵەكانیان تێكەڵاوى
منالێ ئەمەڕۆ نەبن. فەرمون بەقەدەر بێنە مۆمێكە هاتوو لە بەردەمى من
وەستاو، بە راستى گەورە و بچوكى لە وولاتى ئێمە بارى كردووە.

میشە كەرانی خۆشەویست: زیاتر لە شەش كاترۆمێر لەو چاڵەدا
كەوت. پۆژ بەرەو ئاوا بوون دەچوو، دەزانى من بۆ لەو شوێنە دا
مامەو؟ چونكە ئێمە كۆمەلگایەكێن گىانی هاوكارى و یامەتیمان تێدا
نییە. پۆژ بەرەو ئاوا بوون دەچوو كەچى هیشتا دانە دانە و دەستە
دەستە خەلك بۆ تەماشای من دەهاتن. یەكێ دەيگوت: ئای بەستە زمان
نەو. فەرمانبەر بوو لە بەر كەمى موچە و داخى گرانی و خەمى
كرێتچێتى مردووە.

یەكێك دەيگوت: بە گۆڕەى چلێكى یەخەكەى و سەر دەستەكانى دُنْیام
شاعیرە، یەكێك دەيگوت: پەنگە مامۆستا بێ لە داخى تەمبەلى
قوتابییەكانى و ئەوەندەشى وانەى زیاده گوتۆتەرە گىانی لە دەست
داو.

لە پڕ لاویكێ شێكى قات لەبەر پەیدا بوو، هەر لە دوورەو دەستی
را دەوێ شاند و هاواری لە خەلكەكە دەكرد: ئەرێ دەئێنى لە ژیا ئاندا
مردووتان نەدیو؟ شورەیی ئاكەن ئاوا لە سەر سەرى وەستاو: هێچ
نەبێ پێز بن.

جا چۆن پىز بىن.

دە ۋەرە خۇت مەكۈرە...! نازانن پىز بىن. ديارە قوتابى نەبوون، سەربازىتان

نەكردوۋە، بۇ جارىكىش بى بەردەمى دوكانى نانەۋاتان ديوە

خىرا دوان دەستيان كرد بە پىز كردنى خەلكەكە. لوړه لورى نوتومبىلى

فرياكەۋتن ھەستا. گەشتە لمان و دوان دابەزىن، بە پەلە منيان خستە

سەر دەستە بەريەك، لەو كاتەدا پياۋىك بە پەلە و بە پەشۋكاۋى دېرى بە

خەلكەكە دەدا و بەرەو لای مەھات.

لاچن كاكە، پىم كەن برا، جىم كەن با بىبىنم.

بوو بە دەنگە دەنگ، ئۇخەى ئەوا كەس و كارى پەيدا بوو، پىنى كەن با

پىتە سەرى، با دىدار ناخىرى نەبى.

ئەرى برالە ئەۋە كەس و كارى تۇيە؟

نەخىر ھەر نايناسم.

ئەى بۇ ۋا پەشۋكاۋى؟

بلىم چى تاۋىك پىش ئىستا گوتيان تەرمىك لەو ناۋە كەۋتوۋە منىش

ۋەك ئەو خەلكە ھاتووم چاۋىكم بە تەرمەكە بگەۋى.

فېتيان دامە ناو ئۇتۇمبىلەكە، تا چەند مەترىك مائە ۋردەكە دوامان

كەۋتن، خەلكەكە ۋردە ۋردە لە پىش چاۋم ون بوون.

مىشە كەرەنەى بەرپىز، لە نامەى داھاتومدا باسى گەشتەكەمت بۇ

دەكەم. گەشت بە ئۇتۇمبىلى فرياكەۋتن. سلاۋ و پىزىم ھەردوك چاۋ و

دەرزىيە تىزەكەت ماچ دەكەم.

دلىسۆز

((كەرى تۇپىو))

((نامەى سېم))

((كەرى تۆپپو باسى گەشتە كەرى خۇى دەكا))

((بە ئۆتۈمبىلى قىياكەوتن))

ئازىزەكەم مىنشە كەرانە: بە سلاوى گەرم و ماچى درىشەكەت دەست پى
دەكەم، بۇم باس كىردى كە چۇن مردم و قىيان دامە ئۆتۈمبىلى
قىياكەوتنەو. لە پىر ترسىكم لى نشت وامزانى لە تاكسىدام، ھەر ئىستا
داواى كىرى تاكسىم لى دەكا. ئەى ھاوار چى بكەم. باش بوو بىرم
كەوتەو كە مردووم. ۵۰۰ مەترىك نەپۇشتىن كە ئۆتۈمبىل دەستى كىرد
بە پىرتە پىرت. لە پىش دا شۇقىرەكە لەلووت بەرزيىيەكەو دابەزى و
بۆنىبى ھەلدايەو. ھاتەو پىشت. سوكانەكە و جارىكى كە
دابەزىيەو. كە ھىچى بۇ نەكرا لە خەلكەكەى كە لە دەورى ئۆتۈمبىلەكە
كۆ بېونەو توپە بوو. ئەرى چىيە! لەم وولاتەى ئىمە خەلك لە ھەموو
شتىك كۆ دەبنەو. دەلنى ھەمووتان بى نىش و كارن. تىكايە كەس
نەوستى. ھاتەو پىشت سوكانەكە. بەلام ئۆتۈمبىل دەگوت قەدى دارە و
لە زەوى چەقيو بە ھىچ شىوئەك لە شوينى خۇى تەكانى

نەدەخوارد. جىڭ گىرەكە بە شۇڧىرەكەى گۈوت: دەتەۋى ئەم قەرەبالغىيەت
لەكۆل بىكەمەۋە؟

ئەى بۇ نا؟

جىڭگىرەكە كە ھاۋارى كرد ھۇ خەلكىنە، براكانم مردوومان پىنيە بەلكە
پالنىكمان پىۋە نىن: دەى براكانم بلكە بىگەينە شەقامى
سەرەكى. ئەۋەندەى بلى يەك و درو كەس بە دەۋرى ئۇتۇمبىلەرە
نەما. جىڭگىرەكە دىسان روتى خەمت نەبى ئىستا ولىان لى ئەكەم پال
نىن. بە دەنگى بەرز ھاۋارى كرد: ئەى خەلكىنە گۈيتان لى بى كى خۋاى
گەۋرەى خۇش دەۋى با بى پال نى ئەۋەى خۋاشى خۇشى ئاۋى با لىرە
نەۋەستى ھەر ھەموو خەلكەكە بەرۋ ئۇتۇمبىلەكە رايان كرد و دەستيان
كرد بە پال ئان. بەلام چۈنكە بە دل پالئان نەمنا ئۇتۇمبىل يەك بىست لە
شۈينى خۋى نەجولاً. دەى كاكە پال نىن، ھەموو ھاۋارىان
دەكرد، يەك، درو، سى دەى خىرا دەى پال نىن دەى براى دىنى ئەو
پالەيان بۇ خودايە. بەلام بى كەلك بوو بە ھات و ھاۋارى كە نەيان كرد
دەتگۈت ئىستا بال بە ئۇتۇمبىل نەگىن و نەىگەننە خەستەخانە، بەلام
باۋەرت بى بەر ھەموو خەلكە نەيان تۋانى ھەنگاۋىك ئۇتۇمبىل بەرەو
پىش بەرن.

شۇڧىرەكە كە مى دەرمىنا بوو: دەى كاكە ھەر تەكانىك بخۋا دەكەۋىتە
ئىش و بۇ خۋى دەروا پىۋىكى پىر لە ئورەۋە دستى پاۋەشانند و
ھاۋارى دەكرد: پال نىن باۋكەكەم، كۈپىنە پال نىن، بە قايم بە قايم نەتان
بىستۋە خۋاى گە، رە دەلى: لە ئىۋە ھەركەت لە من بەرەكەت. پال نىن
ئەۋەيان بۇ خۋايە دەى براكانم كى خۋاى خۇش دەۋى با پال نى.

يەككە لەوسەر بە فيزىكىگە سەيرى خەلگەكى دەکرد گوتتى: ئەگەر
 ئەم ئۆتۈمبىلە لە ئەمىرىكا با ۋەك باندە دەقپى، بابەئەۋە خۇ دوو سال
 بە سەر مۇدىلەكەيدا تىنەپەريۋە، ئاخ ئەگەر بە دەستى خاۋەنى خۇيەۋە
 دەبوۋ، بە پەنجا سالى كە ۋاي لى ئەدەھات، نازام ئۆتۈمبىل بۇچى لە
 ۋولاتى ئىمە ۋەك كەرى دىز جەنە دىگىن ۋەك كەرى بۇز قاچ لە زەۋى
 دەچەقىن بە سەد تىلا ۋ نەقىزە ناجولەن. دوۋان بە پەرۋشەۋە گۇيان
 بۇ گرتىۋو. يەككىيان گوتتى: برا گيان قەسەكى تۇ زۇر راستە. كابرا
 ووربا بوۋەۋە بە پۇزىشكەۋە گوتتى: كۆپىنە يىرم دى سالىك دەۋلەت
 كەشتىيەكى كېرى بۇ ھات ۋ چۇى ھاۋولاتىيان بۇ ئەۋروپا بە ھۇى
 سەرما ۋ بەستەلەك ئەۋ كەشتىيە تەنھا سالىك كارى كرد. پىم سەيرە
 دەۋلەت بۇ بە گۆيرەى كەش ۋ ھەۋاي ۋولاتى خۇمان ئامىرەكان
 ئاكېرى. بەلى ئەۋ قەسەيەى تۇ زۇر راستە ئەۋ پاسانەى لە خەتى
 گەرەكى ئىمە كار دەكەن ھىچ گەرەككە پازى ئابى سۋارىيان بىن لەبەر
 دوۋكەل ۋ تەقە تەق. يەككە بە تۈپەيىيەۋە: كاكە ۋاز لەۋ چەنەبازىيە
 بىنن. ۋەرن ئىۋەش تۈزىك پال نىن: ھەر لە قەسەى زىلتان داۋە.

دەى كاكە: يەك، دوۋ، سى ئۆتۈمبىل جەنەى گرتۈۋە ۋ
 ئاپرا. كاكە: دەترسم ئۆتۈمبىلەكە لە گىزىبى.

يەككىكى كە ھاۋارى كرد: براينەبەسە، ھىلاك بوۋىن ۋەرن دانىشىن با سەر
 ۋ جگەرە بىكىشن.

سەرۋ جگەرەيان كىشا، شۇفىرەكەچۈۋە پىشت سوكانەكە، خەلگەكەش
 لەبەرئەۋەى ھەموۋىيان خۋايان خۇش دەۋىست دوۋبارە بەرەۋ پىشتى
 ئۆتۈمبىل چۈنەۋە لە ئاكاۋ پىۋاۋىكى قات ۋ بۇزىباغ لەبەر پەيدا

بوو. زور به لوت بهرزييه وه به شوفيره كه ي گوت دابهزه، ده ي خيرا، خيرا
 دايهزه. كاكه بو دابهزم نه ليم دابهزه ناخ نازانم بو لم وولاته ي نيمه كه س
 كوتتوئي كاري خوي پي ناكري. شوفيره كه دابهزي و كابراي قات لمبر
 چوو شوينه كه ي، چهند جاريك سولفي لندا به لام نوتومبيل نيش
 ناك، ملي دهرهينا و له خه شاماته كه ي راخوي: كوپه نه وه بو وه ستاون
 پال نين ده ي خيرا. خه لكه كه به بي نه وه ي بزانن نه و پياوه كييه، وه ك
 ميروله كه كلو شه كريان بو داشرابي به پيله له پشتي نوتومبيله كه خر
 بوونه وه. بوو به ههرا و هوريابهك ههر مه پرسه. ده ي كاكه، ده ي
 براكه م، ناوي خوي لي بينن ده ي چاوه كه م. كه دلسوزي نه و خه لكه م دي
 منيش گرم داهاتم، هاوارم كرد: ده ي براكانم ههر نه و تهكانه باش
 بوو، خه لكه كه لمبر هاوار هاواري خويان كه س گويي له من نه بوو، ده نا
 ده يان گوت نه و پياوه چهنده دلسوزه به مردوييش هاوكاري
 زيندووه كان ده كات. نوتومبيل كه وته جوله جول تا ده مات خيراتر
 ده روست تا گه شتينه سهره و خواريك لانسي وهرگوت و زور خيراتر
 پوشت. شوفير و خه لكه كه ده تگوت به دواي تاوانباردا راده كن. كه
 جار جاره نوتومبيله كه تهكانيك ي ده دا كابراي پيره له دواوه هاواري
 ده كرد: ده ي... ده ي نيش كه، كابراي قات لمبريش قولي له جامه كه وه
 دهرهينا بوو به دم نه رمه گورانييه وه ده يوت: ناي نيشتمان چيت لي
 هات، ناي ويزدان بو كوي چوي، ناي راستي بو جيت هينشتين ناي
 ده ست پاك ي بو مال ناواييت لي كردين، شوفير له پيش هه موويان و
 خه لكه كه ش به دوايدا له ته نيشت نوتومبيله كه وه و مستان. شوفيره كه

گووتى: مامۇستا زۇرمان ئەزىيەت داى ديارە ئىش ناكات، بابە چۈن ئىش
ناكا؟ دەى كۆرىنە پال ئىن كەس نەلى ھىلاكم.

بۇ جارى دووم شۇفېر و جىگرەكە و خەلكەكە دەستيان كردهو بە پال
نان بەلام چۈن پالنىك. گەشتىنە سەرەو لىژىيەكى يەكجار سەخت
خەلكەكە دەستيان لى بەردا، ئۆتۈمبىل بە شىۋەيەك سەرەرە و خورا
بۆۋە بىيادەم سامى لى دەرگە. لە پىر ۋەك ناپالم بىتەقى زىمە ھەستا و
دواۋەى ئۆتۈمبىل خۇى كىشا بە دارتلىكى قەراغى جادەكە و كەۋتە
ئىش ھەر خىرا شۇفېر و جىگرەكەى خۇيان ھەندايە ناور
ئۆتۈمبىل. كابراى قات لەبەر دەستى كرد بە لىخوپىن بە زەۋوق و گۇرانى
گوتتەۋە لەم شەقام بۇ ئەر شەقام. بابە ئەگەر عەقلى بىخەيتە كار شت
ھەيە لەو جىيانەدا كۆتنتۇل نەكرى. گەشتىنە نىزىك
پاركىك. ئۆتۈمبىلەكەى ۋەستاندا، دابەزى و دەستى راۋەشاندا، باى، باى
زۇر سوپاس من ھەر خۇم دەھاتم بۇ ئىزە. دووبارە شۇفېرەكە چۆۋە
پىشتى سوكان و بۆى دەرچوو. مېشەكەرەنەى رەزا گران لە نامەى
داھا تووم باسى ئەر سەيرانە خۇشەت بۇ دەكەم كە بە ئۆتۈمبىلى
فرياكەۋتن كردمان.

لەگەل پىزىمدا

تامەزۇت

((كەرى تۇپيو))

((نامەي چوارەم))

میشە كەرانەي ئازىز:

لە نامەي پەرگولوى پېشومدا عەزىم كردى: كە داۋەي ئۆتۈمبىلەكە بەر
دارتەلىكى قەراغى جادەكە كەوت. بېرە داۋىي زانىم كە دار قەل
نەبو. بەلكە مەزىكى نەگبەت بوو. بەستەزمانە لە ترسى ژيانى خۇي
چەند مەترىك ھەلاتىبو. بۇ قەراغى شەقامەكە، خەلىكى زۆر دەورەيان
داۋو. دەتگوت گا لەو ناۋە سەرپراۋە، نەۋەندەي خوڭن لەبەر
پۆيۈو. يەككە بە دەنگىكى قەبەي ناخۇش ووتى: بە راستى ئەو پياۋە
بەخت دارە، تەماشاكەن لە جيات ئەو ھەموو ئۆتۈمبىلەي لەو شارەدا
ھەيە ئۆتۈمبىلى فرىاكەوتن لىنى داۋە كاكە باش نىيە تېرلەيەك يان
سەيارەي خۇلەكە لىنى نەداۋە. ئەو بىرىندارەشيان بە بى ھۇشى ھەلدايە
ناۋ پىشتى ئۆتۈمبىلەكە. شۇڧىر و جىگەرەكەي بە پەلە چوونە پىشتى
ئۆتۈمبىلەكە پىش ئەۋەي دەرچىن پياۋىك گەيشتە نىزىكمان، سەيرىكى
خوڭنە پراۋەكەي كرد، تەماشاي ئەو خوڭنە گەشە كەن، كەلە خەلكەكەي
پىرسى: ئەرى نالەين كىە؟

له جامی نۆمۆمبیلله کهش ته ماشای برینداره کهی کرد. له پڕ هاواری کرد: به شهره فم که مالی خوین به خشه، ئای که مالی به سته زمان. یه کیکی که گووتی: به ناموسم منیش ناوی نهو که ماله بیستوو. ده لێن زیاتر له هزار بوتلی خوین داوه به هاوولاتیان، چی بکا هه ژاره ژایانی مال و مندالی به خوین فروشتن دا بین ده کرد. یه کیکی که گووتی: به خوای گهوره منیش له باره ی نهو که ماله شتیکم بیستوو، ده یان گووت هه که ناوی ده خواردوو له له شیدا دم و ده ست ده بوو به خوین به ره و شه قامی سه ره کی که وتینه پڕ، جیگره که به شوفیره کهی گووت: له پیش دا کاره کانی تو بکه یان نه وانه ی من؟

شوفیره که گووتی: من تا سه ریکی مالی خالم نه دم ناچه هه یچ شوینیک. نه ری کاک (فه رید) تو بۆ نه و نه ده مالی خالت خوش له و ی؟ فه رید گووتی: گیلله ی نه عله تی تو هه یچ له باره ی مالی خالمه وه ده زانی؟ تا نهو پرسیاره له من بکه ی؟

نا، به لام زور بۆ یان سوتاوی. گوینگره بی عقل، ئیستا له ریگه ی پارکی گه وروه ده ته به م بۆ مالی خالم، بۆ نه و ی تا ده توانی لهو ریگا به رزه وه سه یری دیمه نی جوان و پازا وه ی شار بکه ی.

مینشه که رانه: ریگای خه سته خانه بوو به ریگه ی گه شت و گوزار، بۆ من ناخوش نه بوو، به لام کابرای بریندار حالی شه بوو.

فه رید ناخیکی سارد و سه ری هه لکیشا و گووتی: گویت لی بی! دایکم من و دوو خوشکمی هه بوون، هه ردووک له من گه وره تر بوون. نه وان زوو شو یان کرد و بردیانن بۆ لادی، به کوپی شه ریف و جوتیار، هه ردوو. زاوا یه که شمان خزمی خۆمان بوون، براله ئیمه به په چه له ک لادیین باو کم.

خو عافوی کا ہوتا مردیش دیگوت: پرز و بہراوم لہ دئیہکے خومان
 ماوہ، کوپی خوم خزمہکانم دہیخون فہرید بہردہوام بوو: دواي چہند
 سائیک باوکم عومری دریشی بو تو بہجی ہشت ماینہوہ من و
 دایکم، خاتم مالی ناوا بی لہ ژیر خانی خانوہ گورہکے خویدا
 ہودہیہکی داینی لہ کول کرچینی کردینہوہ، دایکم ہاوکاری خانوژنی
 دہکرد لہ مالہوہ، منیش لہ بازار لہگل خاتم کاری کرین و فروشتنی
 دانہوینلہم دہکرد، لہگل کچہ گورہکے خاتم خوشہویستیہکی پاک و
 بیگہردمان لہ نیواندا بوو، خالیشم حزی دہکرد بیبا بہ من، بہلام ناخ لہ
 دہست لوت بہرزی، خانوژن من و دایکمی بہ چاوی خزمہت کار و
 کارہکەر تہماش دہکرد، بویہ ہەر سی کچہکے دان بہ سی کوپی
 دہولہمہندبہ بی، نہوی پرس بہ خاتم و کچہکانی بکا، خالق ژن لہو
 جۆرہ ژنانہیہ کہ لہ مالہوہ کہس ناتوانی قسہ لہ قسہیدا بکا، بہلام بہ
 داخوہ کہ نیستا ہەر سی کچہکے بی وەرژن و لہ مالہوہن.

میشہکمرانہی دریشہ تیژ: نہو بہسہرہاتہی فہرید و پارانی ناو
 نۆتۆمبیل و دیمہنی سوز و پر دارستانی شار، خوشی و سہیرانیکیان
 بو من دروست کردبوو، لہ ژیانم دا ساتی وا بی، دہنگ و نارام
 نہدیبوو، لہ پر زرمہ ہہستا، نۆتۆمبیل خوی کیشا بہ درہختیکی
 گورہی سہر شۆستہکەدا، نہمزانی چۆن نہو ہہموو خەلکە لہ کوئوہ
 ہاتن و دہورہیان داین، فہرید و جیگرہکے دابہزین، دہرگای دواوہیان
 کردہوہ خەلک بہ سہرمان وەرہوون، جیگرہکے سہیری ہەر چوار دہوری
 لای نۆتۆمبیلہکے کرد و گووتی: لام وابی سہلامہتین، سوپاس بو خوا
 کہ بہ ساغی دەرچووین.

ئەرى مېشە كەرەنەي خۇشەويست پىت وا نىيە ئەگەر بىزانىيا ئەو
كارەساتەم بەسەر دى قەت دەمردەم. دەبى چ پووداۋى تال و ناخۇشى كە
چاۋەرىم بىن.

مېشە كەرەنە ئىتر بەسە ھىلاك بووم تۆشم ھىلاك كرد. لەگەل سلاۋم
ھىۋاى سەرفرازى و بەختەۋەرىت بۇ دەخۋازم.
نۆر نۆر تامەنرۇت

((كەرى تۇپىو))

((نامەى پىنچەم))

ھارپىنى خوشەويستىم:

مىشە كەرانەى زىندوو: لە نامەكانى پىشومدا، باسى مەرگەساتى مردىم
بۇ كەردى كە چەند ناخۇش و پىر سەر ئىشە بوون، لىرەدا نامەوى ورەت
بىروخىنىم، لىم گەپى با بەسەرھاتى خۆمت بە پاستى و دروستى بۇ تەواو
بەكم، دوايى چۆنت پى خۇش بوو وا بەكە. بۆم باس كەردى كە چۆن
دواوەى ئۆتۆمبىلەكە بەر ىرەختىك كەوت.

سوار بوونەو، چەند مەترىك نەپۆشتىن كە فەرىد بە جىگەرەكەى
گووت: دەزانى بەنرەنمان لى برا، ئەى چى بەكەين بۇ خاترى خوا، ئىمە
مەيتىك و بىرىندارىكىمان پىيە ھەروا خوین لەبەرى دەروا، ئاى بەنەعلەت
بى شەيتان، فەرىد گيان با ئۆتۆمبىلىك پاگىرىن ھىچ نەبى بىرىندارەكە
بگەيەنئە خەستەخانە. فەرىد گووتى: دەزانى تۆ زۆر كەرى؟ ھەتتو
ئۆتۆمبىل چۆن لىرەدا رادەو، سستى؟ بۇ ھەر لەبەر ھىندى پارە؟ نا.. لەبەر
نەوەى كەم شۇفەر ھەيە بىرىندار بەرى بۇ خەستەخانە. نا.. ھا.. تا
ئۆتۆمبىلەكەى خویناوى نەبى. وورە ووژ ئۆتۆمبىل بە لاماندا تىدەپەرىن
بە بى نەوەى ھەر ئاوپرىشمان لى بدەنەو، مىشە گيان لە پىر
ئۆتۆمبىلىكى زۆر خىرا دای بە لاماندا فەرىد و جىگەرەكەى خوینان

هه‌لدايه سه‌ر شوسته‌كه. خه‌ريك بوو هه‌ردوو‌كيان هه‌لا هه‌لا كا. جينگره‌كه
گووتی: ده‌ باشه‌ با ته‌كسييه‌ك راگرين. هه‌تيو تاكسي بشوه‌ستى كه
چاوى به‌و برينداره‌ كه‌وى ده‌روا. گویت له‌ من بى: من پيش نه‌وى له
خه‌سته‌خانه‌ دابه‌زيم شوڤيرى تاكسي بووم، تاكسييه‌كه‌ هى خالم
بوو، هه‌م نيش و كارى مال و عه‌مبارم پى ده‌كرد. هه‌م كریش. له‌ دواى
شووكردنى خوشه‌ويسته‌كه‌م و مردنى دايكم مالى خالم به
جينيشت. ماوه‌يه‌كه‌ له‌ ئوتيل خه‌وتم، پوژيك توشى كوڤه‌ هاوپتیه‌كه‌م بووم
كه‌ له‌ يه‌كيك له‌ گه‌ره‌كه‌ هه‌ژار نشينه‌كان ژورينكى به‌ كرى گرتبوو. منى
برده‌ لاي خووى و گووتى: فه‌ريد ده‌ستى نوين بگره‌. منيش نه‌وى له
ميراتى ماله‌كه‌ى دايكم بزم به‌جى ما‌بوو له‌ ژور خانه‌كه‌ى مالى خالم
ده‌ره‌ينا، هيندیکم فروشتن و نه‌وى به‌ كه‌لكم هاتن بردمن بو نه‌و
ژورره‌. ماوه‌ى سى چوار مانگ دوو قولى ژيانىكى گه‌ليك خوش و بى
كيشه‌مان له‌و ژورره‌ بچوكه‌دا به‌سه‌ر برد. شه‌ويكيان هاوپتیه‌كه‌م
نه‌هاته‌وه‌، به‌يانى كه‌ خه‌بهرم بووه‌وه‌ سه‌يرم كرد له‌ ته‌نيشتم
دانيشتووه‌، جانتايه‌كى بچوكى له‌سه‌ر باوه‌شى داناوه‌. هه‌ر كه‌ هه‌ستام و
به‌يانى باشم لى كرد. گووتى: فه‌ريد، هاتوومه‌ره‌ خواحافيزيت لى بكم
شته‌كانم هه‌مووى بو توكرينى دوو مانگيشم له‌ ژورره‌كه‌دا داماره
نه‌ويش هه‌ر بو تو. نه‌ملا و نه‌ولاي يه‌كتهمان ماچ كرد، به‌ په‌له‌ له‌ ژورره‌كه‌
چو ده‌رى، پويزى به‌ره‌و هه‌نده‌ران ئيستاشى له‌گه‌ل بى نه‌مزانى
گه‌يشت، نه‌گه‌يشت، تيدا چوو. به‌ هه‌ر حال خوا بيپاريزى، يادى به
خير. براله‌ من هه‌تا ئيستاش له‌و ژورره‌دا به‌ ته‌نيا ده‌ژيم. زور له‌ كچه‌
عازهب و قه‌يره‌ى گه‌ره‌ك ده‌يان ويست كه‌ شووم پى بكن به‌لام پيم

ئالدى بىلەن چى ۋىن بىنم: چۈنى بەخىو كەم ئەر كات مەن ھاندەرى يانەي
 ۋەنار بەھجە بووم. ئەگەر كەسى يان چەند كەسى دەھاتەن دەيان ويست
 بىيانبەم بۇ يارىگە بە تايىبەتى نەو پۇژانەي كە يانەكەي خۇمان يارى
 ھەبا بۇ بىجگە لە ھاندەرى يانەي (ۋەنار بەھجە) كەس خەدى نەوئەي
 ھەبوو پى بخاتە ناو تەكسىيەكەي مەنەۋ: دار و دىوارى ناو تەكسىيەكەم
 ويىنە و ئالاي يانەكەم بوو. جىگرەكە گووتى: باشە نەو ھەموو ئۆتۈمىيەلە
 جوانە لايان داۋدە قەراغى پىگا. بى ئىش و بى كار ۋەستاون، دەپۇم
 داۋا لە يەك دوانىك دەكەم بەلكە بە دەنگمانەۋە بىن. فەرىد گووتى: بى
 عەقلى نەۋانە كەسانىكەن لە بەرزەرىن چىنى وولاتى ئىمەن. ئىستا ھەر
 يەكەو بە كارى جى بە جى كردنى ئارەزوۋەكانى خۇيەۋە خەرىكە نەو
 شۇقۇلنىتە ئايىنى بە تەنيا كوپ و كچىكى تىدايە، ئەي نەو خانمە تەپ
 پىرە ئايىنى لە پىشتى سوكانەكەيەۋە چاۋدىرىيان دەكا نەۋەش لايىكى
 ترە بە تەنيا، نەو ((جىب)) تازەي پىيە، ئايىنى چەند مەندالە: بىرۋانە بىرە
 دەخواتەۋە. كەرە نەو چىنى دەۋلەمەندەكانن نەۋەندەي نەۋەرد
 ئۆتۈمىيلىكى تازەي فرىاكەۋتن دەرگەۋت، دەستيان لى پاكىرت ۋەستا كە
 بىرىندارەكەي دى گووتى: بىم بوورن دەچم بۇ ۋەرگرتنى بەنرەن دوايى
 دىمەۋە بۇ لاتان لە كۇتايىدا تەكسىيەكيان ۋەستان، تۆزىك لە دىمەنەكە
 پاما: بەخۋا بىرىندار سوار ئاكەم لە بەرئەۋەي خەرسەلەي دادگا و پۇلىسم
 نىيە فەرىد گووتى: باشە تۇ ھان دەرى كام يانەي؟ شۇقۇزى تەكسىيەكە
 گووتى: يانەي ((ۋەنار بەھجە)). جىگرەكە گووتى: باشە بە پىشى تۇ
 پەۋايە يەكەك لە باشتىن يارىزانەكانى يانەكەت بىرىندار بى، بالى پاستى
 يانەكەش بى ھەنگاۋىك تا خەستەخانەي نەگەيەنى؟ بەخۋا ھاندەرى

چاڭى، ھەرچۇنىڭ بى شۇقىرى تەكسىيەكە پازى بوو. بە ھەرسىنكىيان
بىرىندارەكەيان خستە ناو تاكسىيەكە.

مىشە كەرانە بە شەرفت ھەقم نىيە نەگەر بىرم و كۆتايى بە ژيانم
يىنم، ھەرچەندە من تا ئىستاش بە شىۋەيەكى ياسايى نەمردووم.....
لەگەل جۋانتىرىن سلاوم

((كەرى تۇپيو))

((نامى شەشم))

ھەردو چاۋەكانم: مېشە كەرەنە

ۋەكو باسەم كەرد بىرىندارەكەيان خەستە تاكسىيەكەرە بەلى خاۋەن
تاكسىيەكەيان ھەل، خەلەتەند. مەنەشيان لە لای قاچى بىرىندارەكە
دانەشەند ۋەكو زىندو، فەرىدەش لە پەنەشەۋە دانەشت. كەۋاتە ئىستە لە
تەكسىيەكەدا ۳ زىندو بەك بىرىندار دانەشتەين كە نازانەن گىيانى تەدا
ماۋە يان نا. بەلام بەش بە ھالى خۇم لە پەزى مردوۋان دانراۋم. شۇقەزى
تاكسىيەكە گۈۋى: بە راست، بۇنى مردوۋ دى!

فەرىدە ۋەلامى دايەۋە: ھەر بۇنى مردوۋ؟ ئەي بۇ ئەۋ گەرمايە ئالەي؟ دار و
بەرد سور بۆتەۋە ھەلۋى ئۆتۈمبەلەكەش سەربار و بن بار. بگەينە
خەستەخانە ۋا دەزانن ئەۋ دوۋانە سوتاون. گەشتەنە مەيداننىك
خەلگىكى زۆر چوار پەز ۋەستابوون، كۇتايى پەزەكان ديار نەبو، تومەز
شۈينى تاقىكرەنەۋەي بەلگەنامەي شۇقەزى بو.

لە نەزىكمانەۋە ھارارىك ھەستە: نەرى بەخوا بورايەۋە، پۇلىسىكى ھاتو
چۇ دەستى لە ئىمە راگرت: بوەستە كورە، ئەم نەخۇشە لەگەل خۇت بېە
بۇ خەستەخانە. بەستەزمانە لە گەرمان بوراۋەتەۋە.

ئەو بىي ھۈشەشيان ئاخىيىيە لاي ئىمە لەبەرئەرەي زۆر قەلەو بوو فزىزەي
لە من و برىندارەكە برى مېشە كەرەنە ئىستە ۲ كەس لە
دواوەن، مردوويك، برىندارەك، بىي ھۈشەك. شۇڧىزى تاكسىيەكە
گووتى: دەبىي پلەي بورانەوئى ئەو پياوۋ چەند بىي ھەر خىزا پياوۋ بىي
ھۈشەكە راست بۇرە و پروي كىرە شۇڧىزەكە: بۇ بورانەوئەش پلەي
ھەيە؟ كەوتە چەنەبازى، كاكە تۇ ئاگات لە دنيا نىيە ئىم ئەمۇ لە كوي
۲۰۰ كەس كە تاقى كىرەنەوئەيان ئەنجام داوۋ ۲ كەس دەرچوون
يەككىيان من بووم بۇ پىت وايە سەردەمى ئىوئەيە؟ ھەر لە خۇپا
پوخسەتى شۇڧىزىتان بىدەنى: ديار بوو كابراي بىي ھۈش پياوۋىكى
چەنەباز بوو، لە سەر قەسەكانى پۇشت: با پىت بلىم ئىستە كۆمەلىك رىگە
بە پىنچا و پىنچى ناتوانى بە نىوانياندا بىروا و چەند دانەيەك نەخا، قەرىد
گووتى: راستە، پياوۋى زۆر وريا و شارەزا نەبىي ناتوانى بە نىوانياندا
بىروا ئافەرىن برادەر، وايە؟ ديارە تۇش تازە مۇئەتى شۇڧىزىت
دەرھىناوۋ. شۇڧىزى تاكسىيەكە توۋرە بوو ئاۋىزىكى لە كابراي چەنەباز
دايەوۋە و گووتى: ئاي دونيا، بە شەرەفم سەندى ۋەك تۇ ۋەك و دەسكە
شىتل بە دەستەمەوۋ دەگرم و ۋەك و مەرمەزە دىقتان چىنم، سەماش بە
تاكسىيەكەم دەكەم. كابرا گووتى: برا خۇ ئاللىم تۇ دەرناچى، دەرەدەچى
بەلام بە زەھەمەت...! شۇڧىزى تاكسىيەكە چەند پەستى پۇزگار و گرانى
و ئەشپاي يەدەگ بوو، ئەوئەندەش پەستى گەرمەيەكە بوو، قەسەكانى
كابراي چەنەباز ئەوئەندەي كە پەستيان كىرە. ئاۋىزىكى لە كابرا دايەوۋە و
گووتى: ئەك بە نىوان ئەو پايانەدا زۆر باش بزانە من ئەو تەكسىيەي
خۇم بە سەر پردى سىراتىشدا دەپەرىنمەوۋ. ئىدى بىكە بە خاترى خوا

لەود زیاتر چەنەبازی مەكە.ئەگەر پیاوی وەرە گەرە بگەين،تۆ جارئك
ئۆتۈمبىلەكەت پەت كە من حەوت جار تەكسىيەكەم پەت ئەكەم.دەئەگەر
ناموست ھەيە،دە وەرە حەوت بە يەك،دە وەرە گەرە بگەين.

مىنشە كەرەنە:شۆفىرى تاكسىيەكە چەند تووپەتر دەبوو زیاتر پىنى لە
بەئزىن دەنا،دەتگوت تاكسىيەكە بانى گرتوۋە.كاپراى چەنەباز
گوۋتى:كاكە گيان پايگەر،بە قوربان پايگەرە من دادەبەزم شوکور بۆ خوا
باشترم،پايگەرە كاكە دورم مەخەۋە،پىۋىستم بە دكتور نىيە،كاكە
لەسەرخۆ بە.

شۆفىرەكە زیاتر پىنى لە بەئزىن نا...!

لەسەرخۆ كاكە،برا من لە قەسى خۆم ئەك جارئك حەفتا جار پەشىمان
بوومەۋە.

شۆفىرى تاكسىيەكەش وەك ئۆتۈمبىلى پۇلىسى پى بى و پراۋە دوۋى
تاوان باران بنى تاكسىيەكەى بۆ لای پاست و چەپ دەشكاندەۋە زۆر بە
خيارىى خۆى دەكرد بە نىۋان دوو ئۆتۈمبىلدا.ھەرچى ھونەرى خۆى
ھەيە ھەموۋى بەكارھىنا.ئەۋەندەى بەملا و ئەۋلادا داين وەك چىشتى
مجبورى لى كردين.لە ئاكاۋ شلپەيەكى زۆر گەرە ھەستا،شتىكى زۆر
گران كىشاي بە سەرمدا،دور جار ئۆتۈمبىلەكە چۆ پىشەۋە و ھاتەۋە
دواۋە،دېتم عەمودىك لە ئاۋەپاستى تەكسىيەكە چەقىۋە.كاپراى
چەنەباز وا شىۋا بوو كە نەيدمزانى چى پوۋى داۋە.لەبەر خۆيەۋە
ورپىنەى دەكرد و دەيگوت:باشە خۆ كە من سوار بووم ئەو عەمودەى
لىرە نەبوو ئەى چى ھىنايە ئىرە؟شۆفىرەكە لە جامى تاكسىيەكە پەرى
بوو چەند مەترىك ئەولاتر كەۋتبوو،ھەردو ئەۋنۆى لە ورگى گىر

كردى بو، ھاۋارى دەمكىد: بە شەرەفم ھەت جارا، لە جىياتى يەك جارى تۇ
ھەت جارا.

مىشەكەرەنەى خۆشەويست لەبەرئەۋەى جىگاكەمان ناۋەرەستى شاپ
بوو خىرا پۇلىس گەيشتە سەرمان تاكسىيەكى كەيان راگرت، ئىمەيان
خستە ناۋ تاكسىيەكە. وردە وردە بەرچاوم تاريك بوو، ناگام لە خېم
نەما، ھەستم كرد كە يەكجارى مردم، لىرەدا كۇتايى بە نامەكەم
دىنم. داۋاي لەش ساغيش بۇ تۇى بەرپىز دەخوام
برات

((كەرى تۇپيو))

((نامەى ھەوتەم))

كەرى تۇپپو باسى ھۇى مردنى خۇى))

((دەكا))

براكەم و ھەردووك چاۋم: مېنشە كەرانە بزانە چۈن بە راستى و بى پەردە
باسى مردنى خۇم بۇ كردى، بەلام باسى ھۇى مردنى خۇم بۇ
نەكردووى. باش دەزانم كە تۇ رستەى كورت و پىر ماناى گەورەت
دەوى. بىرت دى جارېك لە كاتى بى كارېم دا، ھاتە لات و داواى
يارمەتېم لى كردى. بەر زمانە پاراۋەى خۇم لىت پارامەۋە بەلام
قېوشېكم لە تۇ دەست نەكەوت.

زانايەك دەلى: ((دەبى بزانى لە چ كاتېكدا داواى شت لە بەرامبەرەكەت
دكەى)) نازانم نەم ووتەيە ھى مۇلېرە؟ پۇبسىرە؟ يان ھىتلەرە؟ يان
مەشەدى جەغفەرە؟ ئەۋەندە دەزانم كە دوواين پىتى ناۋەكەى پىتى
رېيە. بەلى چاكت بىر دى، كە ھاتم سەرم دانەۋاند و ئەۋەندە بەرزەم بۇ
خونىندىيەۋە، بەلام ھەر بە خەيالىشت دا نەھات. تا ووتەيەكى خۇم
چىرپاند بە گويىتا، دەستت كرد بە گريان و ھەرچى لە گىرفانتدا بوو
دەرت ھىنا و دات پىم. خۇ ئەگەر بت زانېيا نەو ووتەيە ھى خۇمە. لەم
گوئيەت دەچۇ ژوورى ولەو گوئيەت دەچۇ دەرى. چونكە پەندى

كەسايەتى خۇمان ئەگەر گەۋھەرىش بى نىرخى بەردىكى نىيە. چونكە
بايەخى قسە لەلای ئىنمە بە گۈنرەى بايەخى قسەكە نىيە بگرە بە
گۈنرەى جىنگاى بەرز و نزمى قسەكەرەكەيە.

واتە ئەگەر دووكل كىشىك بشكى، قرچە قرچ و تەقە تەقەكى وەكو
موعجىزەيەكى خودايى وايە. لە ساىەى خواۋە. دواى جىيەشتىنى ئەو
ژيانە بەدەفەرە تىگەشتەم كە دوو جۆر مەۋقە ھەن.

جۆرى يەكەم: شىتەكانن ھىچ لىپرسىنە ۋە يەكيان لەسەر نىيە.

جۆرى دووھەم: پاشا و لىپرسراۋەكانن.

مىنشە كەرانە: وای دانى من يەككە بام لە سەرۋكى يەككە لەو
ۋولاتانە. دەيانگوت لەبەر ئەۋەى سەرۋك مەدەنەكەى زۆر چاكە لە
چاكتىن مەدەن پەيكەريان بۇ دەكرەم. خۇ ئەگەر دەمەم كىردبايەۋە
باۋىشكىك بدمە، تىكرا دەيان ووت: ماشااللە لەو باۋىشكە
جوانە. دوايىش لە دەرۋە ھەۋلىان دەدا لاساىى باۋىشكەكەم
بەنەۋە...

ئاگات ئى بى ئىنمە پۇژى چەندىن قسە دەكەين و بە ھەزاران واتاى بە
نىرخ و بە كەك بە فېرۇ دەدەين. ھەرۋەكوو چۇن پارە و ژيانىشمان ھەر بە
فېرۇ دەۋرا.

پىم نەگۈۋتى كە پەندى جوان لاي ئىنمە نىرخى بەردىكى نىيە گۈنت بىنە
با ۋتەيەكى زۆر بەكەكتە بە گۈندا بچرىنم. لە داىك بوون خۇشە بەلام
مردن زۆر ناخۇشە. تۇ لە لايەن كەسىكى كەۋە لە داىك دەبى بەلام دەبى
ھەر خۇت بە تەنيا بمرى. ھەرگىز بە خەيالىمدا نەدەھات كە پۇژىك لە
پۇژان بمرم. مەنىش ۋەك ھەموو مەۋقەكان ژيانم خۇش دەۋىست. پۇژىك

دوای په نجا لیره ی پښیښتم له بهر یو بهر که م کرد پنی ووتم بوجیته؟ به
مینشکم دا هات بلیم. که مینک کاغزی پی دکړم و فېوکه به کی پی
دروست ده کم.

ووتم: قهرزاري کا برایه کم له توی ودره گرم و دیده موه
به و که ی؟ نه مېوکات ژمیری دوری دوانیو پو بوی دی. باشه نه و کاته
وهره تا په نجا لیره کت بده می. نه ی نابی ئیستا بده یی؟ نه خیر
نابی! بول به بهر نه و تۆ سهری دوو په تت بۆ ناگاته و به یه ک و له و شتانه
نازانی. تۆ بیر له و نه کاته و که خاوه ن قهرزه کت پښ کات ژمیری دور
بمری؟ مانای نه و به تۆ پرگارت ده بی له و په نجا لیره به. به خوا قوربان من
نه و نه ده به خت دار نیم له وانه به پښ نه و کاته من بۆ خوم بمرم. ئی بۆ
خرابه به و جوړه ش هر تۆ پرگارت ده بی.

مینشکه رانه له دلی خومدا ووتم من پیاوړکی نه گېتم دترسم تا نه و
کاته بهر یو بهر که م بمری هر چه ند تهمن به ده ست خوی
گه و به. نه و سا من چی بکم؟ کات ژمیر به ک و نیو چوموه بۆ لای
بهر یو بهر به لام به کارکی پیویست فرمانگه ی به جیه شتو و مینش
پښ کات ژمیری دورو باریکه م دایه و له فرمانگه ودره و که و تهم. که و تهم
گفتو گو له گهل بیر و هوشم باشه من به ده یان هاوړنی په وشن بیر و
خاوه نی بیر کردنه و هی نازادی خوازی و دلسوزم هن. نه ی نه بوو! له و
شه وانه له گهل یان دانیشتبوم هه موویان پیکه کانیا ن لیک داو هه لیان
برې، هاواریان کرد: بژی به کسانې، بژی دادپه رومری.

چووم بۆ مالی به کی که له و هاوړنیانم. که چووم میوانیکی زوری
هه بوو بانگ هینشتنی کردبوون به بونه ی دهرچوونی به سه رکی

دەزگایەکی پۆشنپیری گەرە بەسەرھاتی خۆم و بەرئوبەرەکم بۆ
گێڕانەو، ئەوەندە پێکەنین، کچیک ئەو پێکەیی بە دەستیووە بوو لێی
پژایە ناو ملی ئەو پیاوێ دەستی خستبو سەر شانی

هەرچەندە من قوڵپی گریان لە گەرۆمدا بوو، یەکیەک ھاواری دەکرد: بە
راستی بەسەرھاتیکی خۆش بوو. یەکیەک بۆ ئەوێ رادە پۆشنپیری
خۆی بۆ میوانەکان دەرخوا بە ئینگلیزی دەگووت: "سەر
پرایز". بەئێ من لە داخا خەریک بووتەنگە ئەفەس دەبووم. کەچی ئەوان
زیاتر قاقایان لێ دەدا و پێی کەنیشیان پێی رانەدەوێستا.

ئافەرەتیکی زۆر جوان کە بەرامبەرم دانیشتبوو دەستی کرد بە
گریان، گکوتم ئۆخەیی ئەو ئافەرەتە وێژدانی جولاً و دەرونی منی
خوێندەو دەسپەرەکی دەرھینا و دەستی کرد بە فرمیسک سەین، ھاواری
کرد: مانت بە قوڵ نەگێری ئەوەندە پێکەنیوم هەردووک چاوم پڕ بوون لە
ناو.

ھاوارم کرد: بە چی پێی دەکەن؟ کوپە بێ قەزا بێ بەو بەسەرھاتە
خۆشەیی کە تۆ گێڕاتەو.

هەستام و چوومە دەری، لەودیو دەرگا کەرە گوێم لێ بوو یەکیکیان بە
دەم پێکەنینەو دەیگووت: بە راستی پیاویکی قسە خۆش
بوو، ھاوپیە کەم پووی کردە میوانەکانی: ئەتان ناسی کی بوو؟ گوتیان
نەخیر! گکووتی: ئەو ئەو نوسەرەییە دەنوسی تا خەلک بگریەن بەلام بە
نوسینەکانی پێی دەکەن ئەو عەزیز نەسین بوو...

هەردووک چاوەکانم مێشە کەرانی:

خۇت باش دەزانى نەھامەتییەكانى ژيان پۇژ لە دواى پۇژ لە دەیان
 كەلەكە دەبوون. كاتىك دەمويست لاى يەككە لە ھاوپنیهكانم باسى
 نەدارى خۆم بكم و پارز و نەيتنیهكانى خۆم دەربىرم. ئەوان دەبوو پۇ
 بەسەرھاتەكانى من گریابان ئەك پینكەن. هیوام وایە بە دەرزیه
 تیزكەت پیوهیان بەدى و ئازاریان پی بگەیهنى.

ھەردوو بالە پەنگا و پەنگەكەت

ماچ دەكەم لە ژێر تیشكى خۆردا

لەگەل خۆشەويستیدا

((كەرى تۆپيو))

((نامەي ھەشتەم))

مىنشە كەرانەي خۆشەويست:

دوای ئەوھى كە گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، وامزانى ئىدى
كىشەكان كۆتايىيان ھات.

پىت وا ئەبى لە نامەكاندا زىادە پەويم كەردبى، دەربارەي مردن و
مردوكان، نا... تەنھا دەمەوى ترست لە مردن بشكىنم. دەبى وات لى بگەم
كە ئەو پۆزەي دەمرى وابزانى لە مالى خۆتانەو دەچى بۇ سەيرانىكى
قەراغ شار ھەر بە راستىش وا، كاتى ھىچ گيانلەبەرىك نەتوانى لە
دەستى مردن پزگارى بى، ئىتر مردن ئەو ترس و لەرزەي بۇ چىيە؟ مىنشە
گيان. با بىيەنەو سەر باسى گەشتەكەمان، لە رىگا ئۆتۆمبىلەكە ئاوى
تەيدا نەما، چەند ئۆتۆمبىلىكمان پاكەرت ھەريەك بە بەھانەيەك ئاويان
نەداينى شۆفىرەكە بە سوألەتە لەتەك لە گۆمەك كە لە نەزىك جادەكە بوو
بە پىنچ شەش جار ھات و چۆ پادىتەرەكەي پە كەردەو لە ئا. وەك و
عەرزەم كەردى گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، كاتى دەست پى
كەردى دەوامى فەرمان بەرەكان بوو. لە پىشدا بىرىندارەكە و دوايى
مەنيان داگەرت، لە ھەوشەكە لە تەنىشت يەك درىزيان كەردىن... سىستەرىك
ھاتە سەرمان، پەروى لە شۆفىرە كەرد: ئەوانە لە كەيەو و ايان لى
ھاتو: ئە دۆيتىو. ئەي لەو كاتەو لە كۆي بوو؟ بە ناخىرتان تازە دەيان

هينن بۇ خەستەخانىە؟ ئەو تا يەككىيان مردوۋە ر ئەۋەشيان بە خال
گيانى تىدا مارە. دووبارە سىستەرەكە پروى لە شۇڧىرەكە كىردەۋە: بە
راست ئەۋ بىرىندارە لە دۇيىنۇۋە ئاۋا خوينى لەبەر دەۋا! شۇڧىرەكە
گوۋتى: تۇ چىت دىۋە دۇيىنى بىرىندار بوۋ دىيات ۋەك جۇگەلە خوينى
لەبەر دەۋىيى.

لەبەر ئەۋە دىكتورى خەستەخانىەكە ھەر ئەم بەيانىيە سەفەرى كىردىۋو
بۇ ھەندەران، بە پەلە سۋارىيان كىردىنەۋە ۋ بەرەۋ خەستەخانىەيەكى
تريان بىردىن ھەر كە گەشتىنە دوۋەم خەستەخانىە بە پەلە بىرىندارەكەيان
داگرت، منيان لە ئۇتۇمبىلەكەدا بە جىيەشت. دىكتورى خەستەخانىەكە
پىيى گوۋتن: لىرە ھىچ پىداۋىستىيەكەمان نىيە بۇ درۋنەۋەى بىرىنەكانى
ۋ دەرۋى ((خوین ۋەستان)) ىش تەۋار بوۋە... بە پەلە بىگەيەننە
خەستەخانىەكە كە ئەۋ شتانەى ھەبى، دەۋى باۋكەكەم خىرا، خىرا با
نەمى...

لە رىگا شۇڧىرى تاكسىيەكە بە فەرىدى گوۋت: كەى كىرنيەكەم
دەدەيى؟ فەرىد كە شەۋ نەخەۋتېۋو بە دەم باۋىشكەۋە ۋەلامى
دايەۋە: دوۋ سى پۇژى ترلە خەستەخانىەى شارەۋانى ۋەرى دەگرى.
مىشە كەرەنەى زىندوۋ: كە گەشتىنە سىيەم خەستەخانىە: لە بەختى
بىرىندارەكە دىكتور ۋ سىستەر ۋ دەرمان ۋ پىداۋىستى تەۋار لە
خەستەخانىەكە دا ھەبوۋن.

تەننەت دىكتورەكە بە فەرىدى گوۋت: بە راستى شەنستان ھەبوۋ ھاتن
بۇ ئىرە، كە نەمپۇ ھەموۋ شتىك تەۋارە... كۋا لە ۋولاتى نىمە
خەستەخانىەى بى كەم ۋ كوپى ھەيە؟ كە ۋىستيان ناۋى بىرىندارەكە

تۆمار بىكەن، ئاۋ نۆسەكە ئە شوئىنى خۇي نە مابوۋ دىكتۇرەكە
 گوۋتى: دەي خىراكەن ئاۋسەي تۆماركەن و بىيەنە ژوۋرى
 نەشتەرگەرى. فەرىد گوۋتى: باشە دەيەينە ژوۋرى نەشتەرگەرى دوايى
 ئاۋەكەي تۆمار دەكەين. يەككە لە فەرمانبەرەكان توۋرە بوۋ: بابە بە بى
 تۆمار كىردن چۆن دەيەنە ژوۋرى: ئەي چۆن پىنداۋىستى و دەرمانى بۇ
 بنوسىن؟

كاتى گىرفانەكانى گەران بىرىندارەكە ئاسنامەي پى نەبوۋ... سەرۋكى
 بىرىن پىچەكان گوۋتى: گوئتان لى بى: ئىمە لىستى تۆمارمان ھەيە
 پاپۇرتى مانگانە لەسەر ئەۋ لىستە دەنوسىن. گوۋى بگرە كاكى شۇفىرى
 تاكسى ھەتا پارەي تۇش لەسەر ئەۋ پاپۇرتە خەرج دەكرى. دىكتۇرەكە
 لىيان ھاتە پىشەۋە. بە توۋرەيىيە گوۋتى: ئەۋ ھەموۋ مىشت و مېرى
 ئاۋى، كاپرا لە دوتىنۋە بىرىندارە و خۇيىنى لەبەر دەپوا، سىستەرەكە
 گوۋتى: گەرەم خۇ ئەگەر خۇشت بىتەۋى نەشتەرگەرى بۇ بىكەي دەزگاي
 ((ۋىنە تىشكىيەكە مان)) لە دوتىنۋە شكاۋە. بە پەلە بىرىندارەكەيان
 بەرەۋ تاكسىيەكە ھىنايەۋە. لە پىر دوۋ ئۇتۇمبىلى پۇلىس بە ئورە ئور و
 گلۇپ ھەلكرەن دەۋرەي فەرىد و شۇفىرى تاكسىيەكەيان دا، مىلى
 دەمانچەيان پاكىشا و ھاۋارىيان كىرد: نەجولەن كېرە خىرا دەستتان
 ھەلجىن.

فەرىد بە دەم دەست ھەلجىنەۋە: كاكە چىيە بۇ ئىمە چىمان كىردوۋە وا
 دەۋرەتان داۋىن: چىتان كىردوۋە سەگىبايىنە.. ھا: خۇتان گىل دەكەن: كۋا
 ئىستەرەكە: فەرىد گوۋتى: كاكە ئىستىرى چى: دەلەم خىرا
 كۋا: ئىستەرەكە، كەرە، بارگىنە: با پىتان بلىم سەعاتىكە بە

دواتانە دەين، لايەكى شەقامەكانى شارتان كىردۈۈ بە خوين... فېر بوون
 كەر و بارگىن سەردەپىن و گۆشتەكەى بە خەلكى قوپ بەسەر
 دەفرۆشن. باش بوو دىكتۇرەكە پووى كىردە پۇلىسەكان: كاكە ئەو
 دىمانچانە لايەن، ئەو كۆپە ناۋى فەرىدە شۇفېرى ئۆتۈمبىلى فرىاكەۋتى
 شارەۋانىيە... پۇلىسەكان گوتىيان سەيرە كەسىك ئەۋەندەى خوين
 ھەبى باۋەرتان بى بارگىن سەرىپە ئەۋەندەى خوين لەبەر ئاپرا. شۇفېرى
 تاكسىيەكە بە فەرىدى گوت: ئەرى برا كرىيەكەى من، كاكە خەمى كرىت
 ھەبى ۋاپىزە لە گىرفانتدايە. بىرىندارەكەيان سوار كىردەۈ و بەرەو
 خەستەخانەيەكى تىران بىرىن.

مېشەمرانەى ئازىز: باۋەرت بى لەسەر خۆمەۈ بەزەيىم بەو بىرىندارە قوپ
 بەسەرەدا دەھاتەۈ، لەو خەستەخانەيە بىرىندارەكەيان لە من
 جىيا كىردەۈ، كە ژانىيان من مردوم بىردىانە ژىر زەمىنىكەۈ خىستىانە
 ناۋ دۇلايىكى ئاسن كە ھەر چوار دەۋرى بەستېۋى... ئۆف مېشە
 كەرانەى خۆشەۋىست ئەگەر عەقلىت ھەبى دەست لەو ژيانە خۆشە ھەل
 ناگرى، ئەگەر باسى ئازارەكانى مردنت بۇ باس بىكەم ئەۋسا دەزانى كە
 ژيان چەند خۆشە، ھەرچەندە ژيانى من و تۆ ژيانىكى كۈلە مەرگى
 بوو. بەلام زۆر لە مردن خۆشتەرە بۇيە قا پ... دىكرى لە ژياندا
 بىمىنەۈ...

سلۆ و پىزىم بۆت خۆشەۋىستەكەم

برات

((كەرى تۇپىۋا))

((نامەى دەيەم))

((كەرى تۆپىو باسى مەيتخانى بۇ مىنشە كەرانە دەگىزىتەو))

خۆشەويستىم مىنشە كەرانە:

ديار بوو كە سەرۆكى مەيتخانى لە مردنى من دوو دل و نىگەران
بوو. بۇيە بانگى ئەو دىكتۆرەى كە مەيتى منى وەرگرتىبوو، داواى راپۇرتى
مردنى منى لى كىرد. دىكتۆرەكە چۆو بۇ ژورەكەى خۇى و بانگى
سەرۆكى برىن پىچەكانى كىرد. لىنى پرسى: ئايا شىنەى مردنى من چۆن
بوو، ووتى گەرەم من لە سەر قسەى فەراشەكە بەتۆم راگەياند چۆنكە
ئەو گووتى ئەوەيان مردوو. دىكتۆرەكە گووتى با پىت بلىم من تا دلنيا
نەم كە كەسىك مردوو. ھەرگىز راپۇرت نانوسم. بىز بانگى فەراشەكە
كە. فەراشەكە ھات و بە ترسىكەو گووتى گەرەم من لە سەر قسەى
پىياسەوانەكەى بەر دەرگا ەرزىم كىردن كە ئەو پىاود. مردوو. دىكتۆرەكە بە
تەپەيىو گووتى: يا پىتان بلىم: مردوو زىندوى نە زەمانە ھىچيان
جىنگاى متمانە نىن، ئەو ھتا پۇژ نىيە ھەوائى زىندوو بوونەوەى چەند
كەسىك لە مردووكان نەبىستىن. كاتى شۇپيان دەكەنەو بۇ نار
گۆپ، يەككىك دەپژمى، يەككىك ھاوار دەكا بۇ خاترى خوا لە
كۆيىم؟ سستەرەكە بە دىكتۆرەكەى گووت: زۆر راستە گەرەم ھەر مانگى

پېشور بوو كه پاپورتمان له سسر مردنى پيريزنيك نوسى. پېش نەوې
ئەو سسر ئاسنە گۆږ به گۆږ كەن ھاوارى كړېدېو: نەى ھاوار بۇ كوېم
دەبەن، توخوا وازم لى بېنن.

دیاره نەمردېو نەى چوڼ پاپورتان نوسى: گەورەم نەوې راستى بى
نیمه تەرەكه مان نەدى له سسر بوختانى بوكه كەى نوسیمان. گەورەم تا
بلىنى بوكىكى جوان و پىك و پىك بوو، كۆمه نيك ژنى گەپرەك و
دراوسىشى له گەل بوون، هەموو ژنه كان دەرگريان، هەرگيز بېرم له وه
نەدە كړدەره كه ئەو بووكه جوانه شتى را بكات. دكتوره كه
گووتى: ناخ... نەوې هەموو له ئەنجامى نەزانينه به لى... نەزانين. به لام
دەبوايه تۇ بچويتايه بۇ گۆږستان، هەر به زۆر ئەو پيريزنه سسر
ئاسنینهت له گۆږ نابا. تا خەلك نەلین پيريزنيكى مردو و راست دككات
به لام دكتور و خەسته خانه و پاپورت درودەكەن. گەورەم: سى چوار پوژ
دواى ئەو پروداوه بووكه جوانه كه خەسوى هينايه وه بۇ خەسته خانه تا
دەرزى لى بدەين. له پيريزنه كه تووړه بووم، پېم گووت: نەوې تۇ به سەرى
سپييه وه شورەيى ناكەى: ئەو هەموو گريان و له خۇدانەى بوكه جوان و
ژنى گەپرەكت به فيز دا. له ليوارى گۆږه كەت ھاوارت كړد. پيريزن
گووتى: بۆله گيان بۇ پيت وايه من هەر ئەو چاره مردووم، بووكه
جوانه كه سال نييه دوو سى جار دەرمان داوم نەكات. نازانم بۇ
نامرم: سسر سەختم، يان له سسر تاته شۇر، يان له كفن كړدندا يان له
ليوارى گۆږستان به هوش ديمه وه. ناخ نامرم، تا ئەو بووكه جوانه شم
پزگارى بى.

مېشه كهرانه: له بهر نه وهی دكتوره كه زور پاست گز و به ويزدان
 بور، ديسان باي دايه وه سر شيوهی مردنی من. بۇ نه وهی توشی
 ليرسينه وه نه بی، ته نانت لاشه ی مردوه كهی نديوه. برياری دا
 سسته ركه و فهراشه كه و پاسه وانه كه بكا به شاهيد. دكتوره كه پروی
 تی کردن و ووتی: هر چنده دوتنی شو نوره نیشکی من نه بوو به لام
 برؤن پاسه وانه كهش بانگ كه ن. هر سیکیان له به رده می
 راوه ستان. گویتان لی بی: من لهو دكتورانه م كه کاره كهی خوم زور لا
 پیروزه، هر گیز كم ترخه می له من ناوه شیتوه. گوی بگرن شه ریکیان
 نوره نیشکی من بوو، له گهل یهك دوو هاوړنی خوشه ویست چو وین بۇ
 یانه، شهو زور درهنگ هاتمه وه بۇ خسته خانه، نه وه نده سرخوش بووم
 قاجم نه رزی نه ده گرت. پییان گووتم: كه راپورتی سی مردوریان ناماده
 کردوه ته نها په زامه ندی منی ماوه. به لام من ده ستم کرد به پشکنین و
 مه چك گرتنیان، مردووی یه كه م دلی زور باش لینی دده! مردووی دووم
 دلی زور سروشتی بوو!... ديسان پروی کرده پاسه وانه كه، تو چؤنت
 زانی كه نهو پیاوه مردووه! جەنابی دكتور من سی و پینچ ساله
 ده رگه وانی نهو خسته خانه یه م، تو بلئی مردو و زیندو و لیك جیا
 نه كه موه. من له ماوهی نهو سی چل ساله وهك پسپوړی مردوانم لی
 هاتووه، باوه ركه سهیری مردو كه م ده زانم مانگانه كه شی چهند بووه. ده
 مادام وایه پیم بلی كه مانگانه كهی چهند بووه! له چوارسه د لیره كه متر
 بووه. چؤنت زانی! جەنابی دكتور نابینی ناو قه دی هر نه وه ندی ملی
 ده بی، نهی نهو نییه هر دوو چاوی به قول دا چوه! دیاره ههشت تا
 ده كه سیشی به خینو کردوه، نهی هر دوو شانی داچه قیوی نابینی

نیشانەى كۆل كىشى كۆلى گران. بەلام تا بلى پياويكى دانا و ژير بوو. دكتورەكه گووتى: ھەرچىيەكت گووت قبولمە بەلام چونت زانى كه پياويكى زيرەكه... ھا! لەبەرنەوھى كه ھىنايانە ژوورى پىكەننىكى زەرد لەسەر لىوى بوو ديار بوو كه گالتهى بە دنيا دەھات. كەواتە: تۆ شاھىدى كه مردوو. بەلى بەلى گەورەم ئەى چۆن؟ دكتورەكه گووتى: بارەپ دەكەى من ھەتا ئىستاش لە مردنى نەو پياوھ دوو دلم. بىرارم دا ھىچ لى پرسراويىك نەخەمە ئەستوى خۆم پراوھەى ((پزىشكى دادوھرى)) دەكەم، سەر ئىشە لە كۆل خۆم دەكەمەوھ.

باوھ پت بى مىشە كەرانەى زىندوو:

من لە ژياندا ئەوھندە نەترسارم...! گووتم بۆ خوايە گيان، بۆ من بووم بە معامەلەى پياوى ھەژار كه ناتوان بەرتىلى لەسەر بەدن وا ئەم دايرە ئەو دايرەم پى دەكەن؟ بەلى دەينىرم بۆ پزىشكى دادوھرى تا كارى ھەموومان سەلامەت بى. دوايى گووتم قىر و سيا، بۆ ھەر شونىنكىم دەنن؟ بىنن ھەر لە خەستەخانە وەدەرىم نەنن، بلىن بۆ دەرەوھ بە زۆرىش بى ھەر دەبى بۆ. مىشە كەرانەى خوشەويست لە نامەى داما نووم بۆت پاس دەكەم كه لە پزىشكى دادوھرى چىم بەسەرھات....

برات

((كەرى تۆپيو))

((نامەي يانزەھەم))

((چۆن كەسكى چىنى بورجوازى سەركەوتنى بە دەست ھىنا لە
كوشتنى خۇي دا))

ھۆمىش كەرانەي بەرئز:

وھ مردن، مردووم بەلام ھەتا ئىستاش مردنى من بە شىۋەيەكى
ياسايى پانەگەيەندراو، ژيان چەند ناخۆشە بە ياسا بژى لەوەش
ناخۆش تر ئەوەيە كە بە ياسا پەرمى. لێرە لە ژيەر زەمىنى مەيت خانەي
سارد و سەدا كە پەلەي گەرمى لە خوار خالى سەرەو، كۆمەلەك
مردووي كەشى لێن. لە لاي چەمەو، لاويكى سى سائە و لە لاي راستم
پەريژنيكى لێيە. لە لاو، كەم پەرسى. گەرەم بەرئزتان بۆ مردوون، بۆيە
وشەي گەرە و بەرئزم بۆ بەكار ھىنا، چونكە بە مردوويش گيڤ
بوونەو، و لووت بەرزي پىۋە ديار بو. لە چىنى پياو، گەرەكان
بو. پەروى لە من وەرگيڤا وھ و قسە لەگەل خۆي بكا، بە نەسپايى
گووتى: لەبەرئەو، كە پىم خۆش بو، بمرم...! مردم بۆ ئەو، جياوازي
چىنايەتى نەبىنم، تا چيتر لات و گەجەر و گوجەرەكان نەبىنم پياو
گەرەكان و دەولەتەندەكان بيزاكەن.

گووتم پاسته: لیره هه موو کس پینکوه پراکشاون
گه وره، بچوک، پاشا، خزمهت کار، نه وانه ی له لیقه ی باوکی خویان دا
تیریون یان نه تیریون.

به نه سپایی گووتی: زۆر سهیره زه لامیک پرسیار له من دهکا، که هه تا
نیستا دکتوره کانیش نه یان زانیوه که هوی مردنی خوی چیه: سدیاره
له ناو مردوه کانیش پیای بی نه ده ب هه ن.

له ژنه که ی ته نیشتم پرسی شو پیاو له گه وره کانه: ادم و دهست
په شیمان بوومه، که به بی نه وهی خۆم بناسینم، کت و پر شو
پرسیارم کرد، دهنگم له بنی میچه که وه دهنگی دایه وه...

نافره ته که گووتی: به لی له گه وره کانه، خوی کوشتووه. گووتم: بۆ خۆ
کوشتن هه ناوا ناسانه: دیسان لاوه که توورپه بۆوه، گوايه من خۆم
له قسه کانی هه ئقورتاندووه، له بهر خۆیه وه زۆر به نهرمی له سه ر قسه کانی
پۆشت: ده زانی له ولاتی ئیمه خۆ کوشتن زۆر له زیان نارمه حه تره. له
پیش دا بریارم دا خۆم بخه مه ده ریا وه. هه موو که ناره کان گه پام، بستیگ
شوینی به تالم نه دوزیه وه خۆمی لی فپی ده مه ده ریا وه. بۆ
دهوله مه نده کان: به لی دهوله مه نده کان بستیگ جییان نه هیشتۆته وه نه یان
کردبی به باپ و گازین و قیلا و باغ و باغاتی تایهت به خویان: بۆ هه ر
شوینیگ ده رۆی تابلۆیه که هه ئواسرا وه: وه سقان لیره قه ده غه یه، چوونه
ناوه وهی ئهم شه قامه قه ده غه یه: له راستی ئهم باغه ناوردانه وه
قه ده غه یه. ناتوانی لیره وه بچیه قه راغی ده ریا، زۆر تابلۆی تریش له م
بابه تانه. ویستم له که لیینی باغیک خۆم ناودیو که م و بگه مه قه راغی
ده ریا تا کۆتایی به ژیانم بینم. سی چوار سه گی پۆلیسی لیم راپه رین به

پەلە خۇم لە دەستیان پزگارکرد. کرد. تۆزینکی که رۆشتم داوام له
 خاوەنی باغیک کرد. که پینگەم بدن له باغەکیانەوه بچم بۆ کەناری
 دەریا خۆم بخنکێنم، خاوەن باخەکه زۆری نامۆزگاری کردم که مرقە
 چۆن دلی دی ئەو ئەو ژیانە خوۆشە بە جی بیلی... کچە ناسک و
 نازدارمەکەشی که له ناو گۆلی باغەکه دا دەهات و دەچوو، چەنجەیی بۆ
 گۆلە پەنگا و پەنگەکانی باغەکه راکێشا، بە راست چۆن دلت دی دنیای
 پەر لە گۆلی پاراوه بە جی بیلی! بیریارم دا سواری کەشتییەکی نەفر
 هەنگر بم و خۆم فەری دەمەوه ناو شەپۆل بی پایانەکانی دەریاوه، بەلام
 خەلکیکی یەكجار زۆر خۆیان داوو بەسەر شیشەکانی قەراغ
 کەشتییەکه دا. خۆیان شۆڕ کردبۆوه و سەیری دیمەنی جوانی دەریایان
 دەکرد، هەرچۆنیک بی دیم بە خەلکەکه دا و خۆم فەری دا. دەم و دەست
 دەریان هینامەوه. چوو مە مالی، شوشەیک ژەهرم خواردەوه. بە پەلە
 بردیانم بۆ خەستەخانە و چارەسەریان کردم و نەیان هینشت بمرم. چەند
 جاریکی تر ژەهرم خواردەوه کەچی تەندروستیم بی باش
 دەبوو. دکتۆری تایبەتیم گووتی: هۆکارەکەیی ئەوەیە که خوینم بەرگری
 دژی ژەهرەکان وەرگرتوو. بیرم کردەوه که ئەک هەر من بگرە زۆربەیی
 خەلکی وولاتی نێمە چۆن لەگەڵ ئەو ژەهرانە پاهاتون که له پاشماوەی
 گازی ئۆتۆمبیل و گازی چیششت لێنان دا هەن. بگرە زۆربەیی ئەو
 خواردنەوه گەنیوانەکه له لا کۆلان و حاوییهکاندا فەری دەدن گازی
 ژەهراوییان لی هەلدەستێ. بەلام وەک و پێم گووتی خەلک جۆریک
 لەگەڵیان پادین که بەهێزترین گازی ژەهراوی کاریان لی ناکات.

بەلى مىشە كەرەنە: ئەو فەرمۇ دەي كۆرى چىنى دەولەمەند بو. ئىستى
 لە ھۆكۈرى كۈشتىنى مەن ھالى بووى: ۋە لۇم دايەو: نە خىر گۈوتى: زىيان
 لە لاي ئىمە شىۋەيك گران بوو كەس بەرگەي ناگرى. لەو وولاتەي ئىمە
 كە س شويىنى خۇي لە ناو كۆمەنگادا پى ديارى ناگرى. ھەموو
 سەرەكان چوونە شويىنى قاچەكان، قاچەكانىش چوونە شويىنى
 سەرەكان پۇژىك دى ئەو كۆمەنگايەي ئىمە سەرلە و بن دەبى.

ئەي چۈن خۇت كۈشت! شەويك لەگەل سكرتيرەكەم لە دورگەي بسفۇر
 دەھاتىنەو ئەو دابەزاند و خۇم بە ئۆتۈمبىلەكەمەو فېرى دايە
 چالنىكەو، خۇم لەو زىيانە بۈگەنە پزگار كرد. بەلى لە داخى ئەو كەسانەي
 كە سنورى خۇيان لە ناو كۆمەنگادا نازانن. مردم بە لۇم ھەر پزگارم
 نەبوو، ھەزم دەكرد لە ناو مردوۋەكانىش جياوازى چىنايەتى
 ھەبا. پووى لى ۋەرگىپام و بى دەنگ بو...

مىشە كەرەنەي خوشەويست:

لە نامەي داھاتووم دا ھۆي مردنى كەسانى تىرىشت بۇ باس دەكەم.
 چاۋەكانت ماچ دەكەم.

برات

((كەرى تۇپيو))

((نامەي دوانزەھەم))

((باسی ھەلبەستنی گۆرێک دەکات کە سابتەي شان و شکۆي بنەمالە))

((بێت))

میشە کەرانی خۆشەویست:

نازانم نامەکانم تا کۆی تۆیان بێزار کردوو. پەنگە ھەمیشە لە خوا
بپارێتەرە کە بە شینوویەکی یاسایی بمرم و پزگارت بێ لە دەستم
منیش لە دەست یاسای بۆگەن پزگار بمر.

خۆشەویستم: وەک لە نامەکانی پێشوو بۆم نوسییبووێ کە نە مردن و نە
ژیان لە لای ئێمە ھەروا ئاسان نین. ئەوەتا ئەو پیرێژنەي تەنیشتم
دەلی: من چەند سائە عومری خوام کردوو کەچی ھەتا ئیستا کاری
یاساییم بۆ نەکراوە و نەمردووم لەو کاتەدا پیاویکی مردوویان لە
دۆلابەگەي دەرھێنا. ھەموو مردووکان گوتیان: ئای ئەو پیاوێ چەند
بەخت دارە، ھەمووی چوار بۆژ نابێ ھاتۆتە ئێرە کەچی ئەو کاری
یاسایی بۆ تەواو کراوە و دەیبەن بۆ گۆرستان... دیارە کەس و کارەگەي
خەلکی گەرە و ناسراون. گووتم: پورێ گیان ئەوە تۆ دەلیی چی؟ بۆ
مردوو بەختی چی؟ کەس و کاری چی؟ گووتی: ئای کوپم تۆ تازەي
ئاگاداری نیش و کاری ئێرە نیت. من ئەو پۆژەي کە مردم ھەر ھەمان

پۆژ ناوی سەربازىم ھاتبۆرد بىستوتە تا نىستا ژن كرابىتە سەرباز؟ بە دەست خۆم نەبوو پىنكەنن گرتىمى، گووتى: پۆلە شورەيە پى مەكەنە. نابى ئىمە كارىك بەكەن كە زىندووەكان دەيكەن.

گووت: چورى گيان خۆ تۆ تەمەنت لە شەست سال زياترە، چۆن ناوی سەربازىت ھاتۆتەرە بىجگە لەوێ كە ئافرەتى.

كوپە شىرىنەكەم تەمەنم شەست و نۆ سالە، نىستا ھەموو كوپەكانم خەرىكى ئەوەن كە بىسەلمىنن: يەكەم كە من ئافرەتم، دووەم كە تەمەنى سەربازىم بەسەر چوو. ئەى كە وايە بۆ كوپەكانت كارى ياسايت بۆ تەواو ناكەن؟

كوپم: ئەو كارەيان كرد، بە ياسا سەلماندىان كە من ئافرەتم و تەمەنم شەست و نۆ سالە. بەلام نايانەوى بەلگەنامەى مردنم بۆ دەريڤن، چونكە بىركارى خەلۆزەكەمان بە ناوی مەوەيە، سالى ملوئىنك زياتر لە فروشتنى خەلۆز قازانچ دەكەين، خوشت دەزانى سەرما و سۆلەى وولاتى ئىمە چۆنە؟ بەلى كەسى پورى، خۆ ھەر من كىشەم نىيە، سەيرى تەرمى ئەو لاو كە مانگىك زياترە لىرەيە كەچى چەند پۆژىك لەمەوبەر فەرمانى گرتنى بۆ دەرچوو بوو، پۆلىس ھاتبوون بىگرن. ھەمووى تاوانى دكتورەكانە كە ناتوانن ئە كارى زىندووەكان ئە ھى مردووەكان پۆك بخەن. بارھەرت بى سەريان لە دادگا و دەزگا دەولەتییەكانىكەش تۆك داوہ...

ميشە كەرانە: كە ئاوپۆكى لا مەم لە پىرژىنەكە دا يەو ھەرگىز لە مردوو نەدەچوو ئەوەندە بە جوانى و پۆك و پۆكى قەسەى دەكرد... لىم

پرسی: نەرى بە راست تو مردوى؟ گووتى: وشەى مردن بۇ من بەكار مەھىنە. ديارە تو پياوينكى زۇر دەبەنگى و ئاگات لە پۇژنامەكان نىيە؟ گووتە: بەلى من زر ئاگام لە پۇژنامەكان مەيە و ھەميشە چەند پۇژنامەيەكم خويندۆتەو... نەى چۆن ئاگادارييەكانى كە لەسەر كۆچى دوايى من نوسرابوون نەتخويندۆتەو. بە راستى نەر ھەموو نوسين و ھاگەياندەنە جوانانە زۇر دل خۆشيان كردم و مردنم ھەر لە بىر نەما ھەتا ئىستاش مانىشتەكان لە خەيالىدا دىن و دەچن لە يەككە لە پۇژنامەكان نوسرابوو...

لە دەست دانى سامانىكى گەرە...

لە پۇژنامەكانىكەشدا ھەر يەكە و بە جۆرىك.

لە دەست دانى دايكى گەرە و پىرۆزمان

"كۆرەكانى"

لە دەست دانى خەسوى گەرە و بەرپۆزمان

"زاوايەكانى"

لە دەست دانى دامەزىنەرى كۆمپانىيائى تيشكى زىرپىن...

"ھاوپەيمەنەكانى"

كۆچى دوايى خاتوو... نەوەى پاىە بەرزى ((سلىمان سۆلۆ پاشا)) نەوەى ((محمود پاشا)) ى گەرە، خوشكەزاي قاسم پاشاي زاواى بەيرم پاشا. پىم گووت: باشە ئىنە لە دنيادا ھەر شتىك بوو بىن و ھەر چۆنىك بە شان و باليان دا ھەلداين، ھەموو ئاگەرىيەنەو بۇ ژىر دەسلاتى خواى گەرە؟ گووتى: گىژە ئەو شتەنە راستە كە دادى مردوو نادەن، بەلام لەبەر پىز و شان و شكۆى بنەمالەكەمانە، بۇ نمونە يەككە لەو ھۆيانەى كە من

تا ئىستا لىرە ماوم، گەرانى كۆپرەكەم و زاوايەكانمە بە دواى گۆپىكى
 گونجاو بۇ من كە شايستەى بنەمالە بى... بەلام خۇت دەزانى كە ئىستا
 جىنگا گۆپ لە گۆرستانەكان بە شىۋەيەكى چەند بەر چاۋ و لە رادەبەدەر
 گران بوو، ھەرچەندە ھاۋ پەيمانەكانى كۆمپانىيەكەم لە بازارى پەش
 چەند جىنگا گۆپىكىان دەست نىشان كىردى. بەلام ئەگەر بۇ خۇم لە
 ژيان دابام دەمگوت كە ھەر ھەموويان بىكەن چۈنكە تا سالىكى كە
 نرخیان چەند بەرامبەر لە ئىستا بەرزتر دەيىتەو...

برای نازىزم مىنشە كەرانە: خۆزگە ژيانى مردوۋەكان لە ژيانى
 زىندوۋەكان نىزىك دەبوو، ھەتا شتى باش لە مردوۋەكان فېر بېان ئىستا
 وام بە بېردا دى، كە دواى ئەۋەى زۇر شتى باش لە مردوۋەكان فېر
 بووم. دەست لە مردنەكەم ھەلگرم پېش ئەۋەى بە شىۋەيەكى ياساى
 مردنەكەم پابگەيەندى. بەلام ئەگەر بىنمەۋە بۇ ژيان، بىجگە لە درىشە
 تىرەكەى تۆ و گرانى بازاپ و قەرزارى چىتر چاۋەپنمە. ھا كاكە گيان؟
 ھەردوۋك چاۋت بە تاسۋقەرە ماچ دەكەم...

برات

((كەرى تۇپپو))

((نامەى سىانزدەھەم))

((پاسى سىن مردووى سەير))

مىشە كەرەنەى نازىز:

مروۋ دواى مردنیشى لە دەست زىندووكان پزگارى نابى...

جارى وا ھەيە دەمەوى پز بە دل ھاواركەم و بلىم: وەرن لىرە دەرم
بىنن بىم بەن بۇ گۆرستان بىم نىژن، بەلام ھاوارى من بى كەلگە، چونكە
زىندووكان دەنگى مردووكان نابىست... دەزانم زۆر لە مردووانەى كە
لىرەن، چاوەرپى نۆبەتى خۇيان دەكەن تا بيان بەن بۇ بەشى
ھەلدېر... بە تايبەتى ئەوانەى ھۆى مردنەكانيان ئەزانراو... لەوانە
سى مردويان زۆر سەير... يەككىكان شەو و پۆژ پى
دەكەنى، يەككىكان زۆر بە سۆزەو بە بى راوستان ھەمىشە
دەگرى، ئەويكەشيان دۆش داماو و خەرىكى بىركردنەو، بە لە پىش دا
چووم بۇ لای ئەو مردووى كە پىكەنن گرتو، بە پەرى پىزەو
گووتە: گەرەم خىرە شەو و پۆژ بى راوستان پى دەكەنى؟

ئاخر مىشە كەرەنە: پىكەننى مردو زۆر سەير، وايدانى كەسنىك لەبەر
دەستت مردو و پىكەنن گرتو، زياتر پىكەننىكەى لەو دەچوو
كە زانايەك ئامىرى پىكەننى دۆزىيەتەو كە بە ھىزى كارەبا كار بكات

و شەو و پۇژ پېڭكەنى چاۋەكانى ئاويان پېدا دەھاتە خوارى بە
 شىۋەيەكى پچەر پچەر لە نىۋان قاقا و قسەكردىن بەسەرھاتى خۇى بۇ
 گىرپامەۋە: باسەكە ھەتا بلىنى پېڭەنىئاۋىيە ئاكرى پېنەكەنى، ھەر ئەو
 شەۋى كە بۇ بەيانى مردم لەگەل ھاوسەرەكەم چوۋىن بۇ سەيرى
 شانۇگەرەيەكى كۆمىدى، كە دەمىك بوو تامەزىۋى بوۋىن... ھەر لە
 سەرەتاي پەردە لادانەۋە دەستمان كرد بە پېڭەنىن، چۈن
 پېڭەنىنىك قاقايان دەگەيشتە دەرەۋى ھۆلەكە. كاتىك سەيرىكى دەو
 رو بەرم كرد دىتم بېجگە لە من و ھاوسەرم كەسى دى پى
 ئاكەنى. ئەۋەى تەنىشتەم ئالى پراۋەشاندم و گوۋتى: كاكە بەس نىيە؟ بۇ
 پىندەكەنى؟ گوۋتم: پارەم نەداۋە: شانۇگەرى كۆمىدىيە و پى
 دەكەن. دوۋان لەۋلاتر ھەلىان داپە گوۋتيان: شانۇگەرى كۆمىدى
 چى؟ شىت بوۋى؟ ئەم شانۇگەرەيە تراژىدىيە. ئابىنى بىجگە لە تۇ و
 ژنەكەت ھەر ھەموۋمان دەگرىن؟ يەكىكى كە گوۋتى: لىيان گەرىن، ئەۋانە
 دەيانەۋى پارەكەيان خەسار نەبى. ھىچ نەبى دەبى بايى پارەكەيان پى
 بكنەن زۆرم پى سەير بوو كە ئەو خەلكە بۇ شانۇگەرەيەك دەگرىن، كە
 نوسەرەكەى نوسەرى شانۇگەرى كۆمىدى گەپ چارە. بەلى من و
 ھاوسەرم ھەر بەردەۋام بوۋىن لەسەر پېڭەنىنى خۇمان، گالتمە بەو
 خەلكە دەھات كە بۇ شانۇگەرەيەكى كۆمىدى دەگرىن. كاتى نىۋە شەو
 كە لەگەل ھاوسەرم گەپراينەۋە مائەۋە... ھەموو دراۋسىكان لە قاقاي
 ئىمە خەبەريان بۆۋە. ئەبەرە بەيان من ئاۋ پەنچەم ھەلگەپرايەۋە و
 مردم . تازە كۈا دەتۈنم پېڭەنىنەكەم پاكرم ھا... ھا... ھا... ئەى ھاۋار مردم
 قا. قا... گىژ بووم ئاتۈنم پېنەكەنم. ھا... ھا... ھا... پىروى خۇم بۇ لاي ئەو

مردوو ۋەركىپرا كە ھەمىشە دەگىيالىم پىرسى: ئەرى براھە بۇ ۋا شەو و
 پۇژ ملت بە گىريانەۋە ئاۋە: كە گوئى لە دەنگى من بوو ئەۋەندەي كە
 كونى گىريانى ھەستا، ۋەك باران فرمىسكى بەردانەۋە. بەدەم فرمىسك و
 چىم سىپىنەۋە گووتى: كاكە گىيان ئەگەر من نەگىرەم ئەي كى
 بگىرە: توخوا لىم گەپى گىريان ھەر بۇ مى باشە، پىنش نەۋەي بىرم يەكەك
 بووم لە ئارەزوۋ ھەندانى پۇژنامە خويندەنەۋە. بە تايىبەتى
 پۇژنامەي: ((پىگاي راست)) لە لاپەرە ھەوتى ئەو پۇژنامەيە گۆشەيەك
 ھەبوو بە ناۋى ((لە دەست دانى سەرۋەران)) لەسەر مردنى كەسىك كە
 من نەم دەناسى پەخشانىك نوسرابوو، ئەگەر شاعىرە غەربەكانى
 سەردەمى كۆن پىداھەندانى وايان نوسىيى. لە ژياندا نوسىنى ھىندە
 بە پىزو بە ھىزو دل تەزىم نەدىبوو، نەخويندەبوو ۋە...

ھەرچەندەم دەكرد نوسىنەكەم پى تەۋاۋ نەدەكرا، فرمىسك ۋەكو
 جۇگەلەي ئاۋ لەسەر پوۋەتەكانم پىز بوۋبوون. نوسىبوۋى بەلى
 پۇژگارى چەوت ئەو مۇۋى لى ستاندىن كە ھەرگىز جىنى پىر
 ئابىتەۋە، ئەو مۇۋە نەمرە خىرخوازە بۇ ھەتا ھەتايە لە دلى كەسانى
 دەور و بەرى ھەر زىندووۋە ۋ ھەر دەمىنى. كارە چاكەكانى كە ئەو نەمرە
 پىنش كەش بە مۇۋقايەتى كىردوون لە ژمارە ئايەن و ھەتا ھەتايە
 كۇتايىيان ئايە، بە دەم گىريان و ھەنسكەۋە كە من بە مردوۋى خۇم
 بەزەيىم پىدا دەھاتەۋە دەيگوت: ھەر چۆنىك بوو نوسىنەكەم تەۋاۋ
 كرد... بە پەلە و بە دەم گىريانەۋە رامكرد بۇ نوسىنگەي
 پۇژنامەكە، خۇش بەختانە چاۋم بە نوسەرى ئەو پەخشانە بەرزە
 كەوت. پىم گووت: ئەگەر بزانم پەخشانىكى ئاۋا جوانىش بۇ مردنى من

دەنوسى ئىستى دەمەم. دەلامى دامەو: نوسىنى جوان و ئاشرىن بە
 گوڭرەي زۆر و كەمى ئەو پارەيەيە كە ئەمدەنى. چەندى داوا كرد بۇ
 نوسىنى پەخشانە كە دامى. مردم، بەلى پەخشانىكى بۇ مردنى منىش
 نوسى. كەچى بى وىژدانە، دوو دىڭرى لەسەر من نوسىبوو كە شايستەي
 تۇپىنى نىرە كەرىكىش نەبوو... ئەك من! پىم گووت: دە باشە بەقورىان
 هېچى كە مەگرى ئاڭنات لىيە چىت لى ھاتو، نەتزانى نووسەرەكە
 ئاوى چى بوو! زۆر گەپام بە دوايدا تووشى كەسنىك نەبووم ئەو پىاو
 بتاسى، بۇيە ھەتا ھىزم تىدا بىمىنى بۇ سۆز و جوانى ئەو پەخشانەي
 ئەو نووسەرە ھەر دەگرىم.

ورده ورده چووم بۇ لاي ئەو مردووى كە شەو و پۇژ بىرى دەكرەو و
 دۇش دامابو. لىم پرسى: نەرى برالە ھۆى چىيە تۇ كە ئاوا ھەمىشە
 خەرىكى بىركردنەو؟ گووتى: بىر لەو دەكەمەو بزانم من مەوۇم يان
 نا! گووتم: بە دلتىايەو بەرپىزتان مەوۇن. گووتى: منىش لە پىشدا وام
 دەزانى كە مەوۇم، بەلام بە دىرپىزى تەمەنم نەمتوانى تەنھا جارىكىش
 ئەو بەسەلمىنم...! بۇ نمونه ئەگەر ئىستا من و تۇ ھاوار بكەين كەس
 گووتى لە دەنگمان ئابى، لەبەرئەووى مردووين... بەلام ئىستا بە سەدان
 ھەزار مەوۇ ھەن لە ژيان دان و زىندوون، لەبەر ھەژارى و نەدارى ھاوار
 ھاوارىانە، بەلام بە داخەو كە كەس گووتىيان لى ئاگرى وەكو مەوۇقىش
 نەبن وايە... تۇ ئەوانە بە مەوۇ دەزانى كە تەنھا پۇژى سەزىمىرى گىشتى
 و باج وەرگرتن و ھەلپىژاردن يان بۇ خەزمەتى سەربازى ئاويان دەخەنە
 لىستەكانەو؟ پەروى تىكرەم و گووتى: ئىستا تۇ خوت بە مەوۇ
 دەزانى! دلتىام نەخىر...! لەبەرئەووى مەوۇ دەبى وەكو مەوۇ بژى، بۇيە تا

لە ژيان دابوو نەمتوانى خۆم رازى بكم كه مرۆڤم بەلام نىستا كه
مردووم دەرەفتىكى چاكم بۆ پەخساره كه بىرىكى زۆر قولى لى
بكمەموه، تا بزانم كه كاتى لە ژياندا بووم مرۆڤ بووم يان نا؟
ميشه كەرانهى خوشەويست:

زۆرم بەزهى پيدا هاتەوه، لىم پرسى: باشە لىزە دواى ئەو هەموو بىر
كردنەوهىە دلتيا بووى كه لە ژياندا مرۆڤ بووى يان نا؟ گوتى: تا نىستا
بۆم ساغ نەبۆتەوه، بەلام ئەگەر مرۆڤ بام لە كاتى هەلبژاردن دا دەنگى
مئيان نەدەكرى و دوايىش ئەو هەموو باجەيان لى نەدەستاندم...

ميشه كەرانهى ئازىز: منىش هاتە سەر پاى ئەو مردووه، بە راستى
ئىمش لە كۆمەلەى ئەوين، وەك ئەويش دەنگمان
نەبىسترا، گۆرانىيەكانىشمان ئەنھا بۆ دەرونى خۆمان... پەنگە
بەرزىشت كه ئەم نامەيەت بە دەست گەيشت دەست بكەى بە
بىركردنەوه، هيوام وایە تۆش شانۆ گەريەكانت لى تىك نەچى، نەكەى بۆ
شانۆگەرى خەماوى پى بكنى و بۆ كۆمىديش بگرەى. خوايە لە
پنۆدەدانى ميشه كەرانه بەناپارىزى...

هيوای كامەرانىت بۆ دەخووزم...

((كەرى تۆپيو))

((نامەى چواردەھەم))

((گۆرانى تەرمىس لايىك لەگەل تەرمىس پىرىژنەكە))

خۆشەويستى دل و گيان:

ميشە كەرەنە خۆت باش دەزانى ئەگەر كارىكت لە يەككە لە دام و دەزگايەكانى دەولەت گيرى خوارد، بە چەند مانگ پزگارت نابى، ئىمەش پاست وەك كارى فەرمانگەكانمان لى ھاتوو. پۇژىك سەر لە بەيانى دەرگاي ژىر زەمىنەكە كرايەو، دوو كارگوزارو لادىيەك خۇيان بە ژوردا كرد. لادىيەك ھاوارى كرد: ئەى داد و بى داد كوا تەرمى كۆپەكەم؟ يەككە لە كارگوزارەكان گوتى: خالە ھاوار مەكە خۆ كۆپەكەتمان نەخواردوو... ئەگەر ئىرە نەبى ديارە ھەولەكەيان بە ھەلە پىداوى، پەنگە كۆپەكەت لە يەككە لە ھۆلەكانى سەرەو، بيت، لادىيەكە بە گريانەو دەيگوت: دەك كۆنر بىم، پۆلە گيان بە دەستى خۆم ھىنامى ئىستا دەلێن ئىرە نىيە. ئەى ھاوار شىت بووم. كاكەگيان: بۆ پىت وايە لە نەستەمبول بەم ھەموو گەرەبىيە تەنھا ئىرە خەستەخانەيە، مەگرى كاكە مەگرى ئىرە بىنچەكە لەبەرگە سەرىن و سەر چەف و ماڤى فەرانبەرەن ھىچ شتىكى كە بىز نابى. لادىيەكە گوتى: كۆپىنە توورە بوونى ناوى ئەوتە كارتەم وەرگرتوو، ژمارەى دۆلەكەشى لەسەرە. يەككە لە كارگوزارەكان كارتەكەى لى وەرگرت، سى چوار جار سەرە و بنى

کرد، له بهر دهمی چه کمه چېک و دستا. خاله نه وه کوربه که ی تویه نه خیر نه وه کورې من نییه... کارگوزاره که تو وره بوو گوايه نیمه دروت له گه ل ده که ی نه وه نییه هه مان ژماره ی کارته که ی تویه! کابرا زیاتر نژیک بووه، جواتر سهیری تهرمه که ی کرد و گووتی: به خوا نه وه کورې من نییه! بابو نه وه به هیچ جوریک له کورې من ناچې... کاکه گویت لی بی: کوربه که ی تو دوو هه فته زیاتره لیره یه، لیره مردوو گوزانیان به سر دا دی ژور که س مردووی خویان نانا س نه وه. کابرا پووی گرځی خوی کرده کارگوزاره کان و گووتی: بابو خو نیوه چاو و عه قلطان هه به نه و تهرمه تهرمی نافره ته و نافره تیکی به سالدا چوو، تیگه شتی یان نا! کارگوزاره که گووتی: ژوری له سر مه پو نه وه مه یی کوربه که ی تویه...! تو له لادیوه هاتووی ناگات له دنیا نییه، نیست لیره به هوی پیشکه وتنی زانست و نامیره کان ژن ده که ن به پیاو! لاو ده که ن به پیریژن! کابرا دهستی کرد به له خودان: نای کویر بم پوله ی شیرینی خوم نه ناسییه وه... تهرمی پیریژنه که یان خسته سمر ((دهسته به ره)) و بردیانه دهری، کابراش به دوا یاندا...

لاویک له مردووه کان گووتی: خوژگه منیش لادییبه کم لی پهیدا ده بوو، قیر و سیا ده یکردم به دایکی، به خه سوی، به س لیره بزگاری کرد بام...

میشه که رانه گیان: دوا ی نه وه به دوو پوژ کورې کابرای لادیییان برد بو هه لدرین، دکتوره کان هه رچی کردیان هوکاری مردنه که یان نه زانی به لام له پاپورته که یان نوسی بوویان: پیمان سهیره نه و لاوه به و هه موو چه رمه سهرییه ی ژیان چون گه یشتو ته ته منی بیست سالی.

برای خوشه‌ویستم میشه کهرانه: لیره راپورت وەك لای ئیوه فانوسن...!
 ((پۆیی و هەرگیز جینی پر نابینتەوه)) بەلکو دەنوسن: بە هۆی میکروپ و
 قایرۆسەوه گیانی لە دەست داوه... یان بە هۆی لە کار کەوتنی یەکیك
 لە ئەندامەکانی لەشییه‌وه، میشه کهرانه‌ی هاوڕینی دڵسۆزم، نەگەر مردنی
 من بە شیوه‌یه‌کی یاسایی ڕاگەیەندرا تابلۆیه‌کم بۆ هەلواسه و لەسەری
 بنوسه: هاوڕینی کۆچ کردووم، شاعیری مردووی بێ میشك مردووه پێی
 وایه زیندووه، کۆچی دوايي کردووه...

هەر بژی بە شادی...

میشه کهرانه‌ی هاوڕیم.... کەری تۆپیو

((نامەى پائزەھەم))

ئازىزەكەم مېشە كەرەنە لە دوايىدا ئەو ئاۋاتەم ھاتە دى و پۇرۇنك
بىردىيانم بۇ پىزىشكى ياسايمى، ئەو شۇيىنە ۋەك قەساب خانە و شۇيىنى
سەر بېرىنى مېرىشك وايە. لە پىشدا مردوۋەكە دەبەن بۇ ھۇلىك كە لە سەر
شۇيەى ((فەرزەر)) دا دروست كراۋە، بۇ ئەۋەى مردوۋەكان ھەتا نۇبەى
ھەلدېرىن و پارچە پارچە كىردىيان دىت لەو ((فەرزەر)) دا پىمىننەۋە و
بۇگەن نەكەن... ھەر كە لە ئىۋان مردوۋەكاندا درىژيان كىردم پىنچ شەش
كەس خۇيان بە ئوۋرىدا كىرد لە نەنجامى گەفت و گۇ و قەسەكانىيان زانىم
كە ئەۋانە پىزىشكى ياسايمى و كارگوزارى ئەو شۇيىنە، چەند بىر يارىكىيان
دا و چۈنە دەرى. لام ۋابى سى شەو و سى پۇژم لەو شۇيىنەدا
پاۋارد. لەۋى زوۋ زوۋ ئەو جۇرە ميوانانەمان دەھات كە بە دواى يەككىك
لە ئەندامى بىنەمالەكەيان يان خىزمىكىياندا دەگەرەن...

بە تايىبەتى ئەۋانەى كە كەس و كارىيان ون بوبون... ئەو ميوانانە زۇر بە
دىقەت سەيرى مردوۋەكان دەكەن. ھەر كاتىك يەككىك كەسىكى خۇى
ئاسىيەۋە خىرا پاۋرتىكى بۇ پىر دەكەنەۋە و مردوۋەكەيان
دەدەنەۋە. ئەۋەندەى نەماۋو تەرمەكەى من بدەنە پىۋايىك كە ماۋەى
چۈار مانگ بوۋ ئىكەى لە دەستى ھەلەتەتوۋ. دوۋ مىتالىشى بەسەردا

بەجىيەنشتىبوو... بەلۇم باش بوو لە ئىستەكەدا بەرامبەر ئاوى من لە خانەى پەگەز ئوسرابوو((ئىز))، دەوام ئەوئەندەى ئەمابوو تەواو بى' كە لاويك خۇى بە ھۆلەكەدا كرد، ھەولئى ئەوئەى بوو كە تەرمى بىزايەكەى بدۆزىتەو بەستە زمانە لە شارىكى زۆر دوورەو ھاتبوو، دواى گەرانىكى زۆر كە نەيتوانى مەيتى برازا نازدارەكەى بناسىتەو بە ئاومىدى بەرەو دەرگاي ھۆلەكە پۇشت، بەلۇم كاتى نەيتوانى دەرگاىە بكاىتەو. دەستى كرد بە لىدانى دەرگا و بە ھەموو ھىزى خۇى ھاوارى دەركد: تىكايە لە ژوورەو بەجى' ماوم...! بەلۇم كەلكى نەبوو... كە زانى ھىچ چارىكى نىيە ھەستى لە خۇى بىزىبە راستى لاويكى ئازا و بە جەرگ بوو... لە ئا و ئەو ھەموو مردوانە، پلەى گەرمى ھۆلەكەش پانزە پلە لە ژىر سىفرەو. تە بەيانى يان دەمرى' يان شىت دەبى'!

دەستى كرد بە جگەرە كىشان تۆزى' پاما و بىرىكردەو، سىمى ئا و پاىكەتە جگەرەكەى دەرھىنا وەك و كلىل كردى بە شوئىنىكى ئا و دەرگاى سارد كەرەكە و يەك راست كورايەو، ئاوا خۇى لە مردن پىزگار كرد... بەيانى كاتىك يەكىك لە پاسەوانەكان دەرگاى ھۆلەكەى كىردەو دىتى كەسىكى زىندو لەبەردەمى وەستارە، ھەتتا ھىزى تىدا بوو ھاوارى كرد و دەپەپى، لاوەكەش بە دوايدا پايكرد: كوپە رامەكە، مەترسە من زىندووم، كوپە وەرە من دوىنى' شەو بەھەلەى تۆ لە ئا و مردوواندا پۆژم كردۆتەو، كاكە وەرە دەرگاى ھۆلەكە داخەو، ئىمەى مردوش مردىن ئەوئەندە پىيان پىبەكەن...!

بەئى' مىنشە كەرەنەى بەرپىز:

لەو خەستەخانەيە زۆر بە خۆشی پامان دەبۆارد. بەلام بە داخەوه لێره
جێت خائیمیه، خۆزگه لێرهش لهگهڵم دەبوی تا پیکهوه کاتینکی
خۆشمان لهگهڵ ئەو مردووانه بەسەر دەبرد...
بە راستی ئەو سێ پۆژه تاعم له مردن کرد... خۆزگه لهویش بەسەرھاتی
یەك بە یەکی مردووهکانم دەزانی....
پەیمان بێ لەمەر لاش ھەر پروداوینکی ئاوا خۆشم بینی لە نامەی
دوایمدا بۆت بنوسم ئەو میژێ کەرانی خۆین مژ
سلاو و خۆشەویستیم بۆ بەرێزت

برای مردووت

((کەری تۆپیو))

((نامەى شائزەھەم))

((جۈلەكەپەك لە تەمەنى ھەشتا و چوار سالىدا مائالى بوو))

مىشە كەرەنى خۆشەريست:

ئىرەيم پى مەبە كە مردووم باوەرت بى مردنیش بەشى خۇى كىشەى
ھەمە،زىندووەكان كىشەكانيان بە ھەرا و ھۇريا و قىژە قىژ چارەسەر
دەكەن،بەلام مردووەكان بە بى دەنگى.بە پۇژ زۇر نىگەرەنن لەبەر ژاوە
ژار و جۈلەى مۇقەكان.بەلام كاتى شەو دادى و بىدەنگى بالى بەسەر
شاردا دەكىشى.ئارام دەبينەو و دەحەسىينەو،بۆيە پىمان خۆشە كە
ھەمىشە ھەر شەو بى...

مردووەكان ھەموو شەوى تا بەيانى لەگەل يەكترى گەفت و
گۆيانە.بەسەرھاتى قال و شىرىنى خۇيان بۇ يەكتىر
دەگىرنەو،پىرئىنىكى زۇر بە تەمەن كە لەبەر پىرى دەمارەكانى سەر
دەستى و لا مى ھەموو شىن بىونەو،دەتگوت رەنگى زى و
پروبارەكانن لەسەر نەخشەى وولاتەكان كىشراون...بۇ تەنھا جارىك
بەشدارى نىمە يەنەكرد.تەناتەن من چەند جارىك لە بارەى مردنپىيەو
پرسىارم لى كرد،بەلام ئەو بە ھىچ جۇرىك وەلامى منى
نەدايەو.دەتگوت تەنھا ئەو بە پاستى مردووە.ئىوارەيەكى پۇژى

شەممە مردوۋىيەكى تازەيان ھىنا بۇ ھۆلەكە پىرىژن ئەو مردوۋىيە ناسىيەۋە، خىرا لىنى نىزىك بۆۋە و لىنى پىرسىئائى ((ئەفرايىم)) ئەۋە تۆشپان ھىنا بۇ ئىيرە؟ ئەفرايىم پىياۋىكى جۈلەكە بوو كە لەسەرتاسەرى ولات كەش لەو دەۋلەمەندىر نەبوو، خىرا لە پىرىژن نىزىك بۆۋە و ناسىيەۋە زانى ئەۋە ھاۋسەرى پىياۋىكى دراۋسىنى بوو كە بىست سال پىش ئىستا كۆچى دوايى كىرىبوو، بە حال بىرى مابوو...

ئاي مېشە كەرانە: ۋەك دەلئىن سامانى پىياۋى دەۋلەمەند چەنەى ھەژار شل دەكات. بۆيە كەۋتە چەنە بازى: باشە ئەگەر ئەو پىرىژنە دراۋسىنى ئەو پىياۋە دەۋلەمەندە بوو، ديارە ئەۋىش خاۋەن سامان بوو؟ ئەنى بۇ تا ئىستا لىرە كەۋتەۋە. پىرىژنەكە گۈۋى: پۆلە گيان ئەۋەندە لە شت ھەل مەدەرى، ئەۋە ئەفرايىمە لە گەرەترىن قىلا لە ناۋ باغىكى زۆر جوان و فراۋان بە تاقى تەنيا دەريا، تەنەت كارەكەرىشى نەبوو. ئەفرايىم خىزمى زۆرى ھەبوون، مانگى دوو سى جار دەھاتتە سەردانى، لە مائەكەى شەپ بوو لە نىۋان كچى خىزمەكانى لەسەر ئەۋەى كى جەلكانى بۇ بشۋا، كى جەلكانى بۇ ئوتو بىكات، ھىندى مائىان پاك دەكرەۋە، ژنەكانىش خواردىيان ئامادە دەكرە. ھەموو بىريان لەۋە دەكرەۋە كە ((ئەفرايىم)) مرد باشتىن مىرات بۇ دىسۆزترىن خىزم دادەنى... بۆيە ھەموو خىزمەكانى چارەپى مىردنى ئەفرايىم بوون... بەلى ھەموۋىيان چارەپى ئەۋە پۇرە خۆشە بوون. دواى چەند پۇرەك لە مىردنى ((ئەفرايىم)) مردوۋىكىيان ھىنا كە بە پوۋداۋى ئۆتۈمبىل گىيانى لە دەست دابوو.

پيريتن و نه فرايمى زور باش دەئاسى. دواى چاك و چۇنييهكى گەرم
 ئەفرايم دواى لى كورد كە بەسەرھاتى دواى مردنى خۇى بۇ
 بگنپىتتە، بۇ ئەوئى بزانى كامە لە خزمەكانى دلسۆزى بوو و كامە
 لەوان بە دل بۇى گرياو، كاېراش دەستى پى كورد: گەورەم ديارە كە
 بەپىرتان خزم و كەسىكى زورت ھەبوون و ھەميشە سەريان لى
 دواى، ئاى كاك ئەفرايم وەك دەلەين: كىو بە كىو ئاگات، بەلام ئادەمى بە
 ئادەمى ھەر دەگات... گەورەم منيش دواى سى پۇژ لە مردنى تۇ
 مرد، ئەوئەتا لەم شويئە بى نازە بە يەك گەيشتەن... ئەو بەيانىيەكى كە
 بەپىرت كۇچى دوايىت كرد. يەكەك لە خزمەكانت ھات بۇ
 سەردانت. دواى لە دەرگادان و زەنگ ليدانىكى زور كردى بە گريان و
 لەخۇدان، ئەوئەندەى نەبرد ھىندەى دانىشتوانى شارىك خزم و كەسى تۇ
 لەبەر مائەكەت كۇ بوونەو و وەك پۇژى ھەشرى لى ھات. منيش
 ھەئەدە: جا ھۇى چى بوو ئەو ھەموو خەلكە لەوئى كۇبوونەو؟ مردو و
 تازەكە كە بە مەرايىو گەوتى: ديارە تۇ مستەر ((ئەفرايم)) ئاناسى كە
 چەند پياوئىكى دل گەورە و بەخشندە بوو، چەندىن پەوشتى بەرزى
 مەوقايەتى ترى تىدا بوون. ئەفرايم گەوتى: ئەى دوايى؟ گەورەم دوايى
 پۇليس ئاگادار كرايەو لەگەل پزىشكى دادوئەرى ھاتن و دەرگاي مالى
 ئىوئەيان شكاند. لە نىوان خزمەكانت بوو بە مشت و مەپ، يەكەك دەيگوت
 خۇى كوشتو، يەكەك دەيگوت وەك كويىر بىم دەرمان دار كراو، دووان
 دەيانگوت كوزارە دوايى بۇ ئەوئى پۇليسەكان توشى لىپرسىنەو
 نەبن تۇيان پەوانەى پزىشكى دادوئەرى كرد.

میشە کەرانی نازین: بۆ ئەوەی بزانیت کە مەوای چاک و بەخشنده لە قیامەتیش سەرفرازە، هەر خێرا دەستەبەک پزیشک و کارگوزار هاتن. ئەفرایمیان برد بۆ هەلدېرن، دواى دوو کاتژمێر هینایانەوه. من زۆر زوو تێبینی ئەوەم کرد کە ورگی زۆر ناوسا بوو. ئەوەندەى پێى نەچوو کە خەڵکیکی زۆر پزانه ناو هۆلەکە و تەرمى ئەفرایمیان برد بۆ کەنيسه بۆ جى به جى کردنى پێو پەسمى بە خاک سپاردنى. دیار بوو کە پزیشکەکان هۆی مردنەکەیان دیاری کردبوو.

میشە کەرانی خۆشەویست: چاک گوی بگرە، دیار بوو لە کەنيسه پرووداویکی زۆر سەیر پووی دابوو کە پیشتر پرووداوی لەو جۆرە نەدیتراوه ئەکەسیش بیستویهتى... بەلام نیمەى مردوو چون درێژەى ئەو بەسەرھاتە بزانین! خوا و راستان دواى ماوهێک تەرمى ئەفرایمیان هینایەوه بۆ هۆلەکە. ئێمە نەماندەتوانی بینجگە لە دەم و چاوی ئەفرایم هیچ شونینکی ئەفرایم ببینن، چونکە بە پارچەیهکی پەشی گەورە هەموو گیانی داپۆشرا بوو. دواى ئەوەى کە لە نیوان خزمەکانی بوو بە هەرا و هەرا، ئەفرایم هاواری کرد: وەك فەرمانى سەربازى پێى دابن هەموو بێدەنگ بوون... گۆیتان لى بى با من نەینى ئەو کارەتان پێى بۆنیم: کاتێک منیان برده هۆلى هەلدېرن لەسەر مێژێک درێژیان کردم، بە دوو سێ پزیشک دەستیان کرد بە هەلدېرنی ورگم، ئەو کاتەدا ئافرهتێکی مردوویان هینا، لە تەنیشت من دایان نا، دکتۆرەکان دەستیان کرد بە هەلدېرنی ورگی ئەویش کە دوو مندالی مردوو لە سکی دابوون کە یەكەم منالێان دەرھینا خستیانه سەر ورگی من، لەبەرئەوەى منیش ورگم هەلدېرا بوو منالەکە کەوتە ناو سکەمەوه و دورییانمەوه بە بى

نەوھى دىكتورەكان بەو كارد بزان. دوایی ورکی نافرەتەكەیان دوورییەو
یەكێك لە دىكتورەكان تووڕە بوو من بە دەستی خۆم دوو مىندانم لە سکی
ژنە مردوووەكە دەرهینا چون ھەر یەك مىنان ماوہ...
بەئى مېشە كەرانی: كاتێك مستەر ئەفرایم ئەو بەسەرھاتەى بۆ خزمەكانى
دەگنپرایەو ھەموو بە بێدەنگى بەرامبەرى دەستابوون، دەتگوت
ھەناسەیان لەبەردا نەماوہ... دووبارە دەستى پى كردهوہ: كاتێك
خاقانەكە لە كەنىسە ناوى بە دەم و چارمدا دەكرد و پاکی
دەكردوہ، دەستى كەوتە سەر سكم و ھەموو تەقەلەكان ھەل وەشانوہ
و مىندانەكە لە سكم ھاتە دەرى.

یەكێك لە خزمەكانى گووتى: كوێر بى بۆت نەگەر مىندانەكەش ما با بۆ
ئیمە ھەر باش بوو. خزمىكى كەى كە پێش من پاوەستا بوو پروی
تێكرد، بە تووڕەییو پێى گووت: سەگى سەگباب و س بە با نەكێشم بە
دەمنا نەگەر ئەو ھەتیوہ نەمردبا بۆ كەسمان لە میراتى ئەفرایم سەلكە
پیاژىكمان پى دەبرا...

مېشە كەرانی ھاوړیم:

چاوت لىيە لىزە شتى چۆن پروو دەدات، ھەر چەند لە ناو زىندووہكاندا
شتى سەیر دەبینین بەلام لە ناو مردووہكاندا شتى سەیرتر...
ھەرچەندە ژيان بەئى ژيان لە خەيال خىراترە بەلام ھەتا ئىستا نازام
مردن لەسەر خۆی و خىراپىيەكەى چۆنە...

ھەربێى بە خۆشى مېشە كەرانی بەختەوہر

برات

كەرى توپىو...

((نامەى جەقەدەھەم))

میشە كەرانەى رەزا سوڭ: لىرە ھىچ كەس بايەخ بە من ئادا، ھەر وەك لە
بىريان چوبىتمەو وايە... چۆن تا لە ژيانىشدا بووم كەس منى لە بىر
نەبوو. خۇ لىرە كەس دەنگى مردو ئابىستى... ھەزار جار ھاوار
كە: ئەو تەم لىرەم، بۇ خاترى خوا ئاوپىڭم لى بىدەنەو، كەس نىيە
وەلامەت بىداتەو... ھەرچەندە من تا ئىستاش لە مردن بىزار نىم چوئە
ھىچ جىاوازىيەكى نىيە لەگەل پۇڭگارەكانى ژيانمدا... بەلى چاوەكەم با
بىرى، دەزانى ئىمە زۆر پىش ئەوئەى بىرىن مردووين... يان پىش ئەوئەى
بىمانەوئەى بىرىن لە ئاوەختدا دەمرىن. ئەو تەم پىش تاوئەى تەرمى
كوپنىكىان ھىئاوە ئاوى ((شەوگەت)) ە بە دەم ھەنسك و گرىانەو
بەسەرھاتى خۇي دەگىرپىتەو، ئەگەر دلت بەرد بى بوى دەبى بە
ئاو... يەكئەك لە مردووەكان بە چاوى پىر گرىانەو لى پىرسى: كاكە بە
چى مردووى؟ بە دەم ئوزە و ئالەو ھاوارى كرد: تۆلە بەلى تۆلە جەرگى
بىنەمالەكەمى بىرى... چەند پۇڭئەك پىش ئىستا بەسەرھاتىڭم بەسەرھات
كە ھەرگىز بە خەيالىمدا نەدەھات... بۇ تۆ كەسىڭت
كوشتىبوو؟ نەخىر... چەند سالىك پىش ئىستا كوپە مامىڭم لەگەل كوپى
پىاويڭكى دەولەمەندى بە دەستەلات بوون بە ھاوپىنى گىيانى بە گىيانى

يەككىرى ھەرچەند باۋىم و مامەكانم ھاۋارىيان كىر: پۇلە ئەوانە
كەسانىكى دەۋلەمەند و بەمىزىن، ئىمە خەلكى كاسب و فەقىرى مالى
خۇمانىن، ئىمە و ئەوانىيان نەگۈتۈۋە... بەلام نە كۈپرى ئامۇزام قەسى
باۋىم و مامەكانىمى بە گۈيىدا نەچۈۋە كۈتايىدا بە ھەردۈۋكىيان ھەزىيان
لە كىچىك كىر. ئامۇزايەكەم بە دىيىۋە كۈپى كابراي دەۋلەمەندى
كۈشتىبۇر... كە پۈۋداۋەكە ئاشكرا بۇ، باۋىم زۇرى ھەۋدا كە
مەسلەھەت بىكات بەلام ئەوان بە ھىچ شىتەك پازى نەبۇن... ھەر دەيان
گۈۋت خۇيىن پىشتىن بە خۇيىن پىشتىن چارەسەر دىكرىت... نىۋە شەۋىك
دايان بەسەر مالى مامدا خۇي و كۈپەكەيان كۈشت... بەۋەش ۋازىيان
نەھىنا، بىريارى بىنە بىر كىردى بىنەمالەي ئىمەياندا. ۋەردە ۋەردە لىيان
دەكۈشتىن تا باۋىم و دوۋمامى كەم و چۈۋر ئامۇزاي كەيان
كۈشتىم... پۇژىك كەمىنىكىيان بۇ مەن دانا گۈلەيەك بەر قۇلم كەۋت، خوا
پاراستىمى نەمەردىم. ئاچار دايىم بە دىيىۋە ناردىمى بۇ مالى خالەكانم بۇ
گۈندىكى يەكجىر دوۋر. كە ناۋى سەربازىم ھاتەۋە ھەر لەمالى
خالەكانمەۋە چۈۋم بۇ خىزمەتى سەربازى، نەۋ كاتەي سەربازىم تەۋاۋ
كىر. دايىم ھات بۇ لام بىرى پارەي بۇ ھىناۋىم گۈۋتى: پۇلە بۇ خۇت بىرۇ
بۇ ئەستەمبول. ناۋى خۇت بىگۈپە ۋە دەست بىكە بە كار و كاسبى ۋەژىك
بىنە، دۋايى مەنىش دىم بۇ لاتان ۋە ھەر خىزمەتى خۇت ۋە مال ۋە مەندالەت
دەكەم. بۇ ئەۋرى ئەۋ دوژمانانە نەت ئاسنەۋە ۋە زەفەرت پى ئەبەن، پۇلە
كەزەي جەرگەم. ھىچ پىنگە چارەيەكى كەمان نىيە. لەسەر داۋاي دايىم خۇم
پىچايەۋە، ئەستەمبول بىگرە ھاتم... لە دى لەگەل خاۋەنى مىۋان خانەيەك
بىك كەۋت كە شەۋ تا بەياني ئىش ۋە كارى مىۋان خانە پاپەرىتم بەر

مەرجهی من کری نه دم و نه ویش مانگانه نه دا به من بهو شیوهیه
 شوینی نوستنم دایین کرد. به پوژیش کریکاریم ددکردله ژوریک لهگل
 مهسعود ناویک دهخوتم کریلی چوار مانگی خاوهنی نوتیلکه قهرزار
 بوو. شهونیک هاتمهوه هوانلی مردنی مهسعودیان دامی زورم پی ناخوش
 بوو، کابرا گهردهنی مهسعودی نازا کرد به لام دهیویست ناسنامهکی
 بفروشیته له بری قهرزهکانی. نهوه بۆ من هلیک بوو
 هه لکه وت، ناسنامهی مهسعودم لی کری ناسنامهکی خوّم و هیفدیک
 پارهم دا پنی. نیت له مهولا من ((شهوکەت حسین)) نیم بگره ((مهسعود
 کریم نۆغلو)) م... له مهولا باوکی دوزمهکانیشم من
 ناناسنهوه. نوتیلکه م بهجی هیشت، بپارمدا هه رگز به لای نهو نوتیلکه دا
 نهچمهوه. نای نهو نهگبهتهی که ناسنامهی من ددکرت لهگه ر پوژیک
 بکهوئته دهست دوزمهکانم دم و دهست لهت و پهتی دهکن... به هر
 حال ئیستا من که سینکی تازهم ناوم ((مهسعود)) شهوکەت حسین هر
 ناناسم. له بهر نهوهی شوینی نوستنم له کیس چوو، ورده ورده پارهمکانم
 پووین له کزی دهکرد، ناچار دهستیک نوینم کری شهوانه له باغی
 گشتی دهخوتم. به پوژیش هر له نزیک جینی نوستنهکه م بویاغچی
 بووم. پوژیک پیللوم بۆ کابرایهک بویاغ دهکرد. پوژنامهیهکی به دهستهوه
 بوو، سهرم هه لبری له لاپه رهی دواوه نوسرابوو... دوینی شهو هاوالاتیهک
 به ناوی ((شهوکەت حسین)) خه لکی گوئدی نهسکه لیب کوژدراوه تا
 ئیستاش پوئیس خه ریکی لیکۆئینه وهیه. له و کاته دا زور دلشاد بووم و
 زوژیش غه مبار بووم. جا چۆن مرۆقه له یهک کاتدا دلشاد و غه مبار
 دهبی؟ به لی من وابووم. دلشاد بووم له بهر نهوهی پزگارم بوو له

دوزمنه کاتم، غمبار بووم له بهرته وهی هه والی مردنی خۆم له پوژنامه دا
 خوینده وه. نازانم چهند شهو بوو له باغی گشتیدا دهخوتم... به یانییه ک
 زوو له سهو سهنده ئییه کی باغه که راکشا بووم، نه وهندهم زانی به سهدان
 خه لک له ههر چوار لاهه پزانه نار گوپه پانی بهرده می باغه که، بوو به ههرا
 و تیک هه لدانیک ههر مه پر سه، به شش جهوت کهس هیوشیان ده کرده
 سهو یه ک دووانیک تا بیهوشیان ده کردن تییان هه لده دان. سی چواریک
 په لاماری منیان دا هاواریان کرد: بالی راستی یان چه پ؟ منیش
 گووتم: خه لکی میروام، گووتیان: که ریاب کهس پینی گووتوی خه لکی
 کوئی...؟ خیرا پیمان بلی بالی راستی یان چه پ؟ منیش له بهرته وهی
 ناسنامه ی کهسیکی کهم پینه له ترسا گووتم: نازانم...! په لاماریان دام و
 لیدانیکیان لی دام کافر له مالت نا ئومید بی. وایان لی کردم خۆم به
 پینه نه ده گرت. وه ک تایه ی ژیر عه ره بانه که ولاغ رایکیشی تل
 ده بوومه وه و نه ملا و نه ولام ده کرد. هاواریان ده کرد: دوو ماکه ری وه ک تو
 ولاتی نیعه یان ویران کردو وه هینده ی بارگیریک ده بی، ده لی نازانم بالی
 راست و چه پ چییه... که به جیانه نیشتم، نه وهنده ی که ویران
 بووم، به وهی که نهو خه لکه که به سه رمندا رایان ده کرد نه مده توانی
 هه ستمه وه و راکه م... هیشتا به ته وای هه لته ستا بوومه وه که کۆمه لیک
 که گه یشتنه سه رم. خیرا بلی راستی یان چه پ؟ له دلی خۆمدا گووتم با
 یه کیکیان بلیم. گووتم: له سایه ی خواوه بالی راستم. له قسه که م
 نه بوومه وه که له دواوه شه قینکی وایان تی هه لدام. وه ک گنۆنه له دهستی
 پیرین بکه ویته خواری تل بوومه وه و چوار مه تر نه ولاتر خۆم
 گرته وه... بهر چاوم تاریک بوو، که چاوم هه لهنایه وه یه کینک به تیلوه له

سەر سەرم ۋە سەتابوۋ. گۈندىرىژ راستى يان چەپ؟ ۋامزانى ھەر
 ئەوانەي پىنشون گۈۋىم: لە خوا بە زىياد بى چەپ. تىلەي ھەلپىرى كە لىم
 دا، باش بوو يەككىيان گۈۋى: ۋازى لى بىنن پى دەچى شەقى چاكي
 خواردبى، خۇتانى پىۋە ھىلاك مەكەن، تۈزىكى كە بۇ خۇي دەمرى. ھەر
 ئەوانە پەلامارى دوانى كەيان دا، خىرا چەپ يان راست ھىشتا ۋەلام كە
 دەميان نەھاتىق دەمرى كە دەم ۋ لوتيان پىر كىردن لە خۇيىن. بە راستى
 سەيرە...! مۇڧ لە كاتى تەنگانە دا ھىزىكى بەرگىرى گەۋرى لە لا
 دروست دەبى كە بەرگەي شتى لە ناسن ۋ پۇلاش پەقتىر
 دەگرى... ئەوانەي بە لاي مىندا دەھاتن، ۋايان دەزاني كە مردووم بۇيە
 ۋازيان لە من ھىئا... يەككى بە لاي مىندا رايكرد بانگيان كىرد نەپۇي كوپە
 ۋەرە... چەپى يان راست؟ شوکور بۇ خوا چەپ... زۆر باشە لە خۇمانە
 كوتايان ئەمما كوتايان... ھەتا نىۋەپۇ ھەر خەلك بوو يەكتريان
 دەگرت، ۋەرە راستى يان چەپ؟ من بە چاۋى خۇم نەمدى ھىچ كەس لە
 تىلا ۋ شەق پىزگارى بى دەيگوت چەپ تىيان ھەندە دا دەيگوت راستم
 ھەر دەخوارد، خۇيىنىكى زۆرم لەبەر پۇيى بوۋە چاۋم تارىك بوو، ناگام
 لە خۇم نەما... كە چاۋم كىردەۋە لە ئۇتۇمبىلى پۇلىس دابووم، تەننەت.
 زمانىشم نەدەگەر، نەك ھەر من بە دەيان بىرىنداريان ھىنا بوو بۇ
 خەستەخانە، لە ژىر چاۋدىرى پۇلىس رەۋانەي قاۋشى خەستەخانە
 كراين، چەند كەسنىك ھاتتە سەر سەرم، يەككىيان گۈۋى: ئەۋەش بەرن
 مردوۋە، تواناي جۇلە ۋ قسە كىردن نەما بوو تا پىيان بلىم: بۇ خاترى
 خوا مەمبەن، ئەمردووم... ئەفسەرىك ھاۋارى كىرد: خىرا ناۋى
 مردوۋەكان جا ناۋى مردوۋەكان بۇچى تۇماركەين! تا توشى

لىپرسىنەنە نەيىن... لە دىلى خۇمدا گووتىم: نەمبۇ بە بەرچاۋى دەۋلەتەرە
 بە دەيان كەسى زىندوروى بى تاونيان كوشت ھىچ لە گۇرۇ نەبوو، ديارە
 لىرە لەسەر مردوۋەكان زياتر لە خەك دەپرسىنەنە... دىكتۇرىك ھاتە
 سەر سەرم: بانگى كرد: نەرويان ماۋە، ئاھىك لە دىلم گەرا، پاسەوانەكە
 گووتى: ۋەرن بىيەن بۇ مەيتخانە، دۋاى تۈزىكى كە لەۋى گىيانى
 دەرەچى! كەى نەو مانە نەو كۈرە ماۋە: ئاسنامەكەيان لەگىرفام
 دەرھىئا، كام ئاسنامە! ھى مسعود كرىم ئۇغۇلۇتا تاۋم لە لىستى
 مردوۋەكان تۆمار كەن... لەگەل چەند مردوۋىكى تر فرىندانىنە
 ساردخانەۋە بە ھۋى ساردى شوئىنەكەۋە وردە وردە ھاتەۋە سەر
 حال، ھەستامەۋە سەر پى، بۇنىكى يەكجار ناخۇش پەرىشانى
 كرىبووم، بە ھەر خالىك بوو شوشەى يەككىك لە پەنجەرەكانم
 شكاند، بەسەر دىۋارى خەستەخانە ۋەك بروسكە بۇى دەرچووم
 دەرگوت نەۋە من نەبورم نەو ھەموو شەق و تىيەندەنم خواردوۋە، چەند
 كۇلان نەولاتر خۇم كرد بە چاىخانەيەكدا، ھىشتا چايەكەى بەردەم
 نەخواردبۇۋە كە كۇمەلىك پۇلىس خۇيان كرد بە ژورى
 چاىخانەكەدا، دەست ھەلپىن كەس نەجولى...! لاچاۋىكم دايە نەۋانەى
 تەنىشتىم، ھەمووۋيان ۋەك گەلەى پايزى دەم پەشەبا دەلەرزىن، من
 ھەرچەندە ھىزى لە رزىنىشم نەبوو ناچار دەستم كرد بە
 لەرزىن، دەستيان كرد بە پشكىنىنى خەلكەكە، لە سايەى خواۋە من نە
 دەمانچە و نە خەنجەر و نە چەقۇم پى نەبوو... تەنانت
 دەرزیەكەش... پۇلىسىك پى گووتىم: ھا خویرى نەو شوئىن برىئانە چىن
 بە سەر و چاۋتەۋە، پىش نەۋەى دەم بکەمەرە نەۋەى تەنىشتى

گووتی: پیناسنامە کەت خو ناکری بلیم لە فلانە خەستەخانە یە کە
 لیوێ هەلەتۆم... گووتم: گەرەم لێم ونبوو. فەرییان دامە ناو نۆتۆمبیلی
 پۆلیسەووە کە پەر بوو لە خەلکی سەر و گۆی شکاو. بردیانین بۆ
 بەرپۆبەرایەتی ناسایش لەوێ وەک ئاژەل لە ژێر زەمینیکیان کردین... تا
 سێ پۆژ لییان نەپرسینەووە. لەوێ نان و ناویکیان دەداینی، هەر چۆنیک
 بێ لە مەیتخانە چاکتر بوو. ئەوانە ی لەوێ پارەیان پێ بوو حالیان باش
 بوو، خواردن و جگەرە و تەنەت پۆژنامەشیان بۆ دەهات. لەیهکی لەو
 پۆژنامانە خویندەمەرە نوسراوی: ئەو تاوانبارە ی کە شەوکەت حوسین
 ی کوشتوو پیناسە ی خۆی بەجێهێشتوووە. ئیستا بەپیناسەس
 کوژراوەکە دەگەڕێ...! (کەواتە دەبێ من خۆم خۆم کوشتبێ). دوا ی سێ
 پۆژ بانگیان کردم، دوو پۆلیس قۆلیان گرتم و بۆ سەرەوێیان بردم
 بردیانمە هۆلێکی گەرە، چەند کەسێک دانیشتبووین دیار بوو کە ئەوانە
 دادوهرن، یەکیکیان لێی پرسیم: ناوت چییە؟ خۆ ناکری ناوی
 راستەقینە ی خۆم بلیم کە ((شەوکەت حسین)) ه لە دادگا ناوی بە
 کوژراو تۆمار کراوە. گووتم ناوم (مەسعود کەریمە) خەلکی
 کوئی؟ گەرەم خەلکی مەسعودیم... یەکیک لە دادوهرەکان گووتی: ئەو
 ((مەسعود کەریمە)) یەکیکە لەو کەسانە ی کە تاوانبار کراوە بە کوشتنی
 ((شەوکەت حسین)) ئەوێش دان پێدانانی خاوەن ئۆتیلەکە کە لە لای
 ئێمە تۆمار کراوە... زۆر قەسەم زانییم کە خاوەن ئۆتیل و مەسعود کەریم
 فێلێکی چۆنیان لە من کردووە! پەنگم تێک چوو. زانییم کە بە هیچ جوړیک
 لەم داوێ پزگایم نابێ... بریا هەر لە سارد خانە بام و دوا ی چەند پۆژیک
 بۆ خۆم دەمردم، چارەم لە چارە ی پۆلیس و ئەو ژبانە پەر ئێش و ئازارە

دەبۇرە. ديسان لىنى پىرسىمەرە: تۆلەگەل شەوگەت حسين له يەك ژوردا
 بوون؟ يان نا؟ بەلى گەرەم بەيەگەرە بوين... ئەي لەسەر چى
 كوشتت؟ بىلىنى ئەو پياوشت بۇ كوشت؟ ھاوارم كرد: من نەم
 كوشتووە، بەخوا من پياو كوژ نيم... ئەي ئەگەر نەت كوشتوووە بۇچى
 ھەمان شەو ئوتىلەگەت بەجىھىشت؟

باشە دەكرى پياو خۇى خۇى كوشتى و لەبەر دەمى دادگاڭاش
 ۋەستابى؟ دادەر بانگى كرد: خىرا تاوانبارەكانى كەش يەك يەك بانگ
 كەن. لە پىنشا مىندانكى تەمەن پانزە سالتان بانگ كرد، ديار بوو
 ئەوئەندەيان لى دابوو بە پىنو خۇى ئەدەگرت. قسە بەكە كۆرە، گەرەم
 منى بانگ كردە ژورەكەى خۇى كە بېرى پارەم بە قەرز بداتى، كە چوومە
 ژورەو داواى لى كردم جەكەنم داکەنم، لەبەرئەوئەى من لەو جۆرە
 كەسانە نەبووم لە ژورەكەى ھاتە دەرى و ئوتىلەگەم
 بەجىھىشت. دووم تاوانبار كە ھىنايان پياوئىكى يەكجار پەزا گران
 بوو، ديار بوو بە لىدان ھەلا ھەلايان كردبوو: من چووم بۇ ژورەكەى تا
 ئەو بېرە پارەيەى كە لىم قەرز كردبوو پىنى بدەمەرە، تەنەنەت لە
 ژورەكەشى دانەنىشتەم كە من ھاتە دەرى ئەو زپ و زىندوو بوو... لە
 دادگا ھەموو گراناىيەكيان خستە سەر من، شەو تا بەيانى ھەلواسين و
 داركارى، بە پۆژيش لىكۆلئەو... تا شەوئىكيان لە ژىر لىدانىك كە
 نەمتوانى خۇمى بۇ پاگرم، ھاوارم كرد: بەلى من كوشتەم، بەخوا من
 كوشتەم... خىرا پۆلىسىك رايكردە لای چوار تاوانبارەكەى كە و مژدەى
 پى دان، كە لە تاوانىكى گەرە پزگارىيان بوو، تاوانبار مەسعود كەرىم
 دانى بە تاوانەكەيدا نا كە ((شەوگەت حسين)) ى بى تاوانى

كوشتووه يەككە لە دادوهرەكان گوتى: چاوتان لىيە! ھەموويان يەكەم
 جار دەلن: نازانم، ناگادار نيم، بەخوا من نەمكوشتووه... كوتەك دەزانى
 قۇناغ لە كوئيە: پىيان گووتم: بزەنن چ تاوانىكى ترى لەو جۆرەت
 كردووه! گووتم: گەرەم سەريشم بېرى درۆ ناكەم، لەسەرەتاو ھەتا
 كۆتايى بەسەرھاتى خۆم بۆ دادوهرەكان گىڤرايەو... بەلى! نەوى كە
 ئىو دەلن كۆژاوه ئەو مەن ((شەوكتە حسين)) م كە لە ترسى
 تۆلە، سەرگەردان و وىنى ئەو شارە گەرە و بى سەر و بەرەيە بووم؟ من
 لەسەر بالى پاست و چەپ توشى ئەو كارەساتە بووم كە ئىستاش نازانم
 بالى پاست چەپ مانای چىيە... چۆن لە مەيتخانە پام كرد و گىرام، بە
 دەم كولى گىرانەو بەردەوام بووم لەسەر گىڤرانەوى بەسەرھاتى
 خۆم...! سەرۆكى دادگا گووتى: ئەى چۆن دانت بەو دە ناكە
 كوشتووه! گەرەم: گووتم: بالى پاستم تىيان ھەندام گووتم: چەپم
 داركارىيان كرد، ھەتا دەمگوت من نەمكوشتووه. زياتر لىيان دەدام و لە
 ئاوى ساردىيان ھەندەكيشام. بانگى پۆليسەكانى كرد، وەرەن بىبەنەو
 خوارى، ھەر كە دوو پۆليس ھاتن بمبەنەو بۆ ژىر زەمىنەكە، مەم بەسەر
 شانى يەككىيان دا لار بۆو و كۆتايى بە ژيان ھات... جارنىكى كە
 ھىتايانمەو بۆ ساردخانە، نەمجارەيان بە راستى مردم...
 مېشە كەرەنە: خۆ چاكت گوى لە بەسەرھاتى ئەو كۆرە بەستەزمانە
 بو... لە ناو ئەو ھەموو مردوانە مە بە دەنگ ھاتم: واتە تۆ دوژمنەكانت
 نەيان كوشتوويەو، ئەى كەوايە بۆ مردى! ئەو مردووى تەنیشتم
 ھەندايە: شىتە كەسنىك چەند شەو و چەند پۆژ ھە ئاسايش تىيان
 ھەندابى دەبى لىنى بېرسى: بۆ مردووى!

بەئى مىشە كەرەنەى نازدار: دواى دوو پوژ تەرمى كوپەكەيان برد بۇ
مەندىرەن، داىكى كلۆلىشى مەتا مەتايە چاوەرەنى نامەى كوپەكەيتى...

برای مردوت

((كەرى تۆپىو))

((نامەي ھەژدەيەم))

خۆشەويستی گيانم: مېشە كەرانە بە راستی ئەو تامەي كە لێرە لە مردنم
کردوومە ھەرگیز لە پۆژگارەکانی ژيان نەکردوو، كە ھەر بە ناو زیندوو
بووم.... تۆش ھەر لە ئیستاو لە ھەولێ ئەودا بە كە سەفەری مەرگت
ھاتە بەر، ھەتا دەتوانی لە مەیتخانە بمینەو.... چونكە لێرە بە تايبەتی
شەوانە تا بلی ئارام و بێ دەنگە... شەو ھەر كە بیدەنگی پال بەسەر
مەیتخانەدا دەكیشی، مردووھەكان پێیان خۆشە ھەتا دەتوانن قسە
بکەن، بۆ نمونە دوینی شەو گفەت و گۆی نێوان مردووھەكان وەك
كۆنگرەي پارتيكی سیاسي لی ھات. یەكێك بە دەنگێكی گەورە
گووتی: تەكایە با یەك یەك باسی ئیش و كارەكانمان بكەین. من
ھەلەمدايە: بەپێژ گيان لێرە كوا ئیش و كار، نابینی ھەموومان بێ
كارین! ئێم تۆپەرە بوو گووتی: گۆی درێژ لێرە نالیم، كاتێك كە زیندوو
بوی، بۆ نمونە من پزیشكی پسیپۆری گۆی و لوت بووم، ئەوێ بۆنێكی
كردبێ یان شتیكی بیستی بێ زەكاتی نەخۆشی داو بە من. لە
مردووێكی لاویان پرسی تۆ كارت چی بوو؟ من پۆلیس بووم بەلام
داخەكەم بە جوانە مەرگی سەرم نایەو، باوكم ھەموو توانای خۆی
خستە گەڕ تا كردمی بە پۆلیس...

مېشه كهرانه: نه وه باشه ليرېش وهكو لای شپوه هموو جوړه كه سينك
 هن... باوهرت بې به ورشې پوليس، دار و دهمانچه و فيكه و كه له پچهم
 بير كهوتوه. به لام ليرې نهو شتانه به كار نايهن... پوليسه كه له سره
 قسه كاني پوشت، دواي ساليكي خزمه تم له ويستگي پوليسي كه كارم
 لني دهكرد نوسراوړكيان دامي بۇ يه كيك له خسته خانه كان، تا
 نه زمائشي سالانهم بۇ نه نجام بدن، نه زمائشي خوښ و ميز و پيسايان
 بۇ كردم. به لام به داخو به هوې دهركه وتني قايروسي نه خوشييه كي
 كوشنده له ميزه كه مدا. زورم پي سهير بوو، لاوړكي وهكو من كه به لاي
 خو مه وه شيرم به گوي دهگرت...؟! توشې نه خوشي لهو جوړه بم. هموو
 پوړي كه هشت دهرزيان لي ددهام، زوريه ي خواردنه كانيان لي قه دغه
 كردم، پوړ به پوړ لاواز و لاوازتر ده بووم. شوښ نه مابوو له له شي من
 نه گهر پارچه گوشتي لي نه كه نه ره و نه يښيرن بۇ نازمايش، ماوه ي سي
 مانگ له خسته خانه مامه وه. پوړي كي پياوړي هرايه كي گهره ي له
 خسته خانه يه دا ساز كرد... تاقي كردنه وه ي خوښي ژنه كه ي له گهل هي
 پياوړي كي پيردا گوړا بوو نه گهر فرياي نه كه وتبتا هر نهو پوړه
 نه شترگري وهره مي مينشكيان بۇ دهكرد، نهو ژنه به سته زمانه دواي ده
 سال هارسه ري تازه نيشانه ي دوو گياني لي ديار كه تېوو... كه باوكم
 هات بۇ لام بوم گيړايه وه... دواي به دوا دچووني نه زمائشه كه ي
 من، دهركه وت كه له گهل هي پياوړي كي نه خوش گوړاوه، باوكم به په له
 له سره خه رجی خوي مني برد بۇ نه نقره، دكتور نه ما نه ميا بۇ لاي، له
 نه نجامي به كارهي ناني حېب و دهرزه هله پي كه اته ي خوښم گوړا
 بوو. دكتوره كان و ايان دانا بوو كه من ته نها چنډ پوړي كي كه دهرم... به

ھۆي ھىلاكى و سەرما و سۆلە بارىم نەخۇش كەوت ھەر زوو تەمەنى
 دىرتى بۇ ئىۋە بەجىيەشت. ئىتر كەس نەما ھات و چۇي دىكتۇرەكانم پى
 بىكان، بىرم كىرەۋە كە من لە مارەي نەو نەخۇشىيەمدا بە دەيان دىكتۇر
 بوون بە ھاۋرىم. دىكتۇرەكان پىنگايەكى نوپيان بۇ پارە پەيدا كىردن پەچاۋ
 كىردۈۋە، نەگەر بچى تە لاي پىسپۇرى قوپىگ و گۆي دەتتىرى بۇ لاي
 دىكتۇرى ددان و نەۋىش بۇ لاي دىكتۇرى گورچىلە و نەۋىش بۇ لاي
 پىسپۇرى دل بەو ناۋەي كە دىكتۇرەكان دىنيا بىنكە ھىچ كام لە
 نەندامەكانى لەشت توشى نەخۇشى نەبوون. خۇم كىرە بە دەلالى
 دىكتۇرەكان... پۇژى چەند نەخۇشىكم دەبرد بۇ لاي پىزىشكە پىسپۇرەكان
 و پارەيەكى باشم لى وەردەگرتن، دىكتۇرەكانىش نەو كارەي منيان زور
 پى باش بوو، ھەمىشە وايان لە نەخۇش و كەس و كارەكانيان دەگەياند
 كە با خاتىرى من ھەم پارەيان كەتر لى دەسىنى، ھەم نەشتەرگەرى
 باشترىان بۇ دەكەن يەككە لەو دىكتۇرەكان بىرارىدا خويئەكەم بۇ
 بگۇپى. كە بۇ من قىرائىكى تى نەچو، چۈنكە لەو خويئە زىادەي
 نەخۇشەكان كە نەشتەرگەرييان بۇ دەكرا بىجگە لەۋەي كە مانگى چەند
 بوئلىكم دەفرۇشت، كەوت دانەشم بۇ گۇپىنى خويئەكەي خۇم پاشقۇل
 دابو... دواي گۇپىنى خويئەكەم، يەك پۇژەم دوو پۇژە بوو، ئاسەۋارى
 نەخۇشىم پىۋە ديار نەما... ۋاي لى ھات بووم بە ناسراوترىن دەلالى
 پىزىشكەكانى نەتقەرە... لە مارەي چەند سالىك سەد بەرامبەر نەو
 پارەيەم دەست كەۋتەۋە كە بارىم بۇ نەخۇشىيەكەي من دابوى بە
 دىكتۇرەكان... دوايى بە ھۆي راپۇرتىكى پىزىشكى و بىرك بەرتىل
 گەرامەرە سەر كارى پۇلىسى و ھەموو نەو مۇچەيەشم ۋەرگرتەۋە كە

فەوتابوو. كارەكەم گواستەو بۇ ئەنقەرە مانگى بىرىك پارەم دەدا بە
 ئەفسەرەكەم. تەنھا سەرى مانگ بۇ موچەكەم دەچورە
 فەرمانگە... جىانتىرىن ئۆتۈمبىل و جىانتىرىن خانوم كىرى، پارەيەكى
 زۆرىشم لە بانكدا دانا بوو... سەيرى چارەنوسى بىيادەم كەن بەو
 نەخۇشەيە كوشندەيە نەمردەم. تا شەرىك بە سەرخۇشى لە رىنگاى
 گەرەنەو دەم بۇ مائەرە خۇم كىشا بەو كۆمەلە خشتەى كە گەلەبەيەك لە
 ناوەرەستى جادەكە ھەلى پىشتىبوو، دەم و دەست گىيانم سىپارد. ئەو تا
 ھىناو يانم بۇ ئىرە...

مىشە كەرەنەى نازدار: ويستم چەند رستەيەكى پىر پىنگەنن لە
 بەسەرھاتى ئەو پۇلىسە ھەلەزىرم و بۇت بىنەرم، تا ھىچ نەبى تۇزىك
 مۇتەكەى ژىانت لە كۆل كەمەو بەلام لەبەر تالى بەسەرھاتەكە نەم
 ...توانى بە داخەرە...

ھەردو چارە شىنەكانت ماچ دەكەم...

بە ھىواى دىدار

دلىسۆز

((كەرى تۇپىو))

((نامەي ئۆزدەھەم))

((كەرى تۆپپو باس ناشتى خۇي دەكات))

مېشە كەرەنە: ژيان لىرە زۇر ئارام و خۇشە، تەنھا شتى كە ئىمە ناپەختە دەكات، ئەو كەسانەن كە بە دواي مردرواندا دەگەپىن، بۇ نمونە پياويك ژنەكەي بىز بوو، ناي خۇي خستىتە دەرياوە يان ئۆتۆمبىل لىنى دايى. ژنىك كچەكەي لە مالمەو ھەلاتووە بى سەر و شوپنە، بەلى ھەمىشە ئەو جۆرە كەسانە سەردانى مەيتخانە دەكەن... دويىنى ئىوارە لايىكى لاوازي پەنگ زەرد ھارارى لى ھەستادەيگوت بەراستى بىزارم لىرە، وەك ئۆتۆمبىلى ناو پىشانگامان لى ھاتووە بۇنىتقان ھەلدەداتەو و بە ئارەزووى خۇيانى سەيرمان دەكەن. گووتم: بابە تۇ دوو پۆژە ھاتووې بۇ ئىرە، خۇ تۇ ھۆكارى مردنەكەشت زانراوە. لەوانەيە ھەر شەمپۇ لىرە لاتبەن و بە خاكت بىسپىرن، لارە پەنگ زەردەكە گووتى: نە بابە تۇ ناگات لە كېشەي مەن نىيە، دايىك دواي لەسەر چەند دىكتۇرىك تۆمار كىردوو، كە بونەتە ھۇي مردنى مەتا دادىگا ئەو كېشەيە يەكلا نەكاتەو مەن ھەر لىرە دەمىنەمە... مېشە كەرەنە تەماشاي ئەو لاو قوپ بەسەرە بىكە، پۆژىك دواي نان خواردنى نىوہ پۆ. گەدەي توشى نازار

دەپىت، داىكى دەپات بۇ خەستەخانىە دىكتورەكان دەلىن كۆرەكتە
 توشى پىخۇلە كۆرە بوو. نەشتەرگەرى بۇ دەكەن بەلەم ئەو كۆپە
 ئازارى تەواو نابى و چاك نابىتەو، دووبارە داىكى دەپاتەو ھەمان
 خەستەخانىە. تەرسى ئەوئى نەكا شتىك لە ئاۋ وركى بەجى
 مابى... دووبارە ھەلىئەندىيەو. بەلەم ھىچ شتىكى نامۇيان
 نەدۇزىيەو. بۇيە دووبارە وركىيان دروۋو. ئەو لاۋە بەستەزمانە پۇژ بە
 پۇژ وەكو مۇم دەتۋايەو... ئاچار داىكى بردى بۇ خەستەخانىەكى
 تەركاتى ئارديان بۇ بەشى تىشك، شتىكى نامۇ لەسەر شىۋى نىشانەى
 پەرسىيار^(۲) لە وىتەكەدا دەرچوو بوو... بەلى لە كاتى جى بە جى كەردى
 نەشتەرگەرى دوۋم مەستىك لە ئاۋ وركى كۆپە پەنگ زەردەكەدا بەجى
 مابوو... بۇ مىشە كەرەنە پىت وايە وركى ئادەمىزاد كالەكە ھەرچى بى
 چەقۇى لى نى و قاشى كا: زۆر سەيرە خۇ ھەرگىز دىكتورەكان شتىيان لە
 بىر ئاچى، تەنەنەت پارەى دەنكە خەپىكىش، ئەى بۇ زۆر چار شتىيان بە
 ئاۋ وركى نەخۇشەكاندا لەبىر دەچى؟ كاتىك بۇ جارى سىيەم كۆپەيان
 بىردەو بۇ ژوۋرى نەشتەرگەرى و بى ھۇشيان كەرد و خەستىيانە سەر
 مىزىكى گەرە و دەستىيان كەرد بە ھەندىپىنى، كارەبا
 كۆزايەو، دىكتورەكان ھاورايان كەرد خىرا مۇلىدە داگرسىنن، بەلەم دەنگى
 نەبوو، قورىيان مانگىك دەبى دۇپىك بەنزىن بىزەدا نەھاتوۋە. كاكە فرىا
 كەون، چىرايەك، مۇمىك... ھەر چۇنىك لەبەر شقارەتە بە بى ئەوئى
 مەستەكە دەرپىننەو وركىيان دروۋو... ھەر لەو كاتەدا لاۋەكە گىيانى
 سىپارد و كۇتايى بە ژيانى عەزىزى ھات... داىكەكەشى داۋاي لەسەر
 بەرپۇبەرى كارەبا و كار پىكەرى مۇلىدە و چەند دىكتورىك تۇمار

كىرىپتۇ...مىردىۋىيەكى پىر بە دەنگىكى بەرز گۈۋى:ئەرى بىراپنە مەن
 چەند شەۋە گۈى لەبەسەرھاتەكانقان دەگىرم، دە ئىۋەش كەمىك گۈى لە
 مەن بىگىن باۋەر بىكەن مىردىنى مەن لە مىردىنى ھەمىۋاتان سەيىرتەرە، دەستى
 كىرد بەگىپانەۋى:ساغ و سەلىم بوم، پىم شەك نايە لە ھەمىۋە زىانمەدا
 پۇژىك نەخۇش كەۋتەم...كۆپەكەم ھەمىۋە پۇژىك يەخەى دەگىرم، بابە
 گىيان...تۇ زۇر كەمتەرخەمى بەرامبەر بە تەندىۋىستى خۇت!مىنىش
 دەمگۈۋى:كۈرى شىرىنەم كە مەن ھىچ نەخۇشىيەكەم نەبى، ئاخىر بۇ
 كەمتەرخەمەم"كۆپەكەم دەيگۈۋى:بابە گىيان لە ناۋ كۆمەنگەى پىش
 كەۋتەۋ، ھەمىۋە كەس شەش مانگ جارىك سەردانى دىكتۇرەكان دەكەن
 بە بى ئەۋەى ھىچ جۇرە نەخۇشىيەكىيان ھەبىت.پازىيان كىردەم كە
 سەردانى دىكتۇرىكى ھارپىم بىكەم، كە، بېۋانامەى پىسپۇرى لە ئەمىرىكا
 ۋەرگىرتىۋى، ئاردىنى بۇ بەشى cheek_up ۋاتە ئازمايشى گىشتى...

ئازمايشى خۇيىن، مىز، پىسايى، ۋىنەى تىشكى و ھىلكارى دىيان بۇ
 كىردەم...كاتىك سەيىرى ئەنجامەكانى كىرد، بە كۆپەكەمى گۈۋى:پىم
 سەيىرە باۋىكت ھەتتا ئىستە چۇن ماۋە!تا ئىستە سى جار توشى فشارى
 دىل يۈۋە...گۈۋى:دىكتۇر تۇ دەلىنى چى!ئەفشارى خۇيىن:ئەى چۇن مەن
 نەمزانىۋە!دىكتۇر گىيان پىم خۇشە چاك بزانى مەن ھەرچى نەخۇشى ھەيە
 نىمە بە ھەر حال لەگەل كۆپەكەم چۈۋم بۇ لاي دىكتۇرىكى خۇۋلاتى، كە
 سەيىرى ھىلكارىيەكەى كىرد دەستى كىرد بە پىكەنەن، تىرسى ناۋى چۈنكە
 ئەۋ دىكتۇرانەى كە لە ئەمىرىكا و ئەۋروپا دىنەۋە لە ئامىرى ھىلكارى
 نىزە ئازاش، چۈنكە لە لاي ئەۋان كارەبا بەرز و نىزمى ئاكات...ئەۋ بەرز و
 نىزمىيەى لە ھىلكارىيەكەدا ھەيە، ھى كارەبايە ئەك فشارى خۇيىن...خۇم

و كوپرەكەم دۇنيا بووين و بەرە و مال پۇشتىنەۋە، بەلەم لەو پۇژدەۋە
 توشى بىر كىرەنەۋە و دلە پاوكى بوم-ورە و رە نەخۇشىم لى بە ديار
 كەۋتەن ھىزىم لى برا و توشى نەخۇشى دەرونى بوم، تا لە خواردن
 كەۋتە، چولەم نەما، مردم و عومرى دريژم بۇ ئىۋەۋ كوپرەكانم بە
 جىھىشت كوپىنە مردنى مە سەيرە... پىم وايە ئەگەر نەچۈپام بۇ ئەۋ
 شويەنى كە لە ولتانى پىش كەۋتە، ھەر شەش مانگ جارىك خەلك
 دەچن ئازمايشى خويان دەكەن زۇر لە ئىستا زىاتر دەژيام..!

لە يەككە لە خانەكاندا مەيتى كچىكى زۇر جوانى تىدا بو... كە
 سىخوار قژ و برژانگەكانى گرتىبولىم پرسى بە چى
 مردوۋى: گوۋتى: مردنى مە پۇمانىكى دلە زىنە، لەۋ جۇرە پۇمانانە لە
 ولتى ئىنە زۇرەن ەك پلەى گەرما و نرخی زىر و پۇژ ئىيە چەند
 دانە يەكيان لى بلار نەبىتەۋە، لە بارەى ژيان و مردنى مە شتى سەير و
 سەمەرەيان بلار كىردەۋە، بۇ نمونە پۇژنامە يەك نوسىبوى بە مزوانە
 بىرەۋەرىيەكانى خوالىخۇشبوۋ دەكەۋىتە بازارەۋە، كە مە لە ژيانمدا
 تەنھا و شەيەكىشم نەنوسىۋە... نەرى بە راست جوانىيەكەم ماۋە! بەلى
 جوانىيەكەت ەك خۇيەتى، چۈنكە ئەۋ گوللانەى كە لىيان داۋى بە
 دەۋرە بەرى مايۈكەت كەۋتون، بىجگە لەۋەش ھەر كە تۇيان ھىنا بۇ
 ئىرە تۆم ناسىيەۋە، ھەموو پۇژى كە كارمەندانى مەيتخانە پۇژنامەيان
 دەھىنا ژۋورى، وىنەى تۇيان بە گەرەيى بلار دەكردەۋە دەبارەى ژيان
 و مردنى تۇ دەيان نوسى... گوۋتى: بەلى راستە بەلەم ئەۋەى پۇژنامەكان
 دەياننوسى فريان بەسەر ژيان و مردنى راستەقىنەى مەۋە نەبو... بە
 چىرۈكىش ئەۋ شتانەم نەبىستبوۋ... بەلى مىشە كەرەنى نازىر... مە

مردم و تۇش لە دنیا لە شۆینی منی نازانم بى من دەرزىيە تىرەكەت لە
كۆى دەچەقینی: مینشە خۆشەریستەكەم: نەگەر بىی بۇ ئیترە و سەرىكم
لى بدهی بۇ حالى من گریانت دى، لیوۋكەم وشك هەلتوون وەك گەلای
گولی نیوان پەرەکانی کتیب دوو دلۆپ قرمیسك بەسەر هەردووک
چاوەکانمەو هەیبون هەرچەندە بەر مردنەم خەلکیکی زۆر لە دەستم
پزگاری بوو. نەوانەى چاویان پیم هەلنەدەهات. نەوانەى حەزیان
نەدەکرد سلۆم لى بکەن، یان شو دراوسینیانەى کە ئۆتۆمبیلیان هەبوو
کە دەگەشتنە راستى من خویان بە شتیكەو دەخلافاند گوايه منیان
نەدیو... منیش پزگارم بوو لە لۆمە و پاشقولى ئەوان... بەلام دلتیام
ئیسقا دلتین: خوای لى پازى بى بە راستى پیاوی چاک بوو، تا بلى
پیاویکی نوکته باز و قسە خۆش بوو... بەیانى زوو دەرگاگان
کرانەو، بە فەرموو فەرموو کۆمەلک قوتابى کۆلیجى پزیشکی بە دواى
پروفسوریکدا هاتنە ژووری. بە هاوکار فەرمانبەرانى مەیتخانە منیان
دەرھینا و لەسەر مێزیک دایاننام، پروفسورەكە لەسەر من دەستى کرد
بە وانە وتنەو لەکۆتاییى وانەكەدا دوو سى مشتە کۆلەى کیشا بە
سەردا و پووی کردە قوتابیان: ئەو کەلە سەرى مرۆفە، لە ناو کەلە
سەردا مینشک هەیه هەر مرۆفیک نەزانى بەکارى بىنى لە ژياندا چەندین
کیشە و چەرمەسەرى دیتە رى... ئەوەى کە بزانی بە کارى بىنى بە
سەرفرازى ژيان دەباتە سەر... وانەكە تەواو بوو... مینشە کەرانی نوک
تیر: وەکو دەزانین کەرى تۆپیو چالیکى بۇ هەلەدەكەنن و دەیخەنە ناوی
و کەمیک گل و خۆلى بە سەردا دەکەن... بەلام ئەوەى لە من پوویدا
شتیکى چاوەپوان نەکراو بوو. بە ئۆتۆمبیلیکی پازاوە بە گولی

سۈرۈشتى بىردىن بىر بۇ گۇرۇستان و زياتر لى دۈسەد ئۆتۈمبىل دۈاى
 تەرمەكەم كەوتىپوون.كە گەيشتىنە گۇرستان نەو ھەموو ھەشامەتە
 دابەزىن و ھەر يەك دەسكە گۈلنىكى گەورەى لەسەر دارە مەيتەكەم
 داننا...مىشە ئازىزەكەم..باوەرەت بىت بووم بە ژىر خەرمانىكى گۈلى
 سۈرۈشتىيەو.كە دەمروانىيە غەمبارى خەلكەكە دەمگۈوت پەنگە بە
 ھۈى نەو چەند چىرۈكەرە بىت كە لە ژياندا بلاوم كىرەپوونەو.بەلام
 تەنھا كەسىكى پۇشنىر و كىتەتارم لە ناو قەرەبالغىيەكەدا
 نەدى...ھەموو پىاۋى دەولەمەند و سەرۈكى لەرمانگەكانى دەولەت
 بوون...وتار خوۋنى مەزگەوتى گەورە ھاتە سەرىنم دەستى كىر بە پىدا
 ھەلدانى مەن.بە راستى سامانىكى گەورەمان لە دەست چو...نەو پىارە
 سەرورە چل سال پىش ئىستا توانى يەكەم كارگەى بىنىشت لە
 نەورپارە بىنى و لە ولاتى خۇماندا دايىمەزىنى.بە ھۈى دەولەمەندى
 و زۆرى كارگەكانى ھەتا ئىستا چەندىن ملوۋىن باجى داۋە بە
 دەولەت...بە راستى پۇلەى بە ئەمەكى نىشتان بوولەو كاتەدا يەكەك
 ھاۋارى كىر:مامۇستا گىيان بوەستە،وتارەكەت راگرە،ھەرچەندە مردو
 لە ھىچ ناترسن بەلام مەن زۆر ترسام لەۋەى جارىكى كە لە گۆرەكەم دەرم
 بىننەو و بىمبەنەو بۇ ناو ساردخانەى مەيتخانە...كابرا دووبارە
 ھاۋارى كىر:مامۇستا برايان ۋەرن بۇ ئىرە،تەرمى پىرۋى جەنابى
 جەغفەر بەگ پاشا نەۋەتا لىرەيە...!ھەى لەۋەى دەسكە گۈلى خۋى
 لەسەر گۆرەكەى مەن بفرىنى و بىباتە سەر گۆرۈى جەغفەر پاشا...!سەر
 گۆرەكەم چۆل بوو مەلا نامەردەكەش نەيكىرە تەلقىنم بدا ئىنجا
 بىرۋا...مىشە گىيان منيان بە بى تەلقىن بە خاك سپارد.دواين كەس كە

گۆزەكەي منيان بەجى ھىشت بەريوبەرەكەم شەرىفى و ژمىريارى
 بوون. خىراكە شەرىف با بېزىن. نەزەي ناشتەمار تەيمى ئەو گۆپ بە
 گۆزەيە كە پەنجا لىرەمان دا پىي. وەك كەرى تۇپيو پەنجا لىرەكەي
 خوارد، مېشە كەرەنە گيان: بە ناچارى گووتە ئىستا دور فرىشتەي خوام
 دىنە سەرى... خوا ھىدايەتم بەدا. خوا بەزەي پىمدا بىتەرە... فاتىحا...
 لەگەل پىز و خوشەويستىم

((كەرى تۇپيو))

مەن لە ژيانمدا ھەرگىز ھەستىم بە يىزىرى و ئارەجەتى نەكردىم... ھەر كاتىك كە خەرم دەھات يەك راست پادەكشام و دەنوستم نەمدەگوت ئىرەيە مائەلەيە يان لاپىڭايە، زىندانە، ئوتۇلە، يان باغى گىشتىيە، لە ھەموو كات و شوپىڭ دەمنوسى، لە چايخانە لە مائەلە لەسەر مىز، سەر ئەر، لەسەر پىخەفەكەم، لەسەر ئەر ئۆم، بە پىچەوانەلە زۆر لە نوسەرەكان تا كەش و ھەوايەكى زۆر باشيان بۇ نەپەخسابا، نەياندەتوانى بنوسىن... بەلەم نوسەرىك ھەبوو نەمانى ھەبوو نە حال، تەنەت شوپىنى نوسقنى نەبوو، ئازانم ئەو ھەموو شىعر و چىرۆكە نايابانەي چۇن و لە كوي دەنوسىن. ھەر كە ئەو نوسەرەم بىردەكەي تەلە، ئەو سىرودم دىتەلە ياد. كە لە قوتابخانەي سەرەتايى فېريان كىردى بوين... كە دەمانگوت: ژىرمان خاكە و سەرمان درەخت و ئاسمان، دەپۆين و پاناوەستىن، لە تى كۆشان...

مىشە كەرەنە: بە راستى ئاۋ گۆرەكە ھەتا بلىنى خۇش و بىدەنگ بوو كاتىك پىشتم سېر بوو، ويستم تۆزىك قاچم پاكىشم، دەنگىكى ئاقۇلا لە ژىرمەلە ھات... كۆرە زۆر جۇلە جۇلە مەكە نابىنى مەن لە ژىرتەلەم؟ گوتەم: جا بۇ ھاتويە ژىر مەن؟ مەن نەھاتومە ژىر تۇ، تۇ ھاتويە سەر مەن... گوتەم: مەن بۇ خۇم نەھاتوم، ھىنايانم، باشە ھەموو دور

كاترئىز ناسى ھاتويى ئىرە، زىمان دىرىزى مەكە، خۇ ئىرە مالى باوكت
 نىيە، گىوتم: ئىمە بۇ ھەتا ھەتايە بووين بە دراوسى، تۆزىك دىنگ و
 دۆرت خۇش بى، خۇ تاپۇى باوكى تۆش نىيە، گىوتم: پراست دەفرمووى
 بۇ باوكم بە زىندوويىش تاپۇى ھەبوو تا بە مردوويى ھەببى: بەلام
 ئەوئەش بزانە لە ژىر منىشەو ۋىك ئىزراو... كەواتە ئىمە جىاوازى
 نىيە لە نىوان مردن و ژيانماندا، چۈنكە بە زىندوويىش سى سى لەسەر
 يەك سەندەلى لە ناو پاسى گەرەك دەيان ناخىن...

مىشە كەرەنە: ناو گۆر بۇ من زۇر ئاسايىيە، خۇت دەزانى ئىمە ھەشت
 سەر خىزان لە كۈنە گورگىكدا دەرئايان بەلام ئەوئەش ژىرمەو زۇر
 ناپەرەت بوو... پىنم گىوتم: ئەگەر ھالەت وايە بۇ گۆرئىكى تايىتەت
 نەدەكېرى: گىوتم: بە ناخىرم لە پىنش مردنمدا لە بازارى پەش ئىرەم بە
 پارەيەكى زۇر كېرى. بەلام زۆرەي گۆر فرۆشەكان فىرى تەلەكە بازى
 بوون، فەرموو: من ۋىك لە ژىرمەوئە پىاويكىش لەسەرەوئە... فىر
 بوون ھەموو گۆرئىك زىاتر لە جارىك دەفرۆشەو... بۇ نمونە ئەو
 پىاوەي كە لە تەنىشت ئىمە ئىزراو، شەو و پۇژ ناخ ھەلدەكىشى كە لە
 گۆرپدا چى بەسەرھات: بەلى گۆرەكەي ئەولاتر گۆرپى ۋەكەيەتى كە
 چەند سال بە خۇشەويستى و پاكى بەيەكەو ژيانيان بىرە سەر، كە
 ۋەكەي مرد، گۆرپى تەنىشت ۋەكەشى بۇ خۇي كېرى، كە پىاوەكەش مرد
 و ناشىتيان، دواى ئەو كە سەيرى كرد ۋەكەي لە باوئەشى پىاويكى
 بىگانەدايە... پىاوەكە زۇر سەزەنشە ۋەكەي كرد كە لە دواى مردنى
 گۆرپاوە و ئەوى بىر چۆتەرە و لە باوئەشى پىاويكى بىگانەدا پال
 كەوتەرە... ۋەكەي پىنى گىوتم: كە دواى مردنى ئەو بە چەند پۇژىك

دووباره گۆڭرەكەيان بەر پيارە فرۆشتوو و لە پال نەودا
ناشتويانە... ئاوا ئەر ژنە چۆتە بارەشی پياوئەکی بێگانەرە...

میشە گيان وامدەزانی لە دواى مردنمان هیچ جياوازيەك لە نياوان
هەرژار و دەولەمەنددا نامىنى. نەوى ژێرمەوه گوتى: راستە
نامىنى! بەلام ئەر پۇژى مەزە بنە بێ دەبى، چونكە مەتا يەك زیندوو لە
ژياندا بىمىنى ناهىلى مردوو، كان بەسینەوه... لە پەر هوارم كرد: كۆپە
ئەر شتە لا بەكە لە مەنت چەقاندوو... ئەر! كاكە دەلىنى تۆ لە كۆشك و
تەلاردا ژياوى، باوەرت بى! هیچ تى نەچەقاندوى. من كە زیندوو بووم
بە حەوت كەس لە ژوررێكدا دەژيان، نەدەزانم چىم لە كى چەقاندوو. نە
چىيان تى چەقاندووم. گوتى: كاكە بىمبۆرە تۆ نەبووى، ئەوەتا ئەر
بەردەيه لە كەلەكەم چەقیو... نەوى ژێرمەوه گوتى: تۆزى لەسەر خۆ
با ئافەرەتەكەى ژێرمەوه گوتى لى نەبى... گوتى: جوانە! ژنەكە بە قرخە
قرخ گوتى: بى! دەنگ بێ، تۆزىك پەرەشتان تیدا بى و قەسەى جوان
بەكەن... خۆ من ئەگەر نىستاش جوانىم نەما بى! وەختى خۆى جوانترى
كچى ئەم شارە بووم... گوتى بگرن با بەسەرھاتى خۆمەتان بۆ باس
بکەم... پياوئەكەى ژێرمەوه گوتى: ئەر! نەپرايەوه لەوەتەى من هاتووم
پەنجا جارت ئەر بەسەرھاتە گێپرايەوه... ژنەكە گوتى: تۆ گوتى مەگرە
من بۆ ئەر پياوئەى سەرھەوى باس دەكەم، خۆ ئەر گوتى لى نەبووه...

میشە كەرەنەى خۆى خۆر: بە گوتىرەى قەسەكانى خۆى ئەر ژنە
ئافەرەتىكى يەكجار جوان بووه. لە سەرەتايى لاويەتى چوار شوى بە
چوار پياوئەى زۆر دەولەمەند كەربوو... لەبەر زمان درێژى خۆى تا
تەمەنى بووه بە سى سال چوار جار تەلاق دراوه... هەر جارەى

مارەببەكى زۆر باشى لە مێردەكانى ستاندروو. دواى شوى بە پياويكى پيرى دەولەمەند كردوو. كە كابرا دەمرى ميراتىكى زۆر زۆرى بۆ بەجى دەمىنى، وەكو بۆ خۆى دەيگوت كە نافرەتتىكى زۆر دل تەپ بوو. بە هۆى ئەو پارەببەى كە دەستى كەوتبوو كام لاوى پى قۇزبا دلى بۆ لاى خۆى رادەكيشا... چەند سانىك پيش مردنى لاويكى هەژارى يەكجار جوان خۆشەويستى خۆى بەرامبەر بەو ژنە پيشان داو، بە هيچ جۆرىك داواى پارە و پولى لى نەكردوو... دواى ئەوى ژنەكە تووشى نەخۆشيبەكى كوشندە دەبى، ئەو لاو جوانە لە خۆى ناگۆپى و وەك مێردىكى بە وەفا هەميشە لە ژوور سەرى دەبى و خزمەتى دەكات...

ميشە كەرەنى خوڤى خۆى: ئەو ژنەش لە وەفاى ئەو هەموو خزمەت و چاكەبە كە مێردە لاو جوانەكەى لەگەلى دەكات، سەنەدىكى داد نوسى بۆ مۆر دەكات كە لە پاش مردنى هەرچى هەبەتى لە خانو و كارگە و پارە هەمووى بۆ مێردە جوانەكەى بىت. بە هەر حال ژنەكە دەمرىت. وەكو ژنەكە بۆ خۆى دەيگوت لە دواى مردنى تەنانەت كفن و گۆرپىشى بۆ نەكړيو و، شارەوانى بە خىرى خويان ميناويانە لەو گۆرەدا بە خاكيان سپاردوو... جارنىك لەسەر داواى ئەو ژنەى كە بە پارە و مالى من مينا بووى هاقتە سەر گۆرەكەم، ژنەكە گەلىك نزا و پارانەوى لە لاى خوا كرد كە بىم بەخشى و بە بەهەشتى بەرىنم شاد بكات... كەچى ئەو مێردەم كە لە ژياندا ئەوێندە منى خۆش دەويست و خزمەتى دەكردم تەنها نزاىەكى خىرى بە دەمدا نەهات، تەنانەت فاتىحايەكى بۆ نەخويندم... ئىستا زانيم كە ئەو لاو، بە پيشاندانى خۆشەويستى و دلسۆزى دەستى بەسەر مال و سامانى مندا گرت...

میشە كەرانە: پەنگە باوەر نەكەى كە بلىم چەند تامەرزى دىدارى
تۆم. داواكارم كە بەر زوانە بە دىدارى يەكترى شاد بىن. ھەقتە ئەگەر
باوەر نەكەى مردوو و دىدار كوچا مەرحەبا بەلام بە يەك دەگەين... تۆ
بلى چۆن؟ كاتىك كە چاوت بە كەرىكى زىندوو كەوت لە لاپالىك
دەلەوھەپى، بە يادى من بۆى بفرە و دەرزى لە لامى بچەقینە و يادى من
بەكە... منىش لىزەو بە خەيال دىمە ئەو لا پانە چۆلە، كە ئىمەى ھەزار
تەنھا لەو جۆرە شوپانە ھەستمان بە ئازادى دەکرد... لە كۆتايى
نامەكەم جواترەين سلاو بۆ دەرزىيەكەت كە لە پشت مى
دەولەمەندەكانى پادەكەى، بە تامترەين ماچيش بۆ خۆت ئەى مىشە
كەرانەى خويىن شىرىن...

ھاوپىنى دىلسۆزەت

((كەرى تۆپيو))

((ناهى بىست و يەكەم))

خوشكى ئازىزم مېشە كەرە: لەسەر گۆرەكەم تەپە تەپىك پەيدا بوو، ديار
بوو دەنگى پىنى مۇقەكەنە... ئەوئى ژىرمەوۈ گۈوتى: دەزانى شەو
دەرنگە...! گۈوتە: تۆلە ژىر ئەرزى، چۈن دەزانى شەو يان پۇژ؟ گۈيت لەو
تەپە تەپە نىيە ئەوانە يان كفن پۇژ يان كىل دىز... مېندىك ئەوانە كە
كىلى گۆرەكان دەتاشن دىن ھەر لىزە گۆپى كەسىكى مردوۈ سەر لە
نوى دەتاشنەو، بە ناو و نىشانىكى تازە سەر لە نوى
دەيفرۇشەو... گۈوتە: بۇ ئەم گۆرەكانە پاسەوانى نىيە: بەئى! ھەيەتى
بەلام لەگەل دزەكان شەرىكە... گۈوتى: لەبەرئەوئى تۆ تازەيت ئاگات لە
خالى گۆرەكان نىيە، چەپكە گۈلى سەر گۆرەكان دەدزىن. كۆمەلىك دز
ھەن تەنھا تاقىمى ددانى زىپ و پلاتىنى ناو ئىسقانى مردوۈەكان
دەردىنئەو و دەيفرۇشەن... دواى چەند كاترۇمىرۇك گۈوتە: ئەرى پۇژ
نەبۇتەو؟ گۈوتى: شەو و پۇژت بۇ چىيە: ئىستا ئىمە لە دەرەوئى بازەنى
كاتاين... لەو كاتەدا دەنگى دارمانى خاكىك ھات، پىنى گۈوتە: ئىستا
نرىكى نىوۈپۇيە، گۈيت لە دەنگى پاچ و خاكەناز نىيە: لە سەرۈ ئىمەو

يان له تەنیشتمان خەریکی ھەلکەندنی گۆڤن... ھەژاریکی وەك ئیمەى
تێ فېرى دەدەن، بە پاستیش ئوھ پووی دا، ئەر گلەى كە بەسەر لاشەى
مندا کرابوو ھەلیان دایەو و... تەرمى پیاویکی پیریان لەسەر من درێژ
کرد، ھەر وەك خوی بکەن بە خەیاروھ گلەكەیان کردوھ بەسەر کابرای
مردوودا... ئەوانەى کابرایان ناشت، دوو یان سێ کەس دەبوون زیاتر
نا... دیسان بێ دەنگى بآلى بەسەر گۆرستاندا کیشایەو، چوینەوھ
دەرەوھى بازەنى کات. مردووی ژێر من لە مردوھ تازەكەى پرسی: کاکە
ھۆکاری مردنەكەت چى بوو؟ مردوھ تازەكە بە نوزە نۆز گووتى: بەخوا
ھوى مردنەكەم تازانم، بەلام بە گۆڤرەى مشت و مېرى دکتۆرەکان كە لێم
كۆ ببونەو، یەكێکیان دەیگووت: باشترین نەشتەرگەرى بۆ کردوھ
دەستى خوش بێ... ئەوى كەیان دەیگووت پەرۆزیایی لێ دەكەم بۆ ئەو
نەشتەرگەرییە سەرکەوتوو، بەلام بەستەزمانە چى بکات، پێش ئەوھى
بیهێنن بۆ ھۆلەكە دەرزى ((كۆرتى زۆن)) یان لێداوھ... منیش پێم
گووتن: لێتان تێناگەم بۆم پوون بکەنەو...! دکتۆرێکیان گووتى: تۆ
باشترین نەشتەرگەریت بۆ کراوھ. بەلام دکتۆرەكە راپۆرتەكەى
نەخویندۆتەو كە تۆ ئەمڕۆ نابێ نەشتەرگەریت بۆ بکړی. بەلام خو تۆ
لە تەمەنى ھەفتا و شەش سالییدا مردووی تا توانیوتە ژیاوی، ئەگەر
نەش مردبای پێم نالێی دواى ئەو تەمەنە چیت دەکرد؟ مردوھ تازەكە
بێ دەنگ بوو، دواى كەمێكى كە بە دەنگ ھاتەو: ئەرى ئەم گۆڤرە چەند
كەسى تێدایە؟ گووتم: بە تۆوھ چوار لە ژێر مەوھ پیاویك ھەیە، ئەویش
ژنێكى لە ژێرەوھە... ھەر خواش دەزانێ لە ژێر ئەكەش چەند مردووی
كەى لێیە. گووتى: چەند رۆژێك پێش ئەوھى بمرم لە بۆژنامە یەكدا

پاپۇرتىڭم خويندەۋە نوسرا بوۋەڭەر پىژەۋى مندال بون كەم
 نەكەينەۋە دواي چەند سالىڭكى كە شوين نامىنى مردوۋەكانى لى
 بشارىنەۋە... كابرا دەستى كىرد بە باس كىردنى سودەكانى كەم
 كىردنەۋە مندال... دەيگوت: نەڭەر لە ولاتى ئىمە دوو مليون كەس
 بىرى ھەموو كەس دەيىتە خاۋەن خانو... ئەۋەى ژىرمەۋە قاقايەكى
 لىدا، گووتى: بۇ لە ولاتى ئىمە دوو مليون كەس ھەن كە ۋەك مۇۋ
 بىزىن گووت: باشە ئىمە بۇ سەرى خۇمان بە زىندوۋەكانەۋە
 بىيەشىنن؟ ئەۋەى ژىرمەۋە گووتى: تۆ بۇ لە باسى زىندوۋەكان
 دەترسى؟ نەتبىستوۋە؟ ((كەرى تۇپىو لە گورگ ناترسى)) لە دلى خۇمدا
 گووتم بلىنى ئەو پىاۋە ھىچ لەبارەى ژيان و مردنى من بزانى؟ ئەو كاتەدا
 دەنگى جۇق و مۇسقىقا لە نىزىك گۆرەكەى ئىمە بەرز بۆۋە... ئەۋەى
 ژىرمەۋە گووتى: توخوا بى دەنگ بن، با بزائىن ئەو مۇسقىقا خۇشە
 چىيە؟ ناي داخەكەم ئەۋە يەككىكە لە خۇشتىن ئاۋازەكانى ((شۇيان)) تا
 دەھات ئاۋازەكە لە گۆرەكەى ئىمە نىزىك دەبۆۋە. ھەستەم دەكرد كە بە
 سەر ئىمەدا دەپۇن... گۆرەكە لەبەر دەنگى لىدانى تەپل و تەپەى قاجى
 مۇسقىقا ژەنەكان دەلەرىيەۋە وىدە وىدە لە ئىمە دوور كەۋتەنەۋە دىار
 بور تەرمى پىاۋىڭكى دەۋلەمەندىان بەرەو گۆرستان بە پى دەكرد...

خۇشەۋىستەم مىشە كەرانە: ئىرەش ۋەك شارەكەى خۇمان ۋايە، گەرەكى
 دەۋلەمەندەكان جىايە لە گەرەكى ھەژارەكان. مىشە گىيان: داۋاكارىيەكم
 ھەيە... ئەڭەر پارەى زىادت لايە، بەلكو پەنجا لىرەم بۇ بدەى بە
 بەرپوۋەرە كۆنەكەم... ئەو پۇژە كە لەگەل تەرمى ((جەغەر پاشا)) ھاتبوو

بۇ گۇرۇستان، ئەۋەندە چاۋم شۆپ بوو بەرامبەرى، بارەپت بىٰ لە پروم
نەھات سلاۋىكى لىٰ بىكەم و بلىنم: گەورەم چۈنى ھەر لە خوشىدا بى.

برات

((كەرى تۆپيو))

ھاۋرىنى گيانى بە گيانىم مېشە كەرانە نازانم چەند لە گۇردا
 مامەو، بەلام پۇجەكانمان شەو و پۇژ دەپۇشتەن، گەشتىنە
 جىنگايەك، دەيگوت شوينى بېرىنى بلىيتى دنياى خۇمانە، بەلى لەسەر
 ئەنجامدا لاشەكان پزىن و بوون بە خاك و خۇل، پۇجەكان بە كارەكان
 ھەندەستان... بۇچونەكەم وە راست گەرا لەرىش شوينىك ھەيە بلىيتى
 كردارەكانت دەدەنە دەست كەدېتم بە ھەزاران كەس لەبەردەم شوينەكە
 پزى بوون منىش وەك ئەو خەلكە چوومە پزەو، ھەر كەسى كە بلىيتى
 خۇي وەردەگرت، دوو فرىشتە قۇليان دەگرت و دەيان برد بەرەو
 شوينىكى ناديار... مېشە كەرانە دەزانى ئەو كچەي كە لەوى بلىيتى
 دەبېرى ناسىمەو، ((فرىشتە خان)) ى بلىيت بېر بوو، كە لە ژيانىشىدا
 دەيان سال بوو خەرىكى ئەو كارە بوو... ھاوارم كرد: فرىشتە خان، ئەو
 منم لېرەم... دەنگىكى ترسناك لە ژوور سەرمەو، ھات، بى دەنگ بە
 كۆرە، جوان پاۋەستە، خاۋەنى دنگەكەم ئەدى دەتگوت دەنگەكە لە
 ناسمانەو دى... كە فرىشتە خان سەرى ھەلېرى و سەيرى كرد، لە دلى
 خۇمدا گووت: خوايە گيان خۇ كە من مردم فرىشتە تەمەنى پەنجا سال
 زياتر بوو، چۇن وا جوان و گەنج بۇتەو؟ كە نۇرم ھات و گەيشتمە
 بەردەمى فرىشتە خان لە لای چەپمەو، بلىيتىكى سوريان دايە دەستى
 چەپ منىش بلىتەكەم دايە فرىشتە خان، بە ترسەو گووت: فرىشتە خان
 نامناسىيەو، وەكو ھەر گوئى لە من نەبووبى، گووتى نامەت

پنیه؟گوتم:نامەى چى؟نامەى پياوئىكى گەرە؟گوتم:بە داخووە هیچ
 جۆرە نامەىەکم پى؟نیه...لە ناو و نیشانى پرسی گووتى:كەمىك
 چاوەپى؟بە پەنجەى نا بە دوگمەىەكدا،دۆسىەىەكى گەرە هاتەبەردەمى
 كە وىنەى مانگى يەك شەو لەسەر بەرگەكەى بوو.مۆزىكى سووى لى
 درابوو لە ژێرەو نو سرابوو...((زۆر نەيشى و تايبەت)) لە ناو لاپەرەكانى
 دۆسىەىەكە دەنگە دەنگ و چرپە چرپ دەهات:شەرەتا،خۆيەتى،بەلى
 ئەو...فرىشتە خان گووتى:ئەو تۆى؟بەلى منم نامناسىيەو؟چارىكى
 كە دەستى نايەو بە دوگمەىەكدا...دەم و دەست فرىشتەىەكى دۆزەخ
 هات...قۆلى گرتم و بردمى بۆ ژوورى لىكۆلینەو...دوو دەست لە
 دىوارى ژوورەكە هاتنە دەرى و وەك گاز گرتیانم.دەنگىكى قەبەى
 ترسناك لە دىوارەكە هاتە دەرى گووتى:نەزانى ئەو دەستە كىيە تۆى
 گرتووە؟ئەو دەستى دادپەرورەىيە،دادپەرورەى...لە هەر شوئىنك بى
 دەتگاتى،لە گۆرستان،تەناتە لە دۆزەخيشدا.

ميشە كەرانه:ئەو ھەموو بەسەرھاتە كەچى نەخۆم نە كەسىشم دى دەم
 بكا تەو،ھەموو شتىك لەوى پۆحيە.دىارە لێرەش دەستى دادپەرورەى
 ھەر دەگاتە ھەژاران.دواى ھىنايا نەھۆلىكى زۆر گەرە،خەلىكى
 يەكجار زۆر دانىشتبوون،گوتم:بەلكە خزمىك يان ناسياوئىكى خۆم
 بىيتم،لەبەردەمى ئەو خەلكە ئافرەتلىك دانىشتوو ھەردوك چاوى
 بەسراوتەو...تەرازووىەكى لە بەردەم دانرا بوو...لەوەى بەردەم
 پرسی:ئەو كىيە؟گووتى:ئەو فرىشتەى دادپەرورەىيە،گوتم:ئەى بۆ
 چى بەسراوتەو؟بۆ ئەوەى كەس نەبىنى و جىاوازی نىوان ھىچ
 كەسىك نەكات.بۆ ئەوەى كە كوئىكى شۆخ و شەنگ هاتە بەردەمى بە

گۆيۈرى كىرەلەرگەنى داداگاسى بىكەت. بەلەم لەۋى شىنكى زۆر سەيرىم دى
 ئەۋىش ئەۋە بوۋ گە پىياۋىكى زۆر ئاشىرىن و پەزا گىرانىم دى لە دۋاى
 فرىشتەكەۋە ۋەستابوۋ جار جارى كىراسە ئاورىشمىيە سىيىيەكەى
 فرىشتەى دادى ھەلەدەدەيەۋە ۋە سەرى دەكرىد بە ژىر كىراسەكەى دا و
 دووبارە سەرى دەردەھىنەيەۋە ھاۋارىكى دەكرىد: كە مەن ئەمدەزەنى دەئى
 چى... دووبارە پىرسىمەۋە: ئەۋ پىياۋە كىيە! گۈتەيان: ئايفاسى! ئەۋ پىياۋە
 بى! شەرەقە , خۇپىيە شەيتانە...! گۈتە: ئەى بۇ ۋا
 دەكەت! گۈتەيان: ئەبەرئەۋەى ھەموو پۇژىك لىرە سەدان ھەزار خەك بە
 پى! دەكەن: نۆرە بىرى لەم دەكەن... گۈتە: كەۋابى لىرەش دادپەرۋەرى
 نىيە... يەكەك گۈتە: تىناگەى! ھەموو پۇژىك فرىشتەى داد ھاۋار
 دەكەت چارەنوسى شەيتان تەنھا بە دەستى خۋاى گەرەيە... نۆرەم
 ھات گەيشتە بەردەمى فرىشتەى داد و تەرازوۋ لىنى پىرسىم. ھۋى
 مردەنت چى بوۋ! ئەبەرئەۋەى چوۋم بۇ ھاۋىنە ھەۋار و ئازادىم
 ھەلەبۇرۇد، گۈتە: يەكەم تاۋانت ئەۋەيە مېزەت بەرەۋ قىيەلە كىرەۋە، دوۋەم
 تاۋانت شىتى زۆر ئا بەجى و دۇ بە ئاينت نوسىۋە، لەۋەى تەنىشت مەنى
 پىرسى: لە دىنيادا كارت چى بوۋ! ۋەلەمى دايەۋە: ((پىكەنەرى كارى
 سىنكىسى)) فرىشتەكە گۈتە: پى! دەچى كارىكى ديار و شىاۋ بى، ئەۋ
 كارە كەرتى تايىبەت بوۋ يان سەر بە يەكەك لە ۋەزارەتەكان بوۋ! كەرتى
 تايىبەت بوۋ بەلەم پەيۋەندىمان لەگەل ھەموو ۋەزارەتەكاندا
 ھەبوۋ، كارتان چى بوۋ! كاپرا گۈتە: نىمە بازىرگەنى خۇشەۋىستى
 بوۋىن، كەچى گەجەر و گۈجەر پىيان دەگۈتەين: ((گەۋاد)) كاتىك
 دۋسىيە گەۋادەكەيان لە ئار تەرازوۋەكە دانادەنگىك لە بەرزايىيەۋە

ھات گۈۋىتى. ئەي ئادەمىزاد لەبەرنەۋەي ئەۋ پۈرۋىدى كە لە خەستەخانە
 لە دايكىكى داۋىن پاك ھاتۋىتەتە خوارى منالىك لە تەنىشت تۆ لە
 دايكىكى بى ئابېرھۇ لە دايك بوۋ. بە ھۈى ھەلەي كارمەندانى
 خەستەخانەكەۋە گۇپاۋن. تۆيان داۋە بە ئافىرەتە بى ئابېرۋەكە. تۆ بوۋى
 بە گەۋاد و ئويىش بە پياۋىكى گەۋرە. لەبەرنەۋەي لىزە دادپەرۋەرى
 سەرۋەرە بېرىارماندا جىگايەكى تايىتەت لە بەھەشت بۆ
 دانىن... پاستەۋخۇ كارتىكى سەزىيان دايە دەستى. بە بەردەمى مندا
 بەرەۋ بەھەشت كەپتە پى. پىنش ئەۋەي لە من تىپەر بىت پىم
 گۈۋىت: پىرۋىزبايىت لى دەكەم، كەچى بە تۈرەيىۋە ۋەلامى دامەۋە، كاكە
 راستە من بەرەۋ بەھەشت دەپۈم بەلام من لە تەمەنى پەنجا ۋ پىنچ
 سالىدا مردوۋم ۋاتە چل سال گەۋادىم كىردۈۋە، ئەگەر لە تەمەنى نەۋەد
 ۋ پىنچ سالىدا مردىام ھەشتا سال گەۋادىم دەكرد، جىگايەكى زۆر
 باشتىم دەست دەكەۋت. دەنگىك لەسەرۋە ھات: لەبەر ئەۋەي ((كەرى
 تۆپىو)) نوسىنەكانى دژى ئايىن ۋ خوا بوۋن لاۋانى ۋلاتى بۆ پىنش
 كەۋتن ھان داۋە بېرىارماندا بىخەينە دۆزەخەۋە... گەۋادەكە
 گۈۋىتى: كاكى نوسەر زۆر بە داخەۋە، گۈۋىت: سوپاست دەكەم بەلام
 كارەكەي من راست پىنچەۋاھەي كارى تۆيە، بىرا منىش سى سال ژىابام
 نەك ھەشتا ۋ پىنچ سال، ئەۋسا فرىاي ئەۋە نەدەكەۋتە ھەفتا سال
 بنوسم پەنگ بوۋ ئەۋسا ھۆدە ۋ ھەيۋانكىم لە بەھەشت پى پىرپا...

دئىسۆزت

((كەرى تۆپىو))

((نامەي بېست و سىيەم))

((داۋايىن نامەي كەرى تۆپپو كە نايەوس بە قەرزارى بېيىنىتەۋە))

داۋاي ئەۋەي دۇسيەكەميان سەرە و بىن كىرد،بە تارۋاي نووسىن
...بېريارىان دا بىم خەنە دۈزەخەۋە،بەلام دۈزەخ بۇ تاۋانەكانى من كەم
بوو،بۇيە خىستيانمە بنى بىنەۋەي دۈزەخ...

مېشە گيان بېرت دى لە دونيا چۈن بە دۈزەخ دەيان ترساندىن،كە چۈن
ئاگر و گەرمى ھەراسانت دەكات و داۋاي شوپىنىكى سارد دەكەيت بۇ
من ھەر ۋەكو ئەۋە وايە درىژە بەژيانى دنيا بىدەم سەرماي زىستان و بى
نەۋتى،گەرماي ھاۋىن و بى كارەبايى،ھىچ نەبى لىرە كە تاۋان بارىكى
تازە دىننە ژوورەۋە،دەرگا دەكرىتەۋە و تۈزىك فىنك دەيىننەۋە ئەۋەي
كە من لە دۈزەخ زۇر پىنى دلشادم كە ئەۋەيە مېشە كەرانەي ۋەك
بەپىزىت:بە سالى تىشكىش ناتوانن لىمان نىزىك بىنەۋە...لىرە دراۋسى
دراۋسى بىزار ناكات بەۋەي دەنگى تەلەفۈزىۋن و پادىۋكەي بەرز
بكاتەۋە...لىرە ھەرا و ھۇرياي مىندالى گەرەكى لى نىيە،ھاۋارى
عەرەبانە چى و شت فروشى گەرۈك نابىستى و جارى وا ھەيە كە
سەرماي سەختى زىستانى ئەۋىم يىر دەكەۋىتەۋە...دەست لەبەر ئاگرەكە
پادەگرم،دەلنم ئۇخەي لەۋەتەي ھاتومە ئىرە گەرمم بۇتەۋە...!مېشە

كەرانه ھەرچەندە دۆزەخ زۆر ناخۆشە، بەلەم لىزەش ھىندى شتى خوش ھەن... بۇ نمونە لىزە كىشەى نىوان خاوەن خانوو و كرىچى نىيە. ھەرگىز كەل و پەلى مالى فەرمانبەر نابىنى لەبەر قەرزارى ھەراچيان بكن. لىزە زۆر تاوانبار ھەن بەرگەى گەرمى و نازارى دۆزەخ ناگرن. ئەندام پەرلەمانىكى لىيە... ھاوارى كردوو: ئەگەر بىتو ھەلم بۆيىرن ولات دەكەم بە بەھەشت. بەلەم دواى ھەلباردن خوى لە ھەوادارەكانى شار دۆتەو، بۆ تەنھا جارىكەش نەيان ديەو.

مىشە كەرانه چۆن لە دۆزەخى ژياندا تەنھا جارىك چووم بۆ ھاوينە ھەوار... لىزەش بە ھەمان شىوہ پۆژىك برديانىن بۆ بەھەشت، بۆ ئەوہى بزانى ئەوانەى لە دنيا چاكەيان كردوو چۆن ئەوہى راستى بى چووين بۆ بەھەشت. بەلەم نەمانتوانى ھەموو بەھەشت بىيىن. بەلەم لەو بەشەى كە مەن تىيدا گەرام كۆشكىكى گەورەم بىيى. باسى جوانىكەى بەدەم ناكرى. لەناوہ راستى باغىكى قەشەنگ و گەورەدا دروست كرابوو، ھەرچوار دەورى بەگول داپشرابوو ھەموو لايەك ھەر ئاوو كانى بوو.

تابلوى قەدغەكراوى بەھىچ جۆرىك نەدەبىنران... پەرسىم ئەو كۆشكە جوانە كىنى تىدا دەژى... گوتمان ھى پياويكە كە لەدى چاكەو خىرى كردوو... خەستەخانەىكەى گەورەى بۆ نەخۆشى سىل دروستكردبوو... لىزە لەجىياتى ئەو چاكەىە ئەو كۆشكەيان پىداوہ.

واتە پياو لەژياندا دەبى چاكە بكا. چاكەش پارەى دەوى، گووتە باشە ئەو پياوہ ئەو پارەىەى لەكوى ھىناوہ.

گوتيان تۇ ديارە لەكۆي گادا نوستووي لەوي بەدەيان کارگەي ھەبوون.
تەننەت گرێکارەکانی خۆي تووشی نەخۆشی سیل دەبوون. نەو
خەستەخانەيە بەخۆپايی چارەسەر دەرمان.

میشە کەرانی گیان: کە گەراينەو بۆ دۆزەخ پیاويکی ناسياوي خۆم
بيینی کە چەند سالیك دواي من مردبوو زۆر دلم پینی کرایەو. دەنگ و
باسی دنیا و نیووم لی پرسی: گووتی: چیم لی دەپرسی: گووتم: لە تاس
و لە ھەمام گووتی: تاس ھەمان تاس و ھەمام ھەمان ھەمام، ئیستە نەو
ھەمامانە بوونەتە شوینی ناسەواری ولات، نۆژەن کردنەو، یان قەدەغە
کراو.

خوشکی شیرینم میشە کەرانی گیان: نەو کۆتایی و دواين نامەي منە بۆ
تۆي خوشەو، یست، نەو نامانە پەنگە لە دنیا بایەخیکیان ھەبی. کۆیان
کەو و بیانە بۆ بەرپۆیەرە کۆنەکەم، تا بە چاپیان بگەيەنی و بلاویان
بکاتەو، لە قازانچەکەي پەنجا لیرە قەرزەکەي من ھەلگریتەو... مەگەر
ھەر ئاوا بتوانم قەرزەکەي خۆم بدەمەرە. خوا حافیزی ھەمیشەيیم و
سلاوي کۆتایی دواين نامەم پێش کەش بە بەرپۆیت.

چاوەکانانت ماچ دەکەم

سلاو. سلاوم بۆ زیندوو و مردوو و کان

نەگەر تۆش مردی خوا عافوت بکات.

برات

((کەری تۆپیو))

کۆتایی

كەرسى تۆپىيە

لە راستىدا ناسىنى غەزىز نەسىن كارىكى دژوار نىيە ،
بەھۇي ئەو شىۋازە گالتە ئامىزىيەۋە دەتۋانىن لەگەل
چىزۇڭنۋوسەكانى دىكە جوداى بىكەينەۋە .

غەزىز نەسىن تاگە نوسەرە كە ئەتۋانىت ژيانى نىۋ
كۆمەل لەژىر كراسى شىرىن خەندەۋە بىخاتە بەردەم
خوئىنەران .بەبىرواى من لەم كارەشدا سەرگەۋىتى
تەۋاۋى بەدەست ھىناۋە چونكە ئەۋەندەى من ئاگاداربم
ھەمۋو چىرۆك و رۇمانەكانى بەتەۋاۋى زمانە
زىندۋەكانى دونياۋە ۋەرگىپراون و خوئىنەرى تايىبەتى
خۇي ھەيە

ئەم پەرتۈكەش يەككە لەرۇمانە ناۋازەكانى غەزىز
نەسىن

HAREM

لەڭگەردەكانى خانى چاپ وڭەردەى چارچا